

Univerzita Pardubice

Fakulta restaurování

Komplexní restaurování dvou olejomalb na plátně od Věry  
Jičínské ze sbírek Vlastivědného muzea v Dobrušce

a

Poválečná tvorba malířky Věry Jičínské

BcA. Kateřina Zadinová

Diplomová práce

2021

Univerzita Pardubice  
Fakulta restaurování  
Akademický rok: 2020/2021

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina Zadinová**  
Osobní číslo: **R19028**  
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**  
Studijní obor: **Restaurování a konzervace uměleckých a umělecko-řemeslných děl na papírových, textilních a souvisejících podložkách: Textil**  
Téma práce: **Komplexní restaurování dvou olejomalb na plátně od Věry Jičínské ze sbírek Vlastivědného muzea v Dobrušce a Poválečná tvorba malířky Věry Jičínské**  
Zadávací katedra: **Ateliér restaurování uměleckých děl na papíru**

### Zásady pro vypracování

Cílem diplomové práce studentky Kateřiny Zadinové je popis a katalogizace děl významné malířky Věry Jičínské, které autorka vytvořila po druhé světové válce. Díla jsou součástí rozsáhlého fondu děl Věry Jičínské uloženého v Městském muzeu v Dobrušce. Diplomantka bude pracovat také s archivními materiály, aby podala ucelený rámec tvorby zasazený do kontextu životních a historických událostí do roku 1961, kdy malířka zemřela. Součástí práce bude kompletní průzkum a restaurování dvou olejomalb na plátně od výše zmíněné autorky. V restaurátorském průzkumu studentka popíše stav poškození, materiály a techniku díla. Chemicko-technologický průzkum bude probíhat ve spolupráci s Katedrou chemické technologie FR UPa. Na základě poznatků průzkumu navrhne diplomantka restaurátorský záměr, který bude schválen vedoucím diplomové práce. Na základě schváleného záměru provede diplomantka restaurování díla, veškeré kroky a zásahy budou průběžně konzultovány s vedoucím diplomové práce. Nedílnou součástí DP je vyhotovení restaurátorské dokumentace v písemné a elektronické podobě pro uložení v archivu investora.

Rozsah pracovní zprávy:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

#### Seznam doporučené literatury:

- BOMFORD, David, Jill DUNKERTON, Martin WYLD. A Closer Look: Conservation of Paintings. London 2009.
- BOMFORD, David, Mark LEONARD, (eds.). Issues in the Conservation of Paintings. Los Angeles 2004.
- HILL STONER, Joyce, Rebecca RUSHFIELD. Conservation of Easel Paintings. Routledge 2012.
- KOLLER, Manfred, Hermann KÜHN, Heinz ROOSEN-RUNGE a Rolf E STRAUB. Reclams Handbuch der künstlerischen Techniken. Bd. 1, Farbmittel, Buchmalerei, Tafel- und Leinwandmalerei. 2. Aufl. Stuttgart: Philipp Reclam jun., 1988. ISBN 3-15-010322-3.
- KUBIČKA, Roman a Jiří ZELINGER. Výkladový slovník: malířství, grafika, restaurování. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-9046-7.
- NICOLAUS, Knut. The Restoration of Painting. Cologne: Könemann, 1999. ISBN 3-89508-922.
- SLÁNSKÝ, Bohuslav. Techniky malby. Díl I., Malířský a konzervační materiál. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-624-X.
- SLÁNSKÝ, Bohuslav. Technika malby. Díl II., Průzkum a restaurování obrazu. Vyd. 2. Praha: Paseka, 2003. ISBN 80-7185-623-1. ŠIMŮNKOVÁ, Eva a Tatjana BAYEROVÁ. Pigmenty. 3., upr. vyd. Praha: Společnost pro technologie ochrany památek –STOP, 2013. ISBN 978-80-86657-17-2
- ŠIMŮNKOVÁ, Eva a Jiří KARHAN. Pigmenty, barviva a metody jejich identifikace: [Určeno pro posl. fak. chem. technol.]. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická, 1993. ISBN 80-7080-194-8.
- TIMAR-BALAZSY, Agnes, Dinah EASTOP. Chemical Principles of Textile Conservation, Routledge, 2012
- ZELINGER, Jiří, Petr KOTLÍK a Eva ŠIMŮNKOVÁ. Chemie v práci konzervátora a restaurátora. Praha: Academia, 1982.
- ZLÁMALOVÁ, Barbora. Meziválečná tvorba malířky Věry Jičínské. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Seminář dějin umění, 2002

Vedoucí diplomové práce:

**Mgr. art. Luboš Machačko**

Ateliér restaurování uměleckých děl na papíru

Datum zadání diplomové práce:

**15. listopadu 2020**

Termín odevzdání diplomové práce:

**8. září 2021**

L.S.

---

**Mgr. BcA. Radomír Slovík**  
děkan

---

**Mgr. art. Luboš Machačko**  
vedoucí ateliéru

V Litomyšli dne 2. září 2021

## **Prohlašuji:**

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice a v tištěné verzi v knihovně Fakulty restaurování v Litomyšli.

V Litomyšli dne 08. 09. 2021

Kateřina Zadinová

## Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří mě podporovali a bez jejichž pomoci by tato práce nevznikla.

V první řadě bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce panu Mgr. art. Luboši Machačkovi, Art.D. za vstřícné vedení mé diplomové práce a výběr zajímavých děl. Dále bych ráda poděkovala ostatním pedagogům naší fakulty, jmenovitě paní Ing. Petře Lesniakové, Ph.D., za zpracování a vyhodnocení chemicko-technologických průzkumů, a paní Mgr. Petře Hečkové, Ph.D. za cenné rady při konzultacích. Děkuji paní Ing. Markétě Škrdlantové, Ph.D. za cenné rady a připomínky ke kapitole o Zcelování trhlin metodou *thread by thread*.

Za velikou ochotu, čas a trpělivost při pomoci s bádáním bych ráda poděkovala Mgr. Pavle Skalické a Gabriele Dušánkové z Vlastivědného muzea v Dobrušce. Jakožto i za poskytnutí zajímavých děl.

Ráda bych poděkovala také svému muži a rodině za veškerou podporu při psaní této práce i po celou dobu mého studia. Můj dík patří rovněž přátelům a kolegům studentům za spolupráci a vzájemnou podporu. Jmenovitě BcA. Jiřímu Pečinkovi, BcA. Lauře Khaindravě a BcA. Kláře Matouškové.

## **Anotace**

Tato diplomová práce se zabývá komplexním restaurováním a dokumentací dvou olejomalb na plátně z depozitáře Kulturního zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum. Jedná se o obraz „*Akt černošky*“, 1929 a obraz „*Černoška*“, 1930. Oba obrazy pochází od malířky Věry Jičínské-Laichterové. V teoretické část se diplomová práce zabývá životem a poválečnou tvorbou malířky Věry Jičínské-Laichterové (\*3. července 1898 – † 27. března 1961).

## **Klíčová slova**

restaurování, Věra Jičínská, Akt černošky, Černoška, olejomalba, poválečné období, katalog

## **Title**

Comprehensive restoration of two oil paintings on canvas by Věra Jičínská from the collections of the Museum of National History in Dobruška and Post-war work of the painter Věra Jičínská

## **Annotation**

This master thesis deals with the complex restoration and documentation of two oil paintings on canvas from the depository of the Cultural Facility of the town of Dobruška - local history museum. These are the painting "*The Nude of a Black Woman*", 1929 and the painting "*The Black Woman*", 1930. The author of the paintings is Věra Jičínská-Laichterová. In the theoretical part, the master thesis deals with the life and post-war work of the painter Věra Jičínská-Laichterová.

## **Keywords**

restoration, Věra Jičínská, The Nude of a Black Woman, A Black Woman, oil painting, post-war period, catalog

## **OBSAH**

<b>1</b>	<b>Úvod .....</b>	<b>8</b>
<b>2</b>	<b>Restaurátorská dokumentace: „Akt černošky“ .....</b>	<b>10</b>
<b>3</b>	<b>Restaurátorská dokumentace: „Černoška“ .....</b>	<b>51</b>
<b>4</b>	<b>Život a dílo Věry Jičínské po roce 1945.....</b>	<b>98</b>
<b>5</b>	<b>Katalog .....</b>	<b>125</b>
<b>6</b>	<b>Závěr .....</b>	<b>245</b>
<b>7</b>	<b>Seznam použité literatury a pramenů .....</b>	<b>247</b>
<b>8</b>	<b>Seznam použitých symbolů a zkratk.....</b>	<b>248</b>
<b>9</b>	<b>Seznam tabulek.....</b>	<b>249</b>

# 1 ÚVOD

Diplomová práce se skládá ze čtyř částí. První část je restaurátorská dokumentace díla „*Akt černošky*“. Dále následuje restaurátorská dokumentace díla „*Černoška*“. Na předchozí dvě části navazuje teoretická část pojednávající o životě a díle malířky Věry Jičínské po roce 1945. Poslední část je katalog prací Věry Jičínské zahrnující díla z poválečné tvorby malířky po roce 1945. Každá část je doplněna o obsah. Za dokumentacemi je situován závěr. Dále následuje seznam použité literatury a použitých zkratk.

Práce důkladně dokumentuje komplexní restaurování malířských uměleckých děl na textilní podložce a jejich součástí. Konkrétně se jedná o závěsný obraz „*Akt černošky*“ z roku 1929. Olejomalba na plátně pochází od české malířky Věry Jičínské z jejího francouzského období. Hlavní problematikou restaurovaného díla byly trhliny v horní třetině díla a silné znečištění povrchu malby. Barevná vrstva byla dále lokálně poznamenána sítí primárních krakel.

Druhým restaurovaným obrazem byl portrét pojmenovaný „*Černoška*“ z roku 1930 od téže autorky. Hlavní problematikou tohoto restaurovaného díla byla špatná adjustace, která způsobila odpadnutí barevné vrstvy v obličejové části portrétované. Součástí restaurování byl též ozdobný dřevěný rám poškozený mechanickým namáháním.

Ke každému z děl bylo přistupováno individuálně na základě uskutečněných průzkumů a stupni degradace. Jednotlivé kroky restaurování byly průběžně konzultovány.

Teoretická část práce volně navazuje na předchozí práci paní Mgr. Barbory Tučkové (dříve Zlámalové) a na práci Mgr. Pavly Skalické. Konkrétně pojednává o životě a díle malířky Věry Jičínské-Laichterové (\*3. července 1898 – †27. března 1961) po druhé světové válce. Neboť vybranému tématu se ještě doposud nikdo důkladněji nevěnoval. Životní události z tohoto období byly naznačeny v pracích výše zmíněných (od paní



Tučkové a paní Skalické). Dále byly životní události Věry Jičínské-Laichterové stručně popsány ve drobné publikaci od Prokopa Laichtera.

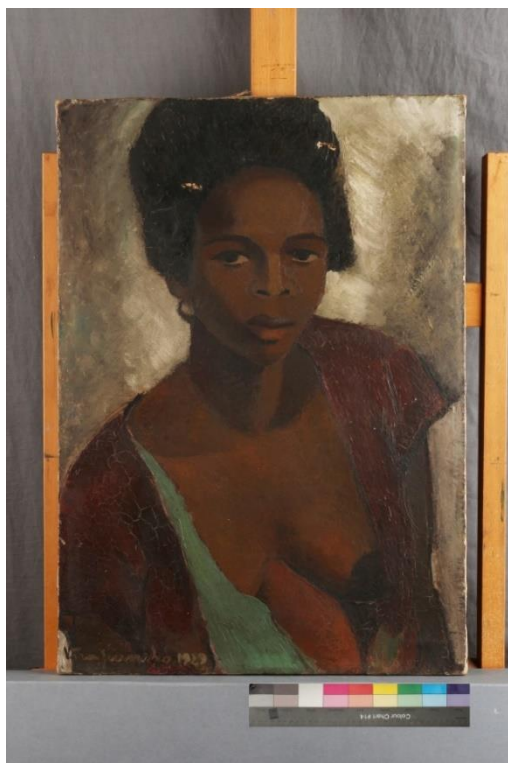
## 2 Restaurátorská dokumentace: „Akt černošky“

# RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

*„Akt černošky“*

1929

Věra Jičínská



Litomyšl

2021

**Vedoucí práce:** Mgr. art. Luboš Machačko, Art.D., vedoucí ARUDP FR UPa

**Restaurovala:** BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa

Počet vyhotovení restaurátorské dokumentace: 3

Místo uložení dokumentace:

- 1) Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování Litomyšl
- 2) Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum
- 3) soukromý archiv BcA. Kateřiny Zadinové

© Dokumentace jako dílo vědecké a literární je chráněna ve smyslu zákona č. 89/1990 sb. v úplném znění pozdějších dodatků (Autorský zákon) s tím, že právo k užití má Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, jako majitel díla.

Dokumentaci vypracovala: BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Ateliér restaurování uměleckých děl na papíru, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, dále jen ARUDP FR UPa.

Prohlašuji, že jsem použila při restaurování pouze materiálů a postupů uvedených v této restaurátorské dokumentaci. Nejsem si vědoma nových zjištění a skutečností na restaurované památce, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci.

Prohlašuji, že restaurátorský zásah byl proveden v mezích určených zadáním.

V Litomyšli dne:

.....

restaurovala

BcA. Kateřina Zadinová

studující VI. ročník ARUDP FR

UPa

.....

zodpovědný restaurátor

Mgr. art. Luboš Machačko, Art.D.

vedoucí ARUDP FR UPa

<b>2</b>	<b>Restaurátorská dokumentace: „Akt černošky“</b> .....	<b>10</b>
2.1	Identifikace díla .....	15
2.2	Popis díla .....	16
2.2.1	Typologický popis .....	16
2.2.2	Popis díla před započítím restaurátorských prací.....	16
2.3	Nálezová (průzkumová) zpráva .....	18
2.3.1	Metodika průzkumu .....	18
2.3.2	Neinvazivní metody průzkumu .....	18
2.3.3	Invazivní metody průzkumu .....	20
2.3.4	Vyhodnocení průzkumu .....	21
2.4	Restaurátorský záměr .....	22
2.5	Postup restaurátorských prací .....	23
2.5.1	Fotodokumentace a průzkum .....	23
2.5.2	Lokální konsolidace barevné vrstvy .....	23
2.5.3	Lokální přelepy z japonského papíru .....	23
2.5.4	Mechanické čištění .....	23
2.5.5	Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů .....	24
2.5.6	Zcelování trhlin metodou <i>thread by thread</i> .....	27
2.5.7	Tmelení defektů .....	28
2.5.8	Scelující nápodobivá retuš .....	29
2.5.9	Zarámování .....	29
2.6	Seznam použitých materiálů a chemikálií .....	30
2.7	Podmínky a způsob uložení .....	32
2.8	Příloha 1 – Obrazová příloha .....	33

2.8.1	Seznam obrazové přílohy .....	33
2.9	Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum .....	41
2.10	Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky .....	50

Počet stran textu: 16

Počet stran obrazových příloh: 7

Počet obrazových příloh: 16

Celkový počet stran: 30

Typ fotoaparátu:

Digitální zrcadlovka Canon EOS 650D 18-55 mm

Digitální fotoaparát Xiaomi Mi A2 Lite

Autoři fotografií: BcA. Kateřina Zadinová, ateliér UDP

## 2.1 Identifikace díla

<b>Název díla:</b>	„ <i>Akt černošky</i> “
<b>Inv. č.</b>	19 A 4171
<b>Autor díla:</b>	Věra Jičínská
<b>Datace:</b>	1929
<b>Technika:</b>	olejomalba na textilní podložce
<b>Rozměry:</b>	652 × 462 mm (v × š)
<b>Umístění:</b>	Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum
<b>Zadavatel:</b>	Město Dobruška, nám. F. L. Věka 11, 518 01 Dobruška
<b>Zhotovitel:</b>	Univerzita Pardubice, veřejná škola, založ. podle zák. č. 111/1998 Sb., Sídlo Studentská 95, 532 10 Pardubice, zastoupená Radomírem Slovíkem, děkanem Fakulty restaurování, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl
<b>Vedoucí práce:</b>	Mgr. art. Luboš Machačko, Art.D. vedoucí ARUDP FR UPa
<b>Restaurovala:</b>	BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa
<b>Datum započetí a ukončení restaurátorských prací:</b>	20. 5. – 31. 8. 2021

## 2.2 Popis díla

### 2.2.1 Typologický popis

Předmětem restaurování je obraz „*Akt černošky*“ na plátně od malířky Věry Jičínské. Dílo pochází ze sbírky Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, a je vedeno pod inventárním číslem 19 A 4171.

Jedná se pravděpodobně o olejomalbu provedenou na světlém podkladu na plátně. Rozměry díla jsou 652 × 462 mm (v × š). Obraz pochází z první třetiny 20. století, dle datace na obraze konkrétně z roku 1929. Dílo je vypnuto pomocí kovových hřebíků (dobových) na obdélníkový dřevěný rám.

V levém dolním rohu se nachází signatura „*Věra Jičínská*“ a datace „1929“. [Obr. 6] Jedná se o půl akt černošky. Figura, hledící před sebe, vyplňuje téměř celý prostor obrazu. Žena je částečně zahalena červenou a zelenou halenou. Na pravém uchu má okrouhlou náušnici. Pozadí je pojato v neurálních přírodních tónech. Malba je pastózní, v některých místech plasticky vystupuje.

Z rubové strany se na díle nacházejí dva identifikační štítky s inventárním číslem („19 A 4171“). Jeden vpravo nahoře a jeden vpravo dole, na kterém je část razítka Vlastivědného muzea v Dobrušce. Za napínacím rámem v levém spodní rohu se nachází papírek s přípisem psaným propiskou – obsahuje rozměry díla („65/46“), název obrazu („*Akt černošky*“), a dataci („1929“).

Textilní podložka je hustě tkaná, pevná a netrhá se. Jedná se o základní vazbu plátna tzv. plátnovou. Podložka je napnuta na dřevěném napínacím rámu s horizontální příčkou uprostřed. Rám je spojen napevno v rozích pomocí hřebíků. V levém dolním rohu rámu se nachází štítek s inventárním číslem („19 A 4171“). Dále je na horní liště a na levé liště rámu grafitovou tužkou připsán rozměr napínacího rámu („46 cm a 65 cm“). Obraz nemá ozdobný rám.

### 2.2.2 Popis díla před započítím restaurátorských prací

Dílo je viditelně poškozeno. Na obraze se nacházejí dvě trhliny, které byly pravděpodobně způsobeny neopatrnou manipulací (proražení textilní podložky skobou



jiného rámu). V místech trhlin došlo ke ztrátám jak barevné vrstvy, tak i podkladu. Třetí defekt, nacházející se mezi dvěma trhlinami, je promáčklina způsobena stejným předmětem. Dalším výrazným poškozením je silné znečištění povrchu díla prachovým depozitem a nečistotami, které se projevují po celé ploše díla šedohnědým povlakem. V oblasti červené drapérie se vyskytují primární krakely, mezi nimiž prosvítají spodní vrstvy malby.

V místech pastózních nánosů barev došlo k popraskání barevné vrstvy. V některých místech je barevná vrstva uvolněná a odpadává, ojediněle i s podkladem.

Rubová strana díla je silně znečištěna prachovým depozitem.

## 2.3 Nálezová (průzkumová) zpráva

### 2.3.1 Metodika průzkumu

Restaurátorský průzkum byl zaměřen na zjištění charakteru díla, určení výtvarné techniky a použitých materiálů. Dále se zabýval zhodnocením stupně poškození a posouzením příčin těchto poškození. Restaurátorský průzkum dokumentoval stav díla před započítím restaurátorských prací a byl podkladem pro určení vhodného restaurátorského postupu.

### 2.3.2 Neinvazivní metody průzkumu

#### Průzkum v denním rozptýleném světle

Vizuální průzkum v denním rozptýleném světle prokázal značné poškození barevné vrstvy i textilní podložky (trhliny, promáčkliny a ztráty barevné vrstvy) v horní třetině obrazu. Jednalo se konkrétně o mechanické poškození barevné vrstvy a silné znečištění povrchu díla. Dále průzkum potvrdil všechny skutečnosti uvedené v kapitole viz 2.2.1 *Typologický popis* a 2.2.2 *Popis díla před započítím restaurátorských prací*. [Obr.1, 4–5]

#### Průzkum v razantním bočním nasvícení

Razantní boční světlo zvýraznilo promáčknutí textilní podložky a silnou krakeláž v barevné vrstvě, převážně v červené drapérii. Dále potvrdilo všechny skutečnosti uvedené v kapitole viz 2.2.2 *Popis díla před započítím restaurátorských prací*. [Obr. 2]

#### Průzkum v UV luminiscenci

Nasvícení díla pomocí UV lamp s trubicemi značky Philips TL – D 18 W BLB, s rubínovým sklem. Fotografie byly pořízeny bez použití filtru.

Průzkum v UV luminiscenci prokázal přítomnost laku, který byl nanesen nerovnoměrně v celé ploše obrazu. Na fotografii se projevuje modrým „zákalem“. Dále

UV luminiscence zvýraznila tmavou matnou skvrnu v části vlasů černošky. Jedná se pravděpodobně o autorskou retuš zakrývající primární krakely. [Obr. 3]

### 2.3.3 Invazivní metody průzkumu

#### Chemicko-technologický průzkum odebraných vzorků

Z díla byl odebrán jeden vzorek pro určení stratigrafie barevné vrstvy pomocí optické fluorescenční a skenovací elektronové mikroskopie (SEM) a pro zjištění materiálového složení pomocí skenovací elektronové mikroskopie s prvkovou analýzou (SEM/EDX). Z textilní podložky byly odebrány dva vzorky (horizontální a vertikální nitě) pro určení vláknového složení. Průzkum byl proveden pomocí polarizační mikroskopie (PLM), kroucení vláken při vysychání a vybarvovacími testy. Chemicko-technologický průzkum odebraných vzorků provedla Ing. Petra Lesniaková Ph.D. z Katedry chemické technologie Fakulty restaurování. Podrobný průzkum je uveden v kapitole *Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum*.

#### Odběr stěru pro mikrobiologický průzkum

Byl proveden stěr pomocí sterilního vatového tampónu z líce díla, kde byl nejviditelnější bílý zákal, a to z plochy o rozměru 10 × 10 cm. Druhý stěr byl odebrán stejným způsobem ještě z rubové strany díla. Kultivaci a vyhodnocení prováděla mikrobioložka doc. Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D. na Katedře biologických a biochemických věd Univerzity Pardubice.

U stěru z obrazu vyrostly po 7denní kultivaci na kultivačním médiu MALT dvě kolonie mikroskopických vláknitých hub. Podrobná zpráva v kapitole *Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky*.

### 2.3.4 Vyhodnocení průzkumu

Restaurátorský průzkum prokázal, že dílo je viditelně poškozeno. Plátno je v horní části na dvou místech perforované. V místech trhlin došlo ke ztrátám jak barevné vrstvy, tak i podkladu. Třetí defekt, nacházející se mezi dvěma trhlínami, je promáčklina způsobena stejným předmětem. Proto bude nutné trhliny zajistit. V místech pastózních nánosů barev došlo k popraskání barevné vrstvy. V některých místech je barevná vrstva uvolněná a odpadává, ojediněle i s podkladem. Malbu bude nutné konsolidovat, aby nedocházelo k dalším ztrátám barevné vrstvy.

Po celé ploše díla, z lícové i rubové strany, se vyskytuje silný nános prachového depozitu a nečistot, který bude nutné očistit. Vhodný způsob čištění bude zvolen na základě zkoušek čištění.

Průzkum v razantním bočním nasvícení zvýraznil zvlnění a defekty, ke kterým došlo v důsledku nevhodného zacházení a nevhodného uložení díla. Obraz bude i s napínacím rámem lokálně zvlhčen a dán pod zátěž.

Fotografie v UV fluorescenci zvýraznila nepravidelně nanesenou vrstvu laku. Modrá UV fluorescence na povrchu vzorků detekuje laky na bázi terpenických pryskyřic, případně se může jednat o olejo-pryskyřičné laky.

Stratigrafie a materiálový průzkum na díle potvrdil, že se jedná o olejomalbu na světlém podkladu (*olovnatá běloba, síran vápenatý*). Vláknové složení textilní podložky ukázalo, že se s největší pravděpodobností jedná o jutové plátno.

Mikrobiologické zkoušky prokázaly přítomnost dvou kolonií mikroskopických vláknitých hub. Z toho vyplývá, že není potřeba provádět desinfekční zásah.

## 2.4 Restaurátorský záměr

Na základě výsledků restaurátorského průzkumu, s ohledem na stav díla, požadavky zadavatele a budoucího využití díla byl navržen následující postup restaurátorských prací:

### Malba

1. Fotografická dokumentace před, po a v průběhu restaurování.
2. Lokální konsolidace barevné vrstvy pomocí 4% roztoku želatiny.
3. Sejmutí identifikačních štítků.
4. Mechanické suché čištění pomocí vlasových štětců a měkkých čistících pryží z lícové i rubové strany.
5. Čištění malby z lícové strany obrazu na základě zkoušek rozpustnosti. Pravděpodobně pomocí vodných systému, popřípadě s přídavkem tenzidu.
6. Lokální vlhčení díla a následné rovnání díla za zvýšeného tlaku pod zátěží.
7. Zcelení trhlin metou *thread by thread* za použití škrobu, popřípadě lokální přemostění lněnými nitěmi.
8. Lokální separace povrchu textilní podložky v místech tmelů pomocí 2% roztoku želatiny.
9. Vytmelení defektů emulzním klišo-křídovým tmelem s přídavkem lněného oleje. Imitace povrchu tmelu.
10. Izolace povrchu tmelu pomocí 2% roztoku želatiny.
11. Nápodobivá scelující retuš pomocí akvarelových barev.
12. Lokální nanesení závěrečného ochranného laku (olejo-pryskyřičného damarového laku) v místech retuší a defektů.
13. Zarámování do nového jednoduchého dřevěného rámu.

## **2.5 Postup restaurátorských prací**

Postup restaurování se odvíjí od výsledků průzkumů a zohledňuje nová zjištění během restaurování. Z tohoto důvodu se postup restaurování může lišit od návrhu na restaurování.

### **2.5.1 Fotodokumentace a průzkum**

Po převzetí díla proběhla podrobná fotodokumentace stavu díla před restaurováním v denním rozptýleném světle, v bočním razantním nasvícení, fotografie v UV luminiscenci. Fotodokumentace probíhala během celého restaurování až po zakončení restaurátorských prací.

### **2.5.2 Lokální konsolidace barevné vrstvy**

Barevná vrstva na díle byla konsolidována pomocí 4% roztoku *želatiny* v demineralizované vodě a vlasového štětce. Pod krakely byla pro snížení povrchového napětí nejdříve vpravena volská žluč pro lepší penetraci adheziva. Poté byl vpraven roztok želatiny. Nakonec byla zajištěná místa lokálně zatížena.

### **2.5.3 Lokální přelepy z japonského papíru**

V místech trhlin a promáčklin byla barevná vrstva zajištěna japonským papírem *Tengujo* 18 g/m<sup>2</sup> a 4% roztokem *Thylose MH 300* v demineralizované vodě.

### **2.5.4 Mechanické čištění**

Před očištěním byly z obrazu nejprve mechanicky sejmuty dva identifikační štítky s inventárním číslem. Ty byly po očištění napínacího rámu navráceny.

Následně byl obraz z rubové strany jemně očištěn od nečistot pomocí čistících pryží *CleanMaster*, *Wishab* a muzeálního vysavače.

Po očištění byl obraz jemně zvlhčen, aby se nepatrně prověšené plátno dovypnulo.

## 2.5.5 Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů

Na základě konzultací a provedených zkouškách rozpustnosti, barevné a lakové vrstvy, bylo přistoupeno k zachování zjevně autorských lakových vrstev a k očištění povrchu díla pomocí demineralizovanou vodou. Pro zlepšení čistících vlastností vody byly provedeny zkoušky v kombinaci s detergenčními činidly. Viz následující tabulka.

Čistící systém	Postup čištění	Výsledky čištění
<b>demineralizovaná voda (pokojové teploty)</b>	Vatový smotek ponořený do nádoby s demineralizovanou vodou, přebytečná voda byla odsáta do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby mechanicky odstraněny.	Čištění demineralizovanou vodou mělo <b>dobré výsledky</b> . Nečistoty a prach z povrchu malby šly snadno odstranit. Avšak malé tmavé skvrnky nečistot demineralizovanou vodou vyčistit nešly. Nevýhodou bylo dlouhé mechanické namáhání malby.
<b>teplá demineralizovaná voda</b>	Nejprve byla demineralizovaná voda ohřáta ve vodní lázni. Poté se vatový smotek ponořil do nádoby s demineralizovanou vodou, přebytečná voda byla odsáta do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby mechanicky odstraněny.	Čištění teplou demineralizovanou vodou mělo velice obdobné výsledky jako čištění demineralizovanou vodou pokojové teploty. Nečistoty a prach z povrchu malby šly snadno odstranit. Avšak malé tmavé skvrnky nečistot nešly odstranit stejně jako u předchozího



		postupu. Nevýhodou bylo dlouhé mechanické namáhání malby.
<b>1% Thylose MH 300 + 0,1% Marlipal 1618/25</b>	Nejprve se připravil 1% roztok <i>Thylose MH 300</i> v demineralizované vodě, do kterého se poté přidal 0,1% roztok <i>Marlipalu 1618/25</i> . Směs se nanášela vlasovým štětcem krouživými pohyby na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí detergentu probíhalo mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i> .	Směs měla <b>velmi dobrý výsledek</b> . Nečistoty i tmavé skvrny šly snadno odstranit. Výhodou bylo že se malba nemusela dlouho mechanicky namáhat zároveň je <i>Marlipal 1618/25</i> obecně považován za šetrný detergent využívaný v restaurování.
<b>Sebamed sensitive pH 5,5</b>	Malé množství nastrohaného mýdla se smísilo s takovým množstvím vody, aby vznikla mýdlová pěna. Poté se vlasovým štětcem nanášela mýdlová pěna krouživými pohyby na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí detergentu probíhalo	Mýdlová pěna měla <b>výborný výsledek</b> . Nečistoty i tmavé skvrny šly snadno odstranit. Nevýhodou je velký poměr vody. Při okrajích malby začaly po zákroku „vykvétat“ bílé tvrdé skvrnky. Došlo pravděpodobně k narušení světlého podkladu malby vodou.

	mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i> .	
<b>1% Syntron B</b>	Vatový smotek ponořený do nádoby s 1% roztokem <i>Syntron B</i> , přebytečný roztok byl odsát do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby odstraňovány mechanicky pinzety a vatového smotku navlhčeného v demineralizované vodě.	Velmi rychlý a účinný způsob odstranění nečistot, při kterém není povrch malby téměř vůbec mechanicky namáhán. <i>Syntron B</i> měl <b>výborný výsledek</b> . Avšak z důvodů příliš silného čistícího účinku na barevnou vrstvu nebyl zvolen pro celoplošné čištění malby.
<b>1% Triton X-100</b>	Vatový smotek ponořený do nádoby s 1% roztokem <i>Triton X-100</i> , přebytečný roztok byl odsát do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby odstraňovány mechanicky pomocí pinzety a vatového smotku navlhčeného v demineralizované vodě.	<i>Triton X-100</i> měl menší čistící účinky než <i>Syntron B</i> . Nevýhodou bylo, že bylo zapotřebí dlouhého mechanického namáhání malby.

<b>2% Klucel G</b>	2% roztok <i>Klucelu G</i> v demineralizované vodě se vlasovým štětcem krouživými pohyby nanášel na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí roztoku probíhalo mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i> .	2% roztok <i>Klucelu G</i> měl <b>dobré</b> , avšak menší <b>čisticí účinky</b> než <i>Sebamed sensitive</i> pH 5,5 a než směs 1% <i>Thylose MH 300</i> + 0,1% <i>Marlipalu 1618/25</i> .
--------------------	--	---

Tabulka 1: Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů

Po provedených zkouškách vhodných detergentů byla zvolena kombinace 1% roztoku *Thylose MH 300* s 0,1% roztokem *Marlipalu 1618/25* v demineralizované vodě a pěny z mýdla *Sebamed* v demineralizované vodě. Detergenty byly nanášeny vlasovým štětcem a jemným krouživými pohyby byl čištěn povrch obrazu. Residua detergentů byla dočišťována demineralizovanou vodou pomocí mikroporézních houbiček *Blitz-fix* a navlhčených vatových smotků. [Obr. 7–8]

### 2.5.6 Zcelování trhlin metodou *thread by thread*<sup>2</sup>

Z důvodů trhlin na díle způsobených protržením jiným předmětem, bylo přistoupeno ke zcelení těchto trhlin. Aby nedocházelo k další degradaci jak barevné, tak i textilní podložky v místě trhlin.

Místa trhlin byla nejprve navlhčena a dána pod zátěž v měkkém sendviči (filtrační papír 520 g/m<sup>2</sup>, *Hollytex* 33 g/m<sup>2</sup>, dílo lícem dolů, *Hollytex* 81 g/m<sup>2</sup>, filtrační papír 520 g/m<sup>2</sup>, dřevěná deska, zátěž), aby došlo k vyrovnání deformace. [Obr. 9]

Nové lněné nitě byly nalepeny na originální textilní podložku pomocí lepicí směsi 20% vyziny a 10% škrobu (2:1). Směs byla aplikována vlasovým štětcem. Poté byla

---

<sup>2</sup> *Thread by thread* je metoda při níž se původní vlákna napojí na vlákna nová lepicí směsí. Poté se podložka dotká.

zcelená místa lokálně dána pod zátěž až do vyschnutí a vytvrnutí adheziva. Zcelování probíhalo pod stereomikroskopem. [Obr. 10]

### 2.5.6.1 Vlastnosti vláken:<sup>3</sup>

**Jutová vlákna** patří též pod skupinu tzv. *lýkových vláken*. Lýková vlákna mají obdobné složení, mikroskopický vzhled i vlastnosti.

Juta má méně pevné vlákno než len, zato tuhé. Tažnost vláken se pohybuje kolem 1.7 %. Je silně navlhavé (až 34 % v páře, uzanční vlhkost 13.75 %). Z juty se účinkem tepla, vlhka a světla uvolňují elementární vlákna tzv. prášení. Proto se příliš nepoužívá jako podložka pro malbu. Barva juty rozhoduje o kvalitě vlákna 1. bílá, nažloutlá a šedá vlákna jsou kvalitnější oproti tomu 2. tmavohnědá vlákna degradují a dochází ke snížení pevnosti. Výhodou je, že juta výborně odolává mikroorganismům.

**Lněná vlákna** patří do skupiny *lýkových vláken*. Lněná vlákna jsou relativně velmi pevná 0,5 – 0,8 N/tex (pevnost za mokra vzroste až o 20 %) a málo pružná. Pro len jsou charakteristická hladká, lesklá, dle způsobu získání světle žlutá až bílá, zelenožlutá až stříbřitě zelená vlákna, která silně navlhají (uzanční vlhkost 12 %). Obecně je len hůře bělitelný a barvitelný. V malířství se jedná o velmi používaný a oblíbený materiál. Zvláště se využívá jako textilní podložka pro olejomalbu.

### 2.5.6.2 Rozhodnutí pro použití lněných vláken:

Lněná vlákna jsou pevnější, lépe odolávají degradačním procesům než jutová vlákna, proto byla použita pro zcelení trhlin.

### 2.5.7 Tmelení defektů

Po sejmutí přelepů z japonského papíru z díla se defekty a doplněné ztráty v textilní podložce vytmelily pomocí klišokřídového tmelu (7% želatina + boloňská křída; 1:2).

---

<sup>3</sup> ŠKRDLANTOVÁ, Markéta. *Přednáška: Textil – sktruktura, vlastnosti*. Učební text. Praha: 2016. Ústav chemické technologie restaurování památek VŠCHT Praha.

Tmel se nanášel pomocí měkké kovové špachtle tak, aby co nejlépe napodobil strukturu tahů štětcem. [Obr. 11]

### **2.5.8 Scelující nápodobivá retuš**

Scelující nápodobivá retuš byla provedena akvarelovými barvami *Schmincke Horadam* s přídavkem 4% roztoku arabské gumy v demineralizované vodě v místech defektů. Jako separační vrstva byl použit nátěr 9% syntetického bezbarvého laku *Regalrez® 1094*. Aby akvarelové barvy lépe přilnuly k nalakovanému tmelu, byl povrch natřen volskou žlučí pro snížení povrchového napětí. [Obr. 12]

### **2.5.9 Zarámování**

Na závěr bylo dílo opatřeno novými dřevěnými lištami, které byly nejprve natřeny včelím voskem v benzínu a poté vyleštěny. Lišty byly připevněny k obrazu pomocí hřebíků opatřených anti-korozní úpravou (vždy dva po jedné straně). [Obr. 13–14]

## 2.6 Seznam použitých materiálů a chemikálií

### Pomocné materiály

- CleanMaster – 100% latexová čisticí pryž
- Wishab – čisticí pryž
- Blitz-fix – mikroporézní houba
- vata ze 100% bavlny
- Hollytex 33 g/m<sup>2</sup>, 81 g/m<sup>2</sup> – netkaná textilie, 100 % polyester
- filtrační papíry 380 g/m<sup>2</sup>, 520 g/m<sup>2</sup> – pH neutrální, určené pro restaurátorskou praxi
- japonský papír Tengujo 18 g/m<sup>2</sup>
- filc ze 100% vlny
- nitě z lněného plátna 100%
- boloňská křída
- akvarelové barvy Schmincke Horadam

### Chemikálie

- demineralizovaná voda
- volská žluč
- ethanol – C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>O
- White Spirit – lakový benzin
- technický benzin
- terpentýnový olej
- Regalrez® 1094 – uhlovodíková pryskyřice
- Sebamed sensitive pH 5,5 – neutrální dětské mýdlo
- Thylose MH 300
- Marlipal 1618/25, vložky – neiontové povrchově aktivní činidlo
- Syntron B – tetrasodná sůl kyseliny ethylendiaminotetraoctové
- Triton X-100 – neiontová povrchově aktivní látka
- želatina
- kostní klič

- vyzina
- pšeničný škrob

## 2.7 Podmínky a způsob uložení

Pro další zachování zrestaurovaného obrazu je nutné zajistit takové podmínky, které zabrání jeho předčasné degradaci, popřípadě jeho znehodnocení.

Podle normy ISO 11799 ideální klimatické podmínky pro uložení jsou  $20\text{ °C} \pm 1\text{ °C}$  / 1 den a  $50\% \pm 5\% \text{ RH}$  / 1 den. Objekt je nutné umístit do prostředí se stabilními klimatickými podmínkami bez výkyvů teploty a relativní vlhkosti, mimo přímé denní světlo a jiné zdroje ultrafialového a infračerveného záření. Objekt je nutné umístit mimo zdroje vlhkosti a zdroje sálavého tepla. Mechanické namáhání malby a plátna může vést k jejich poškození. Stav díla je třeba průběžně kontrolovat. Povrch díla lze ošetřovat pouze na sucho opatrným ometáním čistými vlasovými štětci.<sup>4</sup>

Nedodržení výše uvedených podmínek může vést k poškození zrestaurovaného díla.

---

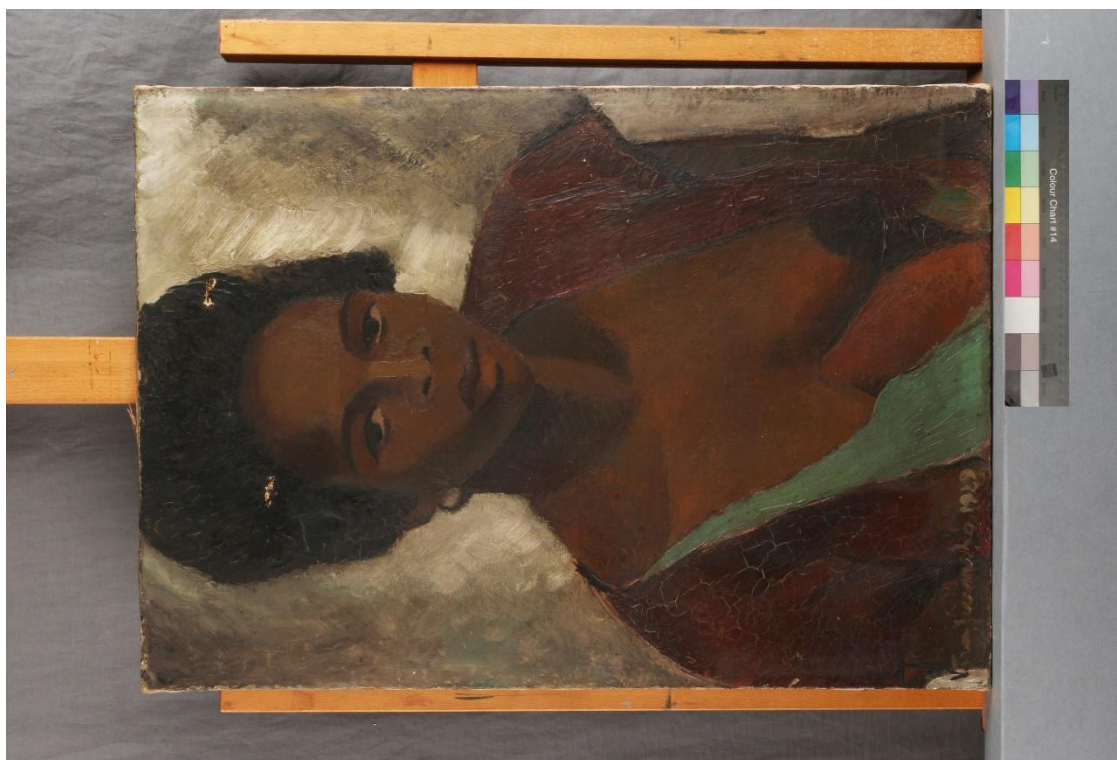
<sup>4</sup> KOPECKÁ, Ivana. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené*. Praha: Státní ústav památkové péče, 2002. Odborné a metodické publikace (Státní ústav památkové péče), str. 27.



## 2.8 Příloha 1 – Obrazová příloha

### 2.8.1 Seznam obrazové přílohy

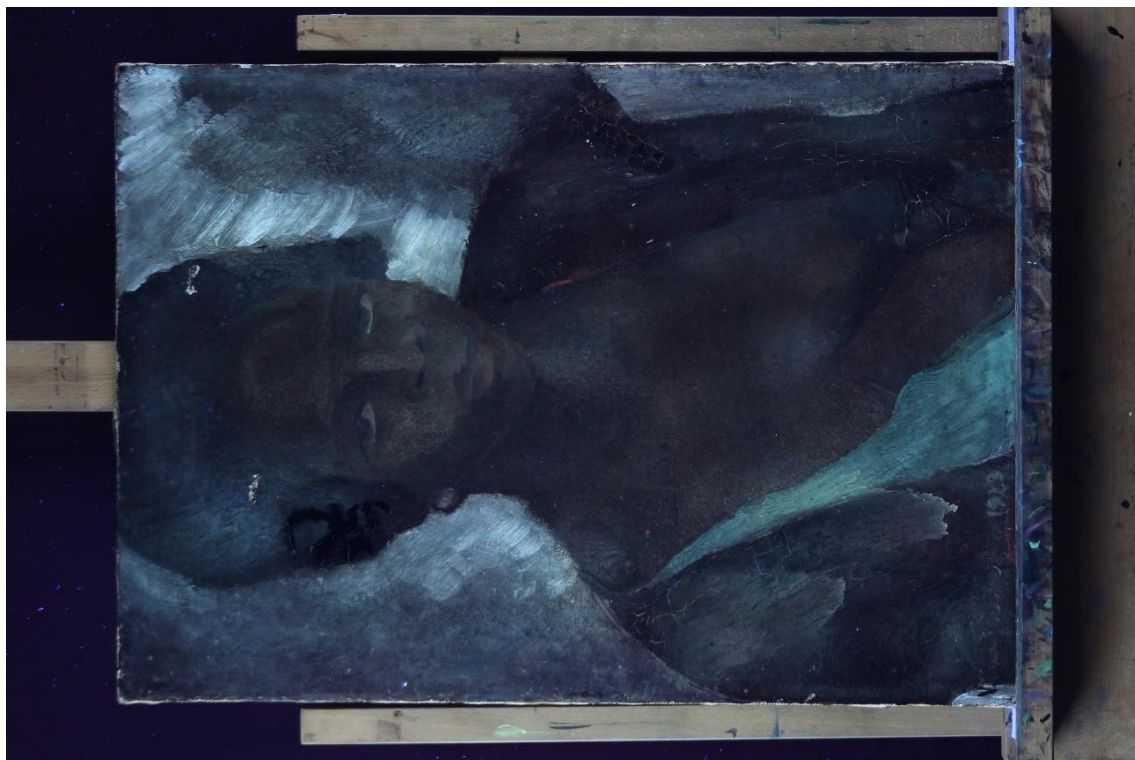
Obr. 1: Stav díla před restaurováním, lícová strana, rozptýlené světlo.....	34
Obr. 2: Stav díla před restaurováním, rubová strana, razantní boční nasvícení.....	34
Obr. 3: Stav před restaurováním, lícová strana, fotografie v UV luminiscenci.....	35
Obr. 4: Stav díla před restaurováním, detail poškození, rubová strana, razantní boční nasvícení.....	35
Obr. 5: Stav díla před restaurováním, detail poškození, lícová strana, razantní boční nasvícení.....	36
Obr. 6: Stav díla před restaurováním, detail – signatura „Věra Jičínská 1929“, lícová strana, rozptýlené světlo .....	36
Obr. 7: Průběh restaurování zkoušky čištění povrchu malby, lícová strana, rozptýlené světlo, fotografie v UV záření .....	37
Obr. 8: Průběh restaurování, čištění malby pomocí 1% roztoku Thylose MH 300 s 0,1% roztokem Marlipalu v demineralizované vodě a pěny z mýdla Sebamed v demineralizované vodě lícová strana.....	37
Obr. 9: Průběh restaurování, po očištění, lícová strana.....	38
Obr. 10: Průběh restaurování, detail – po vyrovnání a po scelení trhlin metodou thread by thread, rubová strana .....	38
Obr. 11: Průběh restaurování, detail – po vytmelení defektů, lícová strana, rozptýlené světlo .....	39
Obr. 12: Průběh restaurování, po retušování akvarelovými barvami Schmincke Horadam, lícová strana .....	39
Obr. 13: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo.....	40
Obr. 14: Stav díla po restaurování, rubová strana, rozptýlené světlo .....	40



*Obr. 1: Stav díla před restaurováním, lícová strana, rozptýlené světlo*



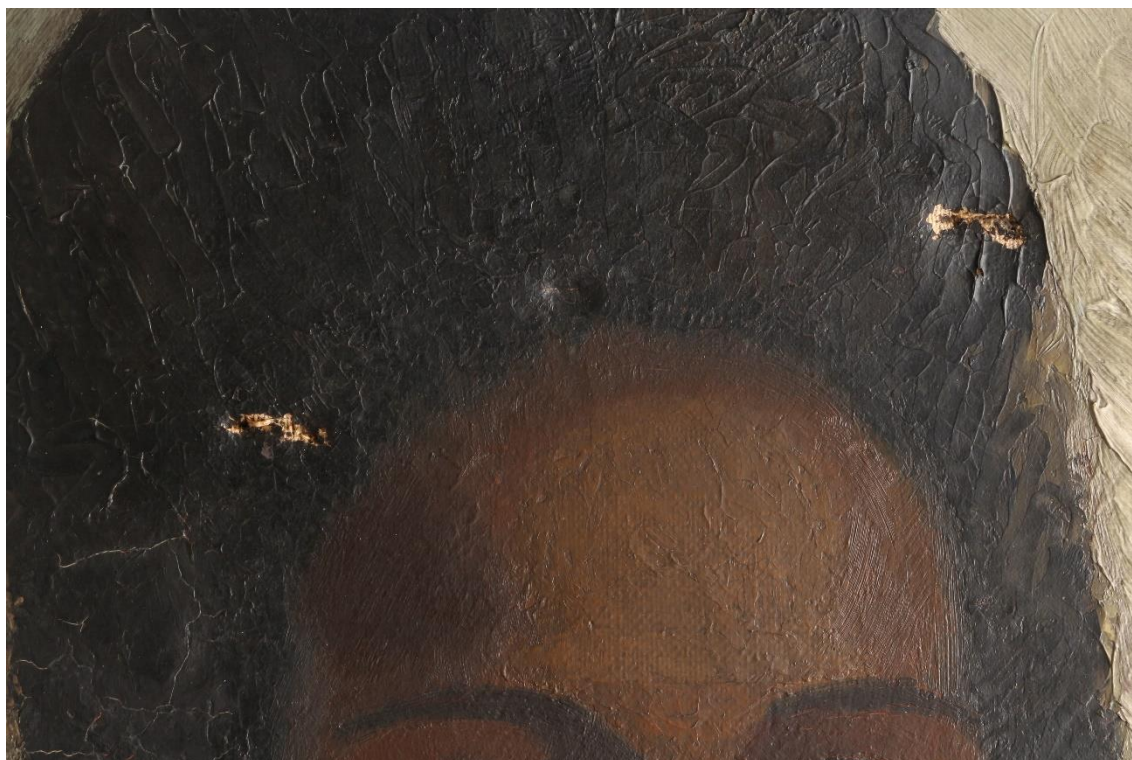
*Obr. 2: Stav díla před restaurováním, rubová strana, razantní boční nasvícení*



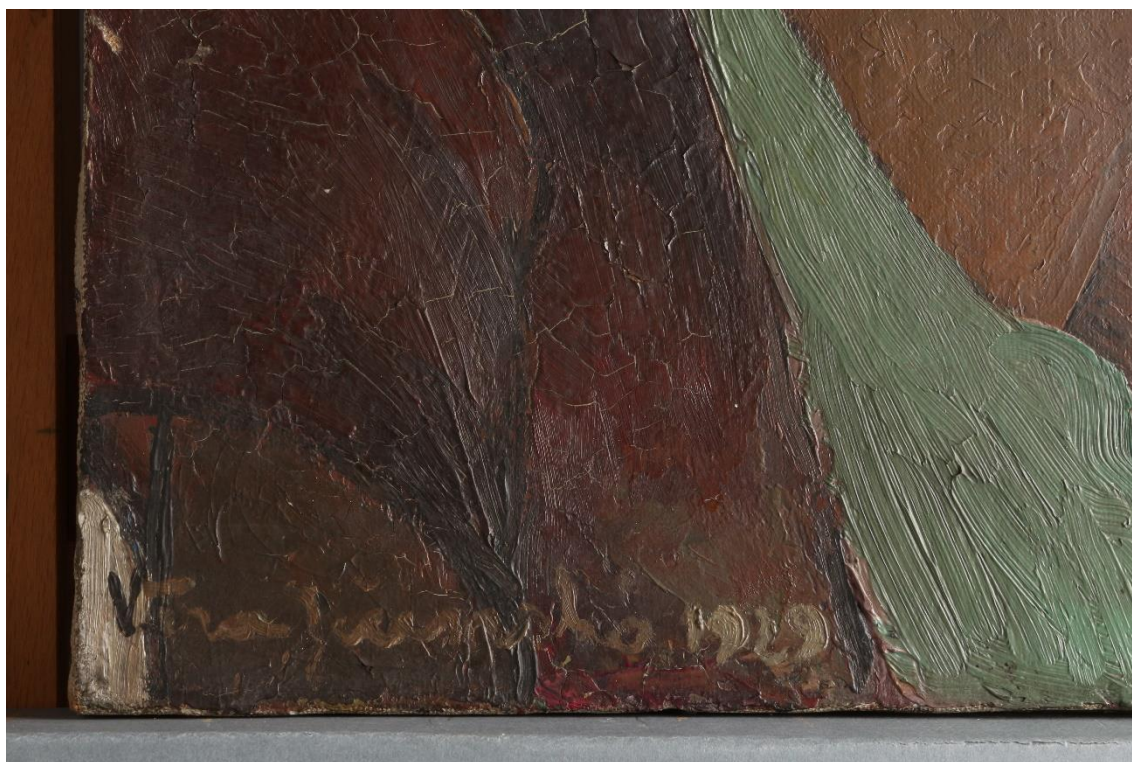
*Obr. 3: Stav před restaurováním, lícová strana, fotografie v UV luminiscenci*



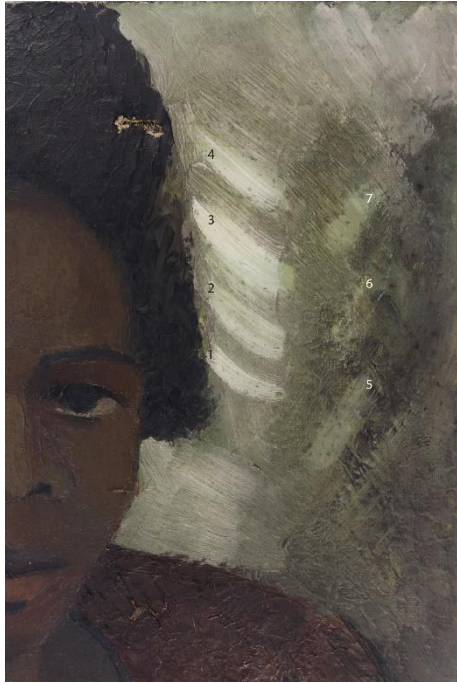
*Obr. 4: Stav díla před restaurováním, detail poškození, rubová strana, razantní boční nasvícení*



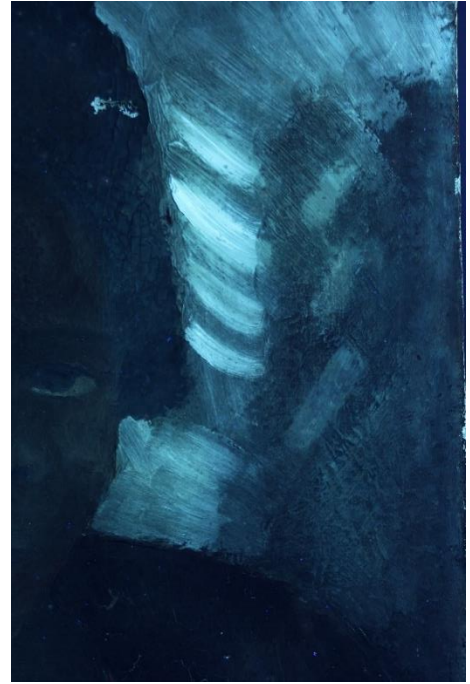
*Obr. 5: Stav díla před restaurováním, detail poškození, lícová strana, razantní boční nasvícení*



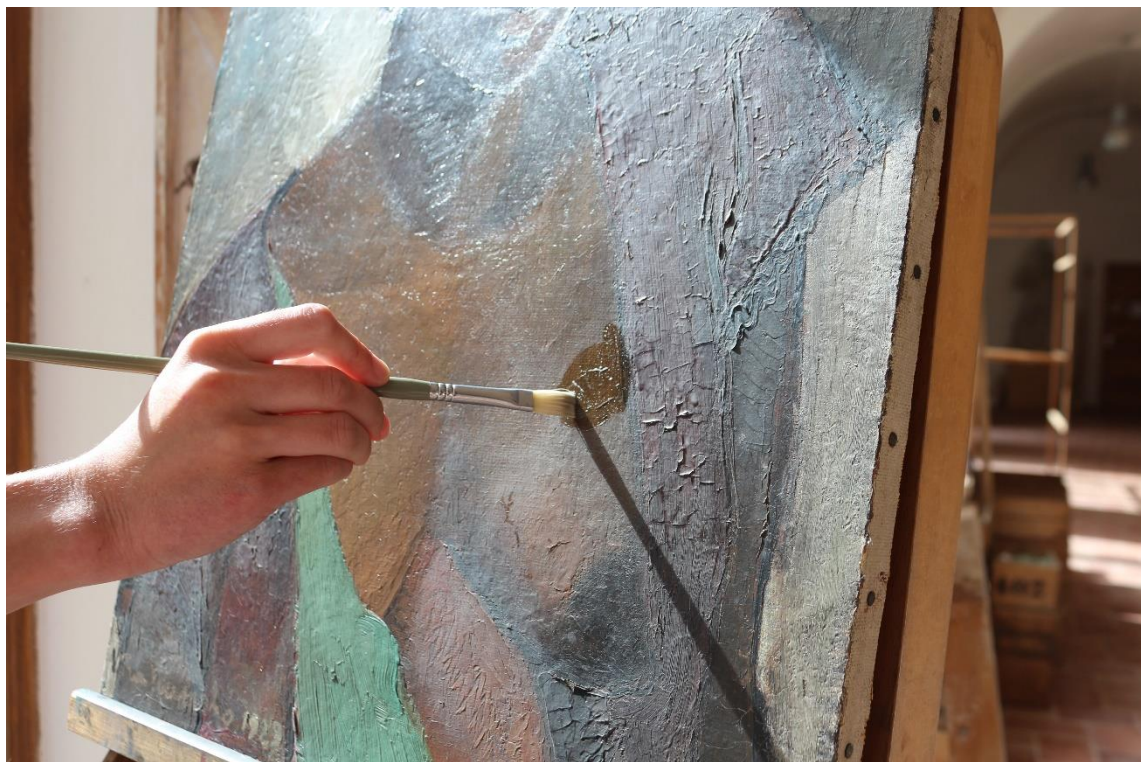
*Obr. 6: Stav díla před restaurováním, detail – signatura „Věra Jičínská 1929“, lícová strana, rozptýlené světlo*



1. Demineralizovaná voda 2. Teplá demineralizovaná voda 3. Sebamed pH5,5 4. 2% Thylose MH 300 + 0,1% Marlipal 5. 1% Synttron B 6. 1% Triton X-100 7. 2% Klucel G



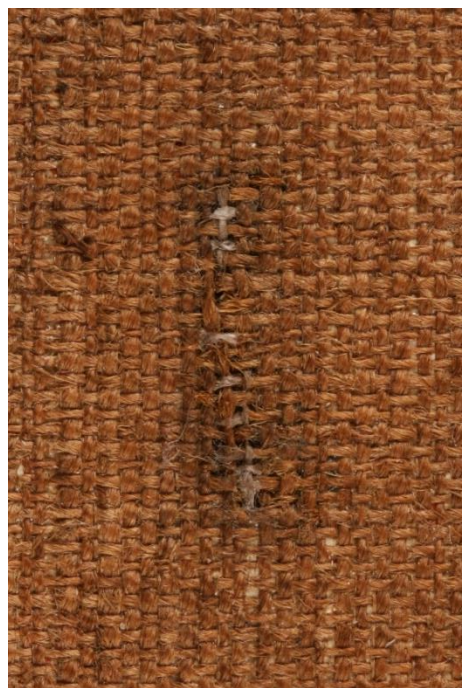
Obr. 7: Průběh restaurování zkoušky čištění povrchu malby, lícová strana, rozptýlené světlo, fotografie v UV záření



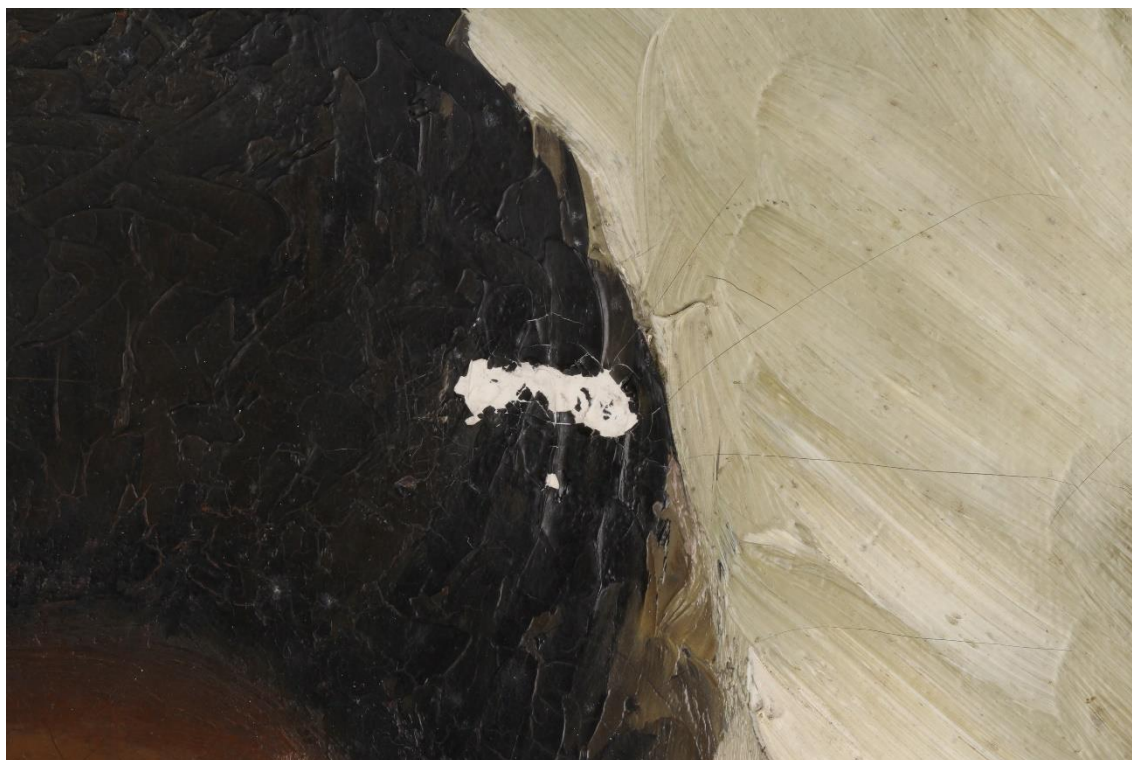
Obr. 8: Průběh restaurování, čištění malby pomocí 1% roztoku Thylose MH 300 s 0,1% roztokem Marlipalu v demineralizované vodě a pěny z mýdla Sebamed v demineralizované vodě lícová strana



*Obr. 9: Průběh restaurování, po očištění, lícová strana*



*Obr. 10: Průběh restaurování, detail – po vyrovnání a po scelení trhlin metodou thread by thread, rubová strana*



*Obr. 11: Průběh restaurování, detail – po vytmelení defektů, lícová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 12: Průběh restaurování, po retušování akvarelovými barvami Schmincke Horadam, lícová strana*



Obr. 13: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo



Obr. 14: Stav díla po restaurování, rubová strana, rozptýlené světlo



## 2.9 Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum

### MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VZORKŮ VĚRA JIČÍNSKÁ, AKT ČERNOŠKY 1929, MALBA NA PLÁTNĚ

#### ZADAVATEL PRŮZKUMU

Ateliér restaurování malby na papírové podložce  
Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, Jiráskova 3, Litomyšl 570 01  
Vedoucí ateliéru: Mgr. art. Luboš Machačko

#### PEDAGOGICKÝ DOZOR RESTAUROVÁNÍ / STUDENT

Mgr. art. Luboš Machačko / BcA. Kateřina Zadinová

#### SPECIFIKACE OBJEKTU OD ZADAVATELE

Věra Jičínská, Akt černošky, 1929, inv. č. 19 A 4171, Kulturní zařízení města Dobrušky, vlastivědné muzeum



Obr. 1 Snímek malby Akt černošky, 1929 od Věry Jičínské. Autorka snímku: K. Zadinová.

#### ZPRÁVA Z MATERIÁLOVÉHO PRŮZKUMU

Počet stran:	9	Datum:	28. 8. 2021
Autor:	Petra Lesniaková		
Místo:	Katedra chemické technologie, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice Jiráskova 3, Litomyšl 570 01		
Lokalizace a detailní snímky míst odběrů vzorků jsou uvedeny v Příloze I			

### ZADÁNÍ PRŮZKUMU, PŘEHLED A LOKALIZACE ODBĚRŮ VZORKŮ

**Zadání:** stratigrafie a materiálový průzkum malby, vláknové složení plátna

**Počet a typ dodaných vzorků:**

- 1 vrstevnatý vzorek malby s podkladem
- 2 vzorky fragmentů nití (horizontální/vertikální)

**Použité metody průzkumu:** optická mikroskopie (OM) včetně fluorescenční mikroskopie / polarizační mikroskopie (PLM) / elektronová mikroskopie (SEM) / elektronová mikroskopie s prvkovou analýzou (SEM/EDX) / chemické selektivní reakce / zkouška směru stáčení vláken

**Tab. 1:** Přehled vzorků, označení, lokalizace, popis, metody průzkumu.

Evidenční číslo	Označení, lokalizace, popis od restaurátora
10417	Černá malba
10418, 10419	Fragment podélné/příčné nitě

### METODIKA PRŮZKUMU

#### STRATIGRAFIE A OPTICKÉ VLASTNOSTI VRSTEV / OPTICKÁ, FLUORESCENČNÍ A SKENOVACÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE (SEM)

Studium stratigrafie a optických vlastností vrstevnatého vzorku bylo provedeno s využitím optické, luminiscenční mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie (SEM). Vzorek byl nejprve zkoumán a dokumentován optickým mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v dopadajícím bílém světle, viditelné luminiscenci generované modrým světlem a viditelné luminiscenci buzené UV zářením (UV fluorescence). Stejně techniky byly použity k mikroskopickému průzkumu nábrusu připraveného z úlomku vzorku. Nábrus byl připraven zalitím úlomku do polyesterové pryskyřice GPE100S a sbroušením. Pouhličený nábrus byl dále studován elektronovým mikroskopem Mira 3 LMU (Tescan) ve vysokém vakuu, režimu zpětně odražených elektronů (BSE), urychlovacím napětí 25kV a pracovní vzdálenosti 15 mm.

#### MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VRSTEV / SKENOVACÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE S PRVKOVOU MIKROANALÝZOU (SEM/EDX)

Materiálový průzkum byl proveden na základě určení prvkového složení částí nábrusu vzorku vybraných pomocí optické mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie metodou energiově-disperzní rentgenové mikroanalýzy (SEM/EDX). K tomuto účelu byly využity optický mikroskop Eclipse LV100D-U (Nikon) a elektronový mikroskop Mira 3 LMU (Tescan) s analytickým systémem Bruker Quantax 2000 (Bruker, XFlash 5010 detektor). Měření bylo provedeno na pouhličeném nábrusu ve vysokém vakuu, v režimu zpětně odražených elektronů (BSE), urychlovacím napětí 25kV a pracovní vzdálenosti 15 mm. Výsledky analýz jsou uvedeny na základě atomových procent tak, že prvky s dominantním zastoupením jsou podtrženy, následující prvky s menším zastoupením a v závorkách jsou prvky s minoritním zastoupením. Prvky kyslík a uhlík nejsou ve výsledcích uváděny, pokud to není účelné.

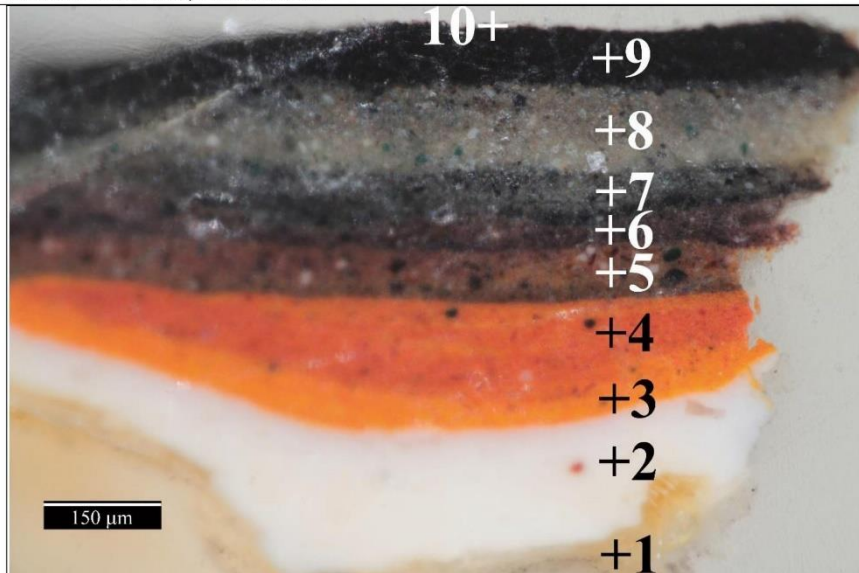
#### VLÁKNOVÉ SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY / POLARIZAČNÍ MIKROSKOPIE (PLM), KROUCENÍ VLÁKEN PŘÍ VYSYCHÁNÍ,<sup>1,2</sup> VYBARVOVACÍ TESTY

Identifikace vláken byla provedena na základě vybarvovacích zkoušek s roztokem floroglucinu (floroglucinol, 2 % (hm.) v ethanolu : konc. HCl 1 : 1 (hm.)) a charakteristických mikroskopických znaků vláken. Dále bylo určeno, zda se jedná o vlákna typu S (např. len, ramie, kopřiva) nebo Z (např. konopí, juta) zkouškou směru otáčení vláken při vysychání. Identifikace, případně dokumentace vláken, byla provedena optickým/polarizačním mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v procházejícím a v polarizovaném světle ve zkřížených nikolech (×) při zvětšení 50 × až 500 ×.

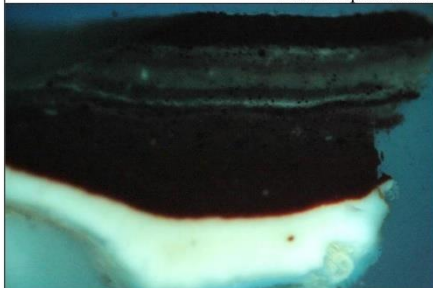
<sup>1</sup> Wiener J. a kol. Differences between flax and hemp. Autex Research Journal, Vol. 3, No. 2, June 2003.

<sup>2</sup> Schaffer E. Fiber identification in ethnological textile artifacts. Studies in Conservation 26, 1981, s. 119–129.

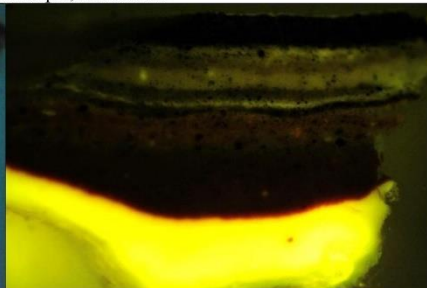
VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ – OM, SEM/EDX  
VZOREK 10417/VZ.1, ČERNÁ MALBA



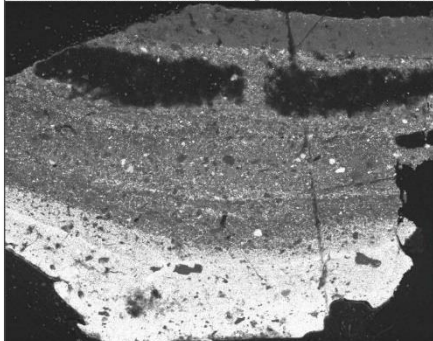
Obr. 2 Optická mikroskopie, bílé světlo.



Obr. 3 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.



Obr. 4 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.



Obr. 5 Elektronová mikroskopie, BSE.



Obr. 6 Místo odběru vzorku, detail.

**Tab. 2:** Výsledky průzkumu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

Číslo vrstvy	Popis a složení vrstvy (OM, SEM-EDX)
10	<b>Tenká zřejmě laková (organická) vrstva s intenzivní UV fluorescencí</b>
9	<b>Černá vrstva:</b> kostní čerň, křemenná zrna/silikáty, zdroj sodíku Na neurčen SEM-EDX plošná analýza: <u>Ca, P, S, Na</u> (Pb, Al, Si, Mg, K, Fe)
8	<b>Šedo-běžová vrstva:</b> uhličitán vápenatý, olovnatá běloba, kostní čerň, chromoxid SEM-EDX plošná analýza: <u>Ca, Pb, Fe, Al, Si, Cr</u> (P, Mg)
7	<b>Tmavá šedá vrstva:</b> olovnatá běloba, uhličitán vápenatý, kostní čerň, křemenná zrna, sloučeniny Cr SEM-EDX plošná analýza: <u>Pb, Ca, Al, Si, Fe, P</u> (Mg, Na, Cr, Ti)
6	<b>Tmavší hnědá vrstva:</b> olovnatá běloba, uhličitán vápenatý, zřejmě železitá hněď, kostní čerň, křemenná zrna SEM-EDX plošná analýza: <u>Al, Pb, Ca, Si, Fe, P</u> (Na, Mg, Mn, Ti)
5	<b>Hnědá vrstva:</b> umbra, olovnatá běloba, uhličitán vápenatý, barytová běloba, manganová hněď/čerň, tmavé/černé zrno <u>C</u> (Na), zřejmě železitá hněď, ojediněle chromoxid, křemenná zrna SEM-EDX plošná analýza: <u>Fe, Si, Al, Pb, Ca, Na, Mn</u> (P, Mg, Cr, K, Ti)
4	<b>Červeno-oranžová vrstva:</b> olovnatá běloba, nelze vyloučit suřík, uhličitán vápenatý, železitá červen, chromová oranž/červen, příměs manganové černi/hnědi, tmavé zrno na bázi sloučenin Cr SEM-EDX plošná analýza: <u>Ca, Fe, Pb, Cr</u> (Si, Al, S, Hg, Fe, Na, P, Mg, Mn)
3	<b>Oranžová vrstva:</b> olovnatá běloba, nelze vyloučit suřík, rumělka, chromová oranž/červen, uhličitán vápenatý SEM-EDX plošná analýza: <u>Pb, Cr, Ca, S, Si, Hg, Fe</u> (Na, P, Mg)
2	<b>Bílá vrstva:</b> olovnatá běloba, zrna síranu vápenatého zřejmě z přírodního sádrovce (zrno S, Sr), částice s železitou červení SEM-EDX plošná analýza: <u>Pb</u> (Ca, Al, Si)
1	<b>Průhledná nažloutlá organická vrstva,</b> vlákna z textilní podložky SEM-EDX plošná analýza: <u>C</u> (Al, Ca, S, Pb, Zn, Mg)



**Obr. 7, 8** Optická mikroskopie, část vzorku z vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.



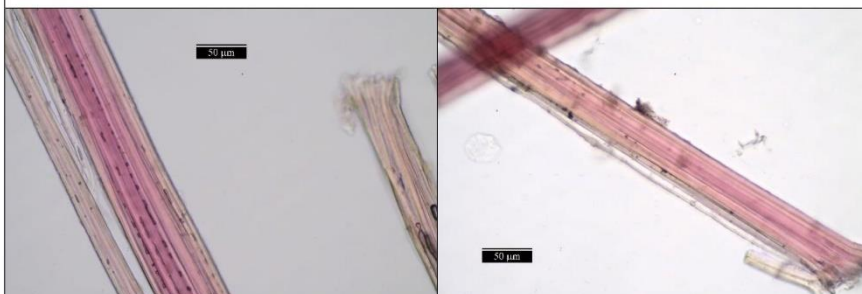
**Obr. 9, 10** Optická mikroskopie, vzorek ze spodní strany, bílé světlo, UV fluorescence.

**VÝSLEDKY PRŮZKUMU VLÁKNOVÉHO SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY – PLM, SEM/EDX**

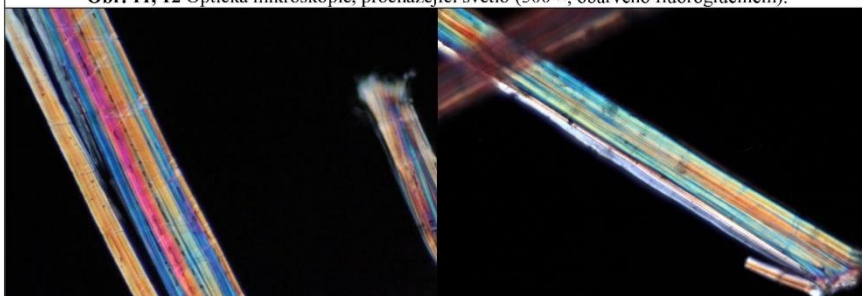
VZOREK 10418/Vz.2, FRAGMENT PODÉLNÉ NITĚ

**Shrnutí:**

Vlákna vykazují mikroskopické znaky charakteristické pro lýková vlákna. V roztoku fluoroglucinu se vlákna zabarvila růžově, jedná se tedy o vlákna s vysokým obsahem ligninu. Vlhká vlákna se při sušení stácela proti směru hodinových ručiček, což je charakteristické pro lýková vlákna, například z konopí nebo juty a vylučuje vlákna například lnu, kopřivy nebo ramie. Na základě uvedených poznatků a s ohledem na druhy lýkových vláken sloužících k výrobě textilií a využívaných jako podložka pro malbu lze předpokládat, že se zřejmě jedná spíše o jutu nežli konopí.



Obr. 11, 12 Optická mikroskopie, procházející světlo (500 ×, obarveno fluoroglucinem).



Obr. 13, 14 Optická mikroskopie, polarizované světlo (X nikoly, 500 ×, po kontaktu s fluoroglucinem).



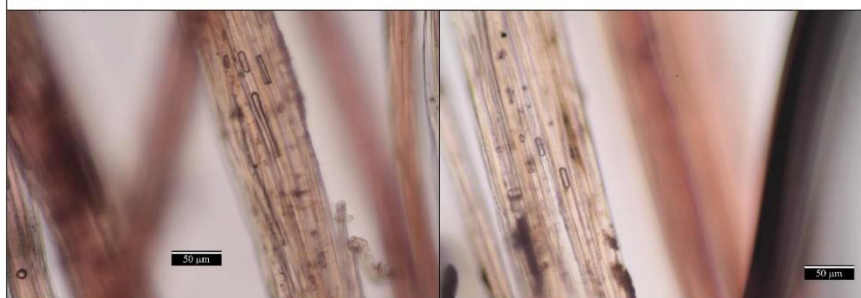
Obr. 15, 16 Optická mikroskopie, odražené světlo, před a po kontaktu s fluoroglucinem (50 ×).

**VÝSLEDKY PRŮZKUMU VLÁKNOVÉHO SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY – PLM, SEM/EDX**

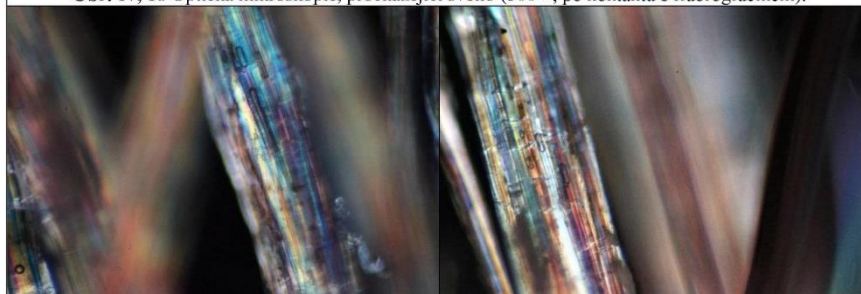
VZOREK 10419/VZ.3, FRAGMENT PŘÍČNÉ NITĚ

**Shrnutí:**

Vlákna vykazují mikroskopické znaky charakteristické pro lýková vlákna. V roztoku fluoroglucinu se vlákna zabarvila růžově, jedná se tedy o vlákna s vysokým obsahem ligninu. Vlhká vlákna se při sušení stácela proti směru hodinových ručiček, což je charakteristické pro lýková vlákna, například z konopí nebo juty a vylučuje vlákna například lnu, kopřivy nebo ramie. Na základě uvedených poznatků a s ohledem na druhy lýkových vláken sloužících k výrobě textilií a využívaných jako podložka pro malbu lze předpokládat, že se zřejmě jedná spíše o jutu nežli konopí.



**Obr. 17, 18** Optická mikroskopie, procházející světlo (500 ×, po kontaktu s fluoroglucinem).



**Obr. 19, 20** Optická mikroskopie, polarizované světlo (X nikoly, 500 ×, po kontaktu s fluoroglucinem).



**Obr. 21, 22** Optická mikroskopie, odražené světlo, před a po kontaktu s fluoroglucinem (50 ×).

## ZÁVĚR

Předmětem průzkumu byly vzorky odebrané z malby na textilní podložce aktu černošky od Věry Jičínské (1929). Průzkum byl zaměřen na stratigrafii a materiálové složení malby (10417/Vz.1), dále bylo studováno vláknové složení textilní podložky (10418/Vz.2, 10419/Vz.3). K průzkumu nábrusu vrstevnatého vzorku byly využity metody optické mikroskopie (OM) a skenovací elektronové mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX). Průzkumem zjištěné informace pomocí těchto metod jsou podrobně uvedeny spolu s fotografickou dokumentací vzorku a nábrusu jeho úlomku ve výsledcích průzkumu výše (str. 3, 4). Vláknové složení textilní podložky bylo určeno na základě mikroskopického zkoumání, vybarvovacího testu s roztokem fluoroglucinu a zkoušky směru stáčení vláken při vysychání (str. 4, 5).

### Textilní podložka (10418/Vz.2, 10419/Vz.3)

Z průzkumu vyplynulo, že je plátno vyrobeno z lýkových vláken, patrně z juty (jednoznačně lze vyloučit len, kopřivu nebo ramii).

### Stratigrafie a materiálové složení malby (10417/Vz.1)

Vzorek 10417/Vz.1 se vyznačuje kompletní stratografií vrstev malby. Na nábrusu vzorku byly nejprve zaznamenány fragmenty organické vrstvy 1. Může se jednat o úpravu plátna organickou látkou. Dále zde byly pozorovány fragmenty vláken pocházející z plátna. Bílá vrstva 2 s olovnatou bělobou je zřejmě podkladem pod malbu. Velmi ojediněle byla v této vrstvě zaznamenána zrna síranu vápenatého. Následuje jasně červená malba 3 s olovnatou bělobou, uhličitánem vápenatým, chromovou oranží/červení a rumělkou. Je dobře propojená s následující tlumenou červenou malbou 4 s olovnatou bělobou, uhličitánem vápenatým, železitou červení, chromovou oranží/červení a příměsí manganové černi/hnědi. Následující hnědá malba 5 obsahuje umbru, olovnatou bělobu, uhličitán vápenatý, barytovou bělobou, manganovou hněď/čern, zřejmě železitou hněď, ojediněle chromoxid a křemenná zrna. Další tmavě hnědá vrstva 6 obsahuje olovnatou bělobu, uhličitán vápenatý, zřejmě železitý hnědý pigment a kostní čern. Následuje tmavší šedá vrstva 7, která se vyznačuje podobným složením jako vrstva 6, navíc zde byly identifikovány v malém množství sloučeniny chromu, jejichž původ se nepodařilo ozřejmit. Na této vrstvě se nalézá světle šedá malba 8 s uhličitánem vápenatým, olovnatou bělobou, kostní černí a chromoxidem. Následuje černá malba 9 probarvená kostní černí, která dále obsahuje silikáty, blíže nebyla tato malba specifikována. Na povrchu vzorku se vyskytuje tenká nesouvislá vrstva 10 s intenzivní UV fluorescencí.

### Přehled pigmentů (plniv) a přibližná doba počátku jejich využití ve výtvarné tvorbě<sup>3</sup>

Bílá, průhledná: uhličitán vápenatý ( $\text{CaCO}_3$ ), olovnatá běloba ( $2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$ ), barytová běloba ( $\text{BaSO}_4$ , 1820), síran vápenatý ( $\text{CaSO}_4$ ), křemenná/silikátová zrna

Červená: rumělka ( $\text{HgS}$ ), chromová červen/oranž ( $\text{PbCrO}_4 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2 / \text{PbO} \cdot \text{PbCrO}_4$ ), železitá červen, nelze vyloučit suřík ( $\text{Pb}_3\text{O}_4$ )

Zelená: chromoxid ( $\text{Cr}_2\text{O}_3$ )

Hnědá: umbra ( $\text{Fe}_2\text{O}_3 \cdot \text{MnO}_2$ ), železitá červen ( $\text{Fe}_2\text{O}_3$ ), manganová čern/hnědá ( $\text{MnO}_2$ )

Černá: kostní čern ( $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ ), uhlíkatá čern

<sup>3</sup> Šimůnková E., Bayerová T. Pigmenty. STOP. Praha 2014. ISBN 978-80-86657-17-2.

**PŘÍLOHA – FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE MÍST ODBĚRŮ VZORKŮ**

Autor fotografií a zákresu: K. Zadinová

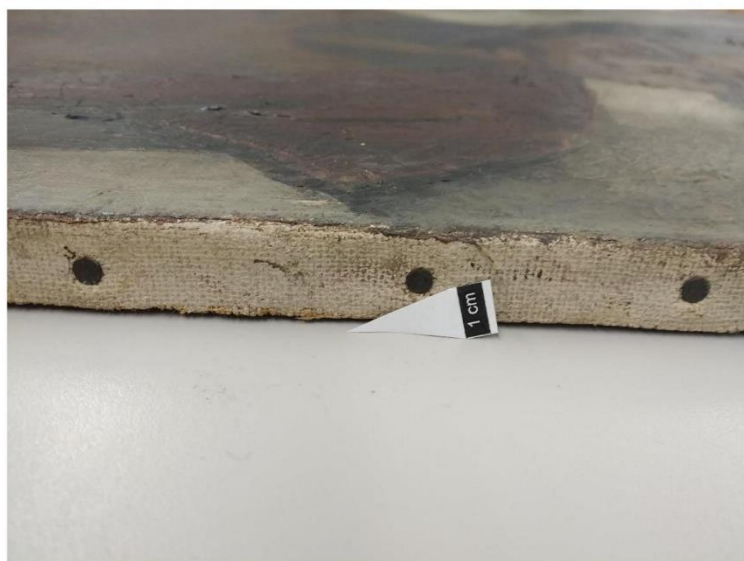


**Obr. 23** Lokalizace odběru vzorků na díle.



**Obr. 24** Lokalizace odběru vzorku 10417/Vz.1, detail.





**Obr. 25** Lokalizace odběru vzorku 10418/Vz.2, detail.



**Obr. 26** Lokalizace odběru vzorku 10419/Vz.3, detail.

## 2.10 Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky

doc. Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D.  
mikrobiolog

### MIKROBIOLOGICKÉ ZKOUŠKY

<b>Místo odběru:</b> K. Zadinová <b>Věra Jičínská, Akt černošky (1929)</b> Fakulta restaurování Univerzity Pardubice Luboš Machačko	<b>Materiál:</b> Stěry provedeny sterilním vatovým tampónem, na dřevěné špejli
--	--

**Datum provedení:** odběr 17. 5. 2021; začátek mikrobiologické analýzy 20. 5. 2021

**Provedené zkoušky:**

Pomocí sterilních vatových tampónů byly provedeny stěry části analyzovaných předmětů. Pevné částice získané tímto způsobem byly přeneseny roztěrem na povrch kultivační půdy MALT. Inkubace 7 dní při laboratorní teplotě.

**Výsledky:** po kultivaci byla zjištěna ojedinělá kontaminace mikroskopickými vláknitými houbami (2 kolonie).

**Závěr:** Není potřeba provádět desinfekční zásah.

**Datum:** 27. 5. 2021

**Podpis:** doc. Ing. Marcela Pejchalová,  
Ph.D.

### 3 Restaurátorská dokumentace: „Černoška“

## RESTAURÁTORSKÁ DOKUMENTACE

*„Černoška“*

1930

Věra Jičínská



Litomyšl

2021

**Vedoucí práce:** Mgr. art. Luboš Macháčko, Art.D., vedoucí ARUDP FR UPa

**Restaurovala:** BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa

Počet vyhotovení restaurátorské dokumentace: 3

Místo uložení dokumentace:

- 4) Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování Litomyšl
- 5) Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum
- 6) soukromý archiv BcA. Kateřiny Zadinové

© Dokumentace jako dílo vědecké a literární je chráněna ve smyslu zákona č. 89/1990 sb. v úplném znění pozdějších dodatků (Autorský zákon) s tím, že právo k užití má Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, jako majitel díla.

Dokumentaci vypracovala: BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa.

Prohlašuji, že jsem použila při restaurování pouze materiálů a postupů uvedených v této restaurátorské dokumentaci. Nejsem si vědoma nových zjištění a skutečností na restaurované památce, které by nebyly uvedeny v této dokumentaci.

Prohlašuji, že restaurátorský zásah byl proveden v mezích určených zadáním.

V Litomyšli dne:

.....

restaurovala

BcA. Kateřina Zadinová

studující VI. ročník ARUDP FR

UPa

.....

zodpovědný restaurátor

Mgr. art. Luboš Machačko, Art.D.

vedoucí ARUDP FR UPa

## OBSAH

<b>3</b>	<b>Restaurátorská dokumentace: „Černoška“ .....</b>	<b>51</b>
3.1	Identifikace díla .....	56
3.2	Popis díla .....	57
3.2.1	Typologický popis .....	57
3.2.2	Popis díla před započítím restaurátorských prací.....	58
3.3	Nálezová (průzkumová) zpráva .....	59
3.3.1	Metodika průzkumu .....	59
3.3.2	Neinvazivní metody průzkumu .....	59
3.3.3	Invazivní metody průzkumu .....	61
3.3.4	Vyhodnocení průzkumu .....	62
3.4	Restaurátorský záměr .....	63
3.5	Postup restaurátorských prací – malba.....	65
3.5.1	Fotodokumentace a průzkum .....	65
3.5.2	Demontáž dřevěného ozdobného rámu.....	65
3.5.3	Lokální konsolidace barevné vrstvy .....	65
3.5.4	Lokální přelepy z japonského papíru .....	65
3.5.5	Sejmutí díla z dřevěného napínacího rámu.....	65
3.5.6	Mechanické čištění .....	66
3.5.7	Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů .....	66
3.5.8	Vyrovnání díla pod zátěží .....	69
3.5.9	Napnutí díla na původní napínací rám.....	70
3.5.10	Tmelení defektů.....	70
3.5.11	Scelující nápodobivá retuš .....	70

3.5.12	Navrácení do původního ozdobného rámu .....	70
3.6	Postup restaurátorských prací – dřevěný ozdobný rám .....	71
3.6.1	Mechanické čištění .....	71
3.6.2	Mokrý procesy čištění .....	71
3.6.3	Odstranění korozních produktů .....	71
3.6.4	Tmelení a scelující retuš .....	71
3.6.5	Zarámování .....	71
3.7	Seznam použitých materiálů a chemikálií .....	73
3.8	Podmínky a způsob uložení .....	75
3.9	Příloha 1 – Obrazová příloha .....	76
3.9.1	Seznam obrazové přílohy .....	76
3.10	Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum .....	85
3.11	Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky .....	97

Počet stran textu: 16

Počet stran obrazových příloh: 7

Počet obrazových příloh: 15

Celkový počet stran: 31

Typ fotoaparátu:

Digitální zrcadlovka Canon EOS 650D 18-55 mm

Digitální fotoaparát Xiaomi Mi A2 Lite

Autoři fotografií: BcA. Kateřina Zadinová, ateliér UDP

### 3.1 Identifikace díla

<b>Název díla:</b>	„Černoška“ („ <i>Négresse sur blanc</i> “)
<b>Inv. č.</b>	19 A 4108
<b>Autor díla:</b>	Věra Jičínská
<b>Datace:</b>	1930
<b>Technika:</b>	olejomalba na textilní podložce
<b>Rozměry:</b>	652 × 543 mm (v × š), profilovaný rám vnější rozměry 722 × 610 mm (v × š), vnitřní rozměry 638 × 528 mm (v × š),
<b>Umístění:</b>	Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum
<b>Zadavatel:</b>	Město Dobruška, nám. F. L. Věka 11, 518 01 Dobruška
<b>Zhotovitel:</b>	Univerzita Pardubice, veřejná škola, založ. podle zák. č. 111/1998 Sb., Sídlo Studentská 95, 532 10 Pardubice, zastoupená Radomírem Slovíkem, děkanem Fakulty restaurování, Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl
<b>Vedoucí práce:</b>	Mgr. art. Luboš Machačko, Art.D., vedoucí ARUDP FR UPa
<b>Restaurovala:</b>	BcA. Kateřina Zadinová, studující VI. ročník ARUDP FR UPa
<b>Datum započetí a ukončení restaurátorských prací:</b>	11. 5. – 1. 9. 2021



## 3.2 Popis díla

### 3.2.1 Typologický popis

Předmětem restaurování je obraz „*Černoška*“ na plátně od malíčky Věry Jičínské. Dílo pochází ze sbírky Kulturní zařízení města Dobrušky - vlastivědné muzeum, a je vedeno pod inventárním číslem 19 A 4108.

Jedná se pravděpodobně o olejomalbu na komerčně připraveném plátně se světlým podkladem a plátňovou vazbou. Rozměry díla jsou 652 × 543 mm (v × š). Obraz pochází z první třetiny 20. století, dle datace na obraze konkrétně z roku 1930. Dílo je vypnuto pomocí kovových hřebíků (dobových) na obdélníkový dřevěný rám. Součástí je dřevěný ozdobný rám o rozměrech: vnější rozměry 722 × 610 mm (v × š), vnitřní rozměry 638 × 528 mm (v × š).

V pravém dolním rohu se nachází signatura „*Věra Jičínská*“ a datace „1930“. Jedná se o půl figuru černošky z profilu. Žena je částečně zahalena červenou a bílou halenou, pod kterou se nachází modrá spodnička zahalující hrud'. Okolo postavy je bílá aura světla, která po okrajích přechází do temně hnědé. Malba je pastózní, v některých místech plasticky vystupuje.

Textilní podložka je hustě tkaná pevná a netrhá se. Jedná se o základní vazbu plátna tzv. plátňovou. Podložka je napnuta na dřevěném napínacím rámu s horizontální dřevěnou příčkou uprostřed. Rám je spojen napevno v rozích pomocí hřebíků, které jsou na koncích stočeny a přimáčknuty k rámu. Napojení lišt je pro naši oblast netypické. [Obr. 20] Na napínacím rámu se nacházejí přípisky s rozměry rámu („54 cm“ a „65 cm“). Název obrazu s datací („*Černoška 1930*“) je uveden na dolní liště. Na horní liště vpravo je uvedeno jméno autorky („*Vera Jicinska*“) s ulicí, kde se nacházel její první samostatný ateliér v Paříži („*37 rue Fondary*“) vlevo na liště poté název obrazu ve francouzštině („*Négresse sur blanc*“).

Z rubové strany díla se v levém dolním rohu nacházejí dva štítky, jeden přímo na díle druhý na napínacím rámu, s inventárním číslem („19 A 4108“). Třetí štítek s inventárním číslem je v pravém horním rohu na napínacím rámu. V pravém horním rámu

se nachází štítek ze salónu, kde byl obraz pravděpodobně vystaven („*SALON DE TUILERIES 1930 No.2*“) opět se jménem malíčky a názvem díla.

Obraz má ozdobný profilovaný rám v místech s dochovaným zlacením. Dílo je k rámu přichyceno dvěma hřebíky. V horní části rámu se nachází poutko s vlascem na zavěšení obrazu. Přes pravý horní okraj je poté přilepen poničený štítek („*La Licorne*“) s koněm v černém oválu a název ulice „*110, Rue La Boé-*“.

### **3.2.2 Popis díla před započatím restaurátorských prací**

Dílo je viditelně poškozeno. V některých částech malby, nejvíce v obličejové části, došlo ke ztrátám barevné vrstvy. Ke ztrátám došlo z důvodů otírání plátěné podložky o dřevěný napínací rám, na kterém je dílo napnuto obráceně (zkosené hrany jsou vně obrazu). To způsobilo i jemné prolisování lišt rámu na lícovou stranu obrazu. Dalším výrazným poškozením je silné znečištění povrchu díla prachovým depozitem a nečistotami, které se projevují po celé ploše díla šedohnědým povlakem. V oblasti tmavě červené drapérie se vyskytují primární krakely. V dolní části obrazu se v podobě map objevuje bělavý povlak. [Obr. 19] Zde by se mohlo jednat o produkty plísní či degradační produkty barevné vrstvy.

V místě krakel došlo částečně také k odpadávání šupin barevné vrstvy, lokálně i s podkladem. Obraz je lokálně na několika místech zvlněn.

Rubová strana díla je silně znečištěna prachovým depozitem.

Povrchová úprava rámu obrazu je na vyvýšených místech poškrábaná a sedřená až na podklad. Na několika místech došlo i ke ztrátám podkladu barevné vrstvy rámu. Na horní liště rámu se nachází defekt (5×3 cm). Lišta vlevo dole, nacházející se nejbližší dílu, je odštípnutá. V tomto místě také došlo k mechanickému poškrábání malby až na světlý podklad. [Obr. 25–26]

### 3.3 Nálezová (průzkumová) zpráva

#### 3.3.1 Metodika průzkumu

Restaurátorský průzkum byl zaměřen na zjištění charakteru díla, určení výtvarné techniky a použitých materiálů. Dále se zabýval zhodnocením stupně poškození a posouzením příčin těchto poškození. Restaurátorský průzkum dokumentoval stav díla před započítím restaurátorských prací a byl podkladem pro určení vhodného restaurátorského postupu.

#### 3.3.2 Neinvazivní metody průzkumu

##### Průzkum v denním rozptýleném světle

Vizuální průzkum v denním rozptýleném světle prokázal značné poškození barevné vrstvy (ztráty barevné vrstvy) v místě horizontální příčky, při okrajích malby a v místech krakel. Jednalo se konkrétně o mechanické poškození barevné vrstvy a silné znečištění povrchu díla. Dále průzkum potvrdil všechny skutečnosti uvedené v kapitole viz 3.2.1 *Typologický popis* a 3.2.2 *Popis díla před započítím restaurátorských prací*. [Obr.15–16]

##### Průzkum v razantním bočním nasvícení

Razantní boční světlo zvýraznilo zvlnění textilní podložky a silnou krakeláž v barevné vrstvě, převážně v červené drapérii. Dále potvrdilo všechny skutečnosti uvedené v kapitole viz 3.2.2 *Popis díla před započítím restaurátorských prací*. [Obr. 17]

##### Průzkum v UV luminiscenci

Nasvícení díla pomocí UV lamp s trubicemi značky Philips TL – D 18 W BLB, s rubínovým sklem. Fotografie byly pořízeny bez použití filtru.

Průzkum v UV luminiscenci prokázal přítomnost laku, který byl nanesen nerovnoměrně v celé ploše obrazu. Na fotografii se projevuje modrým „zákalem“.

[Obr. 18]

### 3.3.3 Invazivní metody průzkumu

#### Chemicko-technologický průzkum odebraných vzorků

Z díla byly odebrány dva vzorky pro určení stratigrafie barevné vrstvy pomocí optické fluorescenční a skenovací elektronové mikroskopie (SEM) a pro zjištění materiálového složení pomocí skenovací elektronové mikroskopie s prvkovou analýzou (SEM/EDX). Z textilní podložky byly odebrány dva vzorky (horizontální a vertikální nitě) pro určení vláknového složení. Průzkum byl proveden pomocí polarizační mikroskopie (PLM), kroucení vláken při vysychání a vybarvovacími testy. Chemicko-technologický průzkum odebraných vzorků provedla Ing. Petra Lesniaková Ph.D. z Katedry chemické technologie Fakulty restaurování. Podrobný průzkum je uveden v kapitole *Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum*.

#### Odběr stěru pro mikrobiologický průzkum

Byl proveden stěr pomocí sterilního vatového tampónu z líce díla, kde byl nejviditelnější bílý zákal, a to z plochy o rozměru 10 × 10 cm. Druhý stěr byl odebrán stejným způsobem ještě z rubové strany díla. Kultivaci a vyhodnocení prováděla mikrobioložka doc. Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D. na Katedře biologických a biochemických věd Univerzity Pardubice.

U stěru z obrazu vyrostla po 7denní kultivaci na kultivačním médiu MALT jedna kolonie mikroskopických vláknitých hub. Podrobná zpráva v kapitole *Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky*.

### 3.3.4 Vyhodnocení průzkumu

Restaurátorský průzkum prokázal, že dílo je viditelně poškozeno. Z důvodů špatného vypnutí na napínací rám došlo k prolisování lišt dřevěného rámu a ke ztrátám barevné vrstvy převážně v obličejové části. V místech pastózních nánosů barev došlo k popraskání a uvolnění barevné vrstvy. V některých místech odpadává, ojediněle i s podkladem. Proto bude nutné barevnou vrstvu lokálně konsolidovat, aby nedošlo k dalším ztrátám barevné vrstvy.

Po celé ploše díla, z lícové i rubové strany, se vyskytuje silný nános prachového depozitu a nečistot, který bude nutné očistit. Vhodný způsob čištění bude zvolen na základě zkoušek čištění.

Průzkum v razantním bočním nasvícení zvýraznil zvlnění a prolisování lišt napínacího rámu, ke kterým došlo v důsledku nevhodného vypnutí díla na napínací rám. Obraz bude z napínacího rámu sejmuto, následně zvlhčen a dán pod zátěž, aby došlo k srovnání nerovností.

Fotografie v UV fluorescenci zvýraznila nepravidelně nanesenou vrstvu laku. Modrá UV fluorescence na povrchu vzorků detekuje laky na bázi terpenických pryskyřic, případně se může jednat o olejo-pryskyřičné laky.

Stratigrafie a materiálový průzkum na díle potvrdil, že se jedná o olejomalbu na světlém podkladu (*olovnatá běloba, ultramarín, síran vápenatý*). Složení textilní podložky ukázalo, že se s největší pravděpodobností jedná o lněné plátno.

Součástí obrazu je ozdobný dřevěný rám s barevnou povrchovou úpravou a zlacením. Vnitřní lišty rámu se odchlípují. Na četných místech došlo ke ztrátám povrchové úpravy rámu i se zlacením. Rám je silně znečištěn prachovým depozitem. Rám bude nutné očistit a vytmelit, aby nedocházelo k dalším ztrátám povrchové úpravy.

Mikrobiologické zkoušky prokázaly přítomnost jedné kolonie mikroskopických vláknitých hub. Z toho vyplývá, že není potřeba provádět desinfekční zásah.

### 3.4 Restaurátorský záměr

Na základě výsledků restaurátorského průzkumu, s ohledem na stav díla, požadavky zadavatele a budoucího využití díla byl navržen následující postup restaurátorských prací:

#### Restaurátorský záměr – malba

1. Fotografická dokumentace před, po a v průběhu restaurování.
2. Vyjmutí díla z ozdobného profilovaného rámu.
3. Lokální konsolidace barevné vrstvy pomocí 4% roztoku vyziny.
4. Mechanické suché čištění pomocí vlasových štětců a měkkých čistících pryží z lícové i rubové strany.
5. Čištění malby z lícové strany obrazu na základě zkoušek rozpustnosti. Pravděpodobně pomocí vodných systému, popřípadě s přídavkem tenzidu.
6. Lokální vlhčení díla a následné rovnání díla za zvýšeného tlaku pod zátěží.
7. Lokální separace povrchu textilní podložky v místech tmelů pomocí 2% roztoku želatiny.
8. Vytmelení defektů emulzním klišo-křídovým tmelem s přídavkem lněného oleje. Úprava povrchu tmelu imitující pastózní malbu originálu.
9. Izolace povrchu tmelu pomocí 2% roztoku želatiny.
10. Nápodobivá scelující retuš pomocí akvarelových barev.
11. Lokální nanesení závěrečného ochranného laku (olejo-pryskyřičného damarového laku) v místech retuší a defektů.
12. Navrácení do původního profilovaného rámu.

#### Restaurátorský záměr – rám

1. Sejmutí rámu z díla.
2. Mechanické suché čištění rámu pomocí vlasových štětců a měkkých čistících pryží.
3. Mokré čištění rámu na základě zkoušek rozpustnosti pomocí destilované vody, popřípadě s přídavkem tenzidu.

4. Tmelení defektů na povrchu rámu pomocí dřevěných pilin a klišové vody.
5. Izolace povrchu tmelu pomocí 2% roztoku klišové vody.
6. Scelující retuš pomocí akvarelových barev.
7. Případná povrchová úprava lakem.



### **3.5 Postup restaurátorských prací – malba**

Postup restaurování se odvíjí od výsledků průzkumů a zohledňuje nová zjištění během restaurování. Z tohoto důvodu se postup restaurování může lišit od návrhu na restaurování.

#### **3.5.1 Fotodokumentace a průzkum**

Po převzetí díla proběhla podrobná fotodokumentace stavu díla před restaurováním v denním rozptýleném světle, v bočním razantním nasvícení, fotografie v UV luminiscenci. Fotodokumentace probíhala během celého restaurování až po zakončení restaurátorských prací.

#### **3.5.2 Demontáž dřevěného ozdobného rámu**

Pro další manipulaci s dílem bylo nutné demontovat dřevěný rám. [Obr. 17

#### **3.5.3 Lokální konsolidace barevné vrstvy**

Barevná vrstva na díle byla konsolidována pomocí 4% roztoku *želatiny* v demineralizované vodě a vlasového štětce. Pod krakely byla pro snížení povrchového napětí nejdříve vpravena volská žluč pro lepší penetraci adheziva. Poté byl vpraven roztok želatiny. Nakonec byla zajištěná místa lokálně zatížena.

#### **3.5.4 Lokální přelepy z japonského papíru**

V místech krakel hrozících odpadnutím a při okrajích malby byla barevná vrstva zajištěna pomocí japonského papíru *Tengujo* 18 g/m<sup>2</sup> a 4% roztokem *Thylose MH 300* v demineralizované vodě.

#### **3.5.5 Sejmutí díla z dřevěného napínacího rámu**

Z důvodů mechanického namáhání malby nevhodným napnutím na napínací rám (zkosená strana rámu je vně, ne směrem k plátnu), bylo rozhodnuto o sejmutí díla z rámu.

### 3.5.6 Mechanické čištění

Před očištěním byl z obrazu nejprve sejmuto identifikační štítek s inventárním číslem pomocí kovové špachtle. Následně byl obraz z rubové strany jemně očištěn od nečistot pomocí čistících pryží *CleanMaster*, *Wishab* a muzeálního vysavače.

Poté byly okraje z rubové strany díla navlhčeny pomocí parového skalpelu a vyrovnány pomocí tepelné vyhřívané špachtle při teplotě do 60°C.

### 3.5.7 Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů

Na základě konzultací a provedených zkouškách rozpustnosti, barevné a lakové vrstvy, bylo přistoupeno k zachování zjevně autorských lakových vrstev a k očištění povrchu díla pomocí demineralizovanou vodou. Pro zlepšení čistících vlastností vody byly provedeny zkoušky v kombinaci s detergenčními činidly. Viz následující tabulka.

Čistící systém	Postup čištění	Výsledky čištění
<b>demineralizovaná voda (pokojové teploty)</b>	Vatový smotek ponořený do nádoby s demineralizovanou vodou, přebytečná voda byla odsáta do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby mechanicky odstraněny.	Čištění demineralizovanou vodou mělo <b>dobré výsledky</b> . Nečistoty a prach z povrchu malby šly snadno odstranit. Avšak malé tmavé skvrnky nečistot demineralizovanou vodou vyčistit nešly. Nevýhodou bylo dlouhé mechanické namáhání malby.
<b>teplá demineralizovaná voda</b>	Nejprve byla demineralizovaná voda ohřáta ve vodní lázni. Poté se vatový smotek ponořil do nádoby	Čištění teplou demineralizovanou vodou mělo velice obdobné výsledky jako čištění demineralizovanou vodou

	s demineralizovanou vodou, přebytečná voda byla odsáta do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby mechanicky odstraněny.	pokožové teploty. Nečistoty a prach z povrchu malby šly snadno odstranit. Avšak malé tmavé skvrny nečistot nešly odstranit stejně jako u předchozího postupu. Nevýhodou bylo dlouhé mechanické namáhání malby.
<b>1% Thylose MH 300 + 0,1% Marlipal 1618/25</b>	Nejprve se připravil 1% roztok <i>Thylose MH 300</i> v demineralizované vodě. Poté se přidal 0,1% roztok <i>Marlipalu 1618/25</i> .  Směs se nanášela vlasovým štětcem krouživými pohyby na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí detergentu probíhalo mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i> .	Směs měla <b>velmi dobrý výsledek</b> . Nečistoty i tmavé skvrny šly snadno odstranit. Výhodou bylo že se malba nemusela dlouho mechanicky namáhat zároveň je <i>Marlipal 1618/25</i> obecně považován za šetrný detergent využívaný v restaurování.
<b>Sebamed sensitive pH 5,5</b>	Malé množství nastrohaného mýdla se smísilo s takovým množstvím vody, aby vznikla mýdlová pěna.	Mýdlová pěna měla <b>výborný výsledek</b> . Nečistoty i tmavé skvrny šly snadno odstranit. Nevýhodou je velký poměr

	<p>Poté se vlasovým štětcem nanášela mýdlová pěna krouživými pohyby na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí detergentu probíhalo mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i>.</p>	<p>vody. Při okrajích malby začaly po zákroku „vykvétat“ bílé tvrdé skvrnky. Došlo pravděpodobně k narušení světlého podkladu malby vodou.</p>
<b>1% Syntron B</b>	<p>Vatový smotek ponořený do nádoby s 1% roztokem <i>Syntron B</i>, přebytečný roztok byl odsát do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu malby odstraňovány mechanicky pomocí pinzety a navlhčeného vatového smotku v demineralizované vodě.</p>	<p>Velmi rychlý a účinný způsob odstranění nečistot, při kterém není povrch malby téměř vůbec mechanicky namáhán. <i>Syntron B</i> měl <b>výborný výsledek</b>. Avšak z důvodů příliš silného čisticího účinku na barevnou vrstvu nebyl zvolen pro celoplošné čištění malby.</p>
<b>1% Triton X-100</b>	<p>Vatový smotek ponořený do nádoby s 1% roztokem <i>Triton X-100</i>, přebytečný roztok byl odsát do filtračního papíru. Poté byly nečistoty z povrchu</p>	<p><i>Triton X-100</i> měl menší čisticí účinky než <i>Syntron B</i>. Nevýhodou bylo, že bylo zapotřebí dlouhého mechanického namáhání malby.</p>

	malby odstraňovány mechanicky pinzety a navlhčeného vatového smotku v demineralizované vodě.	
<b>2% Klucel G</b>	2% roztok <i>Klucelu G</i> v demineralizované vodě se vlasovým štětcem krouživými pohyby nanášel na povrch obrazu. Dočištění a odstranění residuí roztoku probíhalo mechanicky stíráním pomocí vlhké houbičky <i>Blitz-fix</i> .	2% roztok <i>Klucelu G</i> měl <b>dobré</b> , avšak menší <b>čistící účinky</b> než <i>Sebamed sensitive</i> pH 5,5 a než směs 1% <i>Thylose MH 300</i> + 0,1% <i>Marlipalu 1618/25</i> .

Tabulka 2: Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů

Po provedených zkouškách vhodných detergentů byla zvolena kombinace 1% roztoku *Thylose MH 300* s 0,1% roztokem *Marlipalu 1618/25* v demineralizované vodě a pěny z mýdla *Sebamed* v demineralizované vodě. Detergenty byly nanášeny vlasovým štětcem a jemným krouživými pohyby byl čištěn povrch obrazu. Residua detergentů byla dočišťována demineralizovanou vodou pomocí mikroporézních houbiček *Blitz-fix* a vlhkých vatových smotků. [Obr. 21]

### 3.5.8 Vyrovnání díla pod zátěží

Po odstranění nečistot bylo z důvodů silného zvlnění v rozích obrazu přistoupeno k jeho vyrovnání. Nejprve bylo dílo celoplošně vlhčeno přes paropropustnou textilií *Sympatex* (lepenka, *Hollytex* 81 g/m<sup>2</sup>, dílo lícem dolů, *Sympatex*, mokrá filtrační papír 520 g/m<sup>2</sup>, dřevěná deska, lehká zátěž). Následně bylo dílo dáno pod zátěž v měkkém

sendviči (filc g/m<sup>2</sup>, *Hollytex* 33 g/m<sup>2</sup>, dílo lícem dolů, *Hollytex* 81 g/m<sup>2</sup>, filtrační papír 520 g/m<sup>2</sup>, dřevěná deska, zátěž), aby došlo k vyrovnání nerovností na díle a zároveň nedošlo ke ztrátě pastózních nánosů malby. [Obr. 22]

### **3.5.9 Napnutí díla na původní napínací rám**

Původní dřevěný napínací rám, na kterém bylo dílo připevněno, byl očištěn čistící pryží *CleanMaster* od prachového depozitu a poté dočištěn vatovými smotky s demineralizovanou vodou.

Na vyčištěný napínací rám byl posléze opět vypnut obraz (zkosenou stranou rámu směrem k plátnu). Dílo bylo připevněno k napínacímu rámu pomocí hřebíků s antikorozi povrchovou úpravou.

Posléze byly na rám navraceny štítky s inventárním číslem.

### **3.5.10 Tmelení defektů**

Po sejmutí přelepů z japonského papíru z díla se defekty v textilní podložce vytmelily pomocí klihokřídového tmelu (7% želatina + boloňská křída; 1:2). Tmel se nanášel pomocí měkké kovové špachtle tak, aby co nejlépe napodobil strukturu tahů štětcem.

### **3.5.11 Scelující nápodobivá retuš**

Scelující nápodobivá retuš byla provedena akvarelovými barvami *Schmincke Horadam* s přídavkem 4% roztoku arabské gumy v demineralizované vodě v místech defektů. Jako separační vrstva byl použit nátěr 9% syntetického bezbarvého laku *Regalrez® 1094*. Aby akvarelové barvy lépe přilnuly k lakovanému tmelu, byl povrch natřen volskou žlučí pro snížení povrchového napětí. [Obr. 23–24]

### **3.5.12 Navrácení do původního ozdobného rámu**

Na závěr bylo dílo vloženo zpět do zrestaurovaného původního rámu s distanční páskou *Filmoplast T*. Přichyceno bylo pomocí kovových plíšků a kovových vrutů opatřených anti-korozi úpravou. [Obr. 29–30]

## **3.6 Postup restaurátorských prací – dřevěný ozdobný rám**

### **3.6.1 Mechanické čištění**

Po neinvazivních průzkumech, fotodokumentaci a po demontáži byl dřevěný rám mechanicky očištěn od prachového depozitu a hrubých nečistot měkkou čisticí pryží *CleanMaster*, vlasovými štětci a muzejním vysavačem. Předem byly sejmuty štítky s inventárními čísly.

### **3.6.2 Mokrý procesy čištění**

Po suchém čištění byl rám očištěn vatovými smotky s demineralizovanou vodou. Odchlupující se místa štítku („*La Licorne*“) byla zajištěna 4% roztokem *Thylose MH 6000*.

### **3.6.3 Odstranění korozních produktů**

Závěsný systém, který se vyskytuje ze zadní strany dřevěného rámu, a hřebíky byly mechanicky zbaveny oranžových až nahnědlých korozních produktů. Závěsný systém byl poté opatřen ochranným nátěrem 8% roztoku *Paraloid B72* v ethanolu.

### **3.6.4 Tmelení a scelující retuš**

Chybějící části dřevěného rámu byli z lícové strany vytmeleny pomocí dřevných pilin a klihové vody (bukové piliny + 10% klihová voda, 2:3). Odtržené vnitřní lišty byly přilepeny pomocí 10% roztokem klihové vody. Ztráty povrchové úpravy rámu byly doplněny kliho-křídovým tmelem (7% klih + boloňská křída; 1:2). Tmelené části byly přetřeny separační vrstvou 10% roztoku běleného šelaku v ethanolu. Tyto části byly následně retušovány scelující retuší pomocí akvarelových barev *Schminke Horadam* s přídatkem 4% roztoku arabské gumy v demineralizované vodě. Pro docílení zlaceného povrchu byly použity kvašové barvy *Talents Gouache*. [Obr. 27–28]

### **3.6.5 Zarámování**

Před navrácením díla do původního rámu byla vnitřní lišta rámu opatřena lepicí páskou *Filmoplast T*. Aby nedocházelo k přímému kontaktu díla s rámem.

Nakonec bylo dílo do rámu připevněno pomocí kovových plíšků, které byly přišroubovány k ozdobnému rámu.



### 3.7 Seznam použitých materiálů a chemikálií

#### Pomocné materiály

- CleanMaster – 100% latexová čisticí pryž
- Wishab – čisticí pryž
- Blitz-fix – mikroporézní houba
- vata ze 100% bavlny
- Hollytex 33 g/m<sup>2</sup>, 81 g/m<sup>2</sup> – netkaná textilie, 100 % polyester
- filtrační papíry 380 g/m<sup>2</sup>, 520 g/m<sup>2</sup> – pH neutrální, určené pro restaurátorskou praxi
- Hostaphan – 100% polyesterová fólie s antiadhesivní vrstvou
- voskovaný papír s antiadhesivní vrstvou
- japonský papír Tengujo 18 g/m<sup>2</sup>
- filc ze 100% vlny
- boloňská křída
- Filmoplast T 240 μm – samolepicí opravná páska z hnědého tkaného plátna
- akvarelové barvy Schmincke Horadam
- kvašové barvy Talents Gouache

#### Chemikálie

- demineralizovaná voda
- ethanol – C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>O
- volská žluč
- White Spirit – lakový benzin
- technický benzin
- terpentýnový olej
- Regalrez® 1094 – uhlovodíková pryskyřice
- Sebamed sensitive pH 5,5 – neutrální dětské mýdlo
- Thylose MH 300
- Thylose MH 6000
- Marlipal 1618/25, vločky – neiontové povrchově aktivní činidlo

- Syntron B – tetrasodná sůl kyseliny ethylendiaminotetraoctové
- Triton X–100 – neiontová povrchově aktivní látka
- Paraloid B72
- želatina
- kostní klič

### 3.8 Podmínky a způsob uložení

Pro další zachování zrestaurovaného obrazu je nutné zajistit takové podmínky, které zabrání jeho předčasné degradaci, popřípadě jeho znehodnocení.

Podle normy ISO 11799 ideální klimatické podmínky pro uložení jsou  $20\text{ °C} \pm 1\text{ °C}$  / 1 den a  $50\% \pm 5\% \text{ RH}$  / 1 den. Objekt je nutné umístit do prostředí se stabilními klimatickými podmínkami bez výkyvů teploty a relativní vlhkosti, mimo přímé denní světlo a jiné zdroje ultrafialového a infračerveného záření. Objekt je nutné umístit mimo zdroje vlhkosti a zdroje sálavého tepla. Mechanické namáhání malby a plátna může vést k jejich poškození. Stav díla je třeba průběžně kontrolovat. Povrch díla lze ošetřovat pouze na sucho opatrným ometáním čistými vlasovými štětci.<sup>5</sup>

Nedodržení výše uvedených podmínek může vést k poškození zrestaurovaného díla.

---

<sup>5</sup> KOPECKÁ, 2002.

## 3.9 Příloha 1 – Obrazová příloha

### 3.9.1 Seznam obrazové přílohy

Obr. 15: Stav díla před restaurováním, lícová strana, rozptýlené světlo.....	77
Obr. 16: Stav díla před restaurováním, rubová strana, rozptýlené světlo .....	77
Obr. 17: Stav před restaurování, obraz bez rámu, lícová strana, razantní boční nasvícení..	78
Obr. 18: Stav díla před restaurováním, lícová strana, fotografie v UV luminiscenci .....	78
Obr. 19: Stav díla před restaurováním, detail poškození – výkvěty na barevné vrstvě, lícová strana, fotografie pořízená pod stereolupou .....	79
Obr. 20: Průběh restaurováním, detail napínacího rámu po sundání obrazu, lícová strana, rozptýlené světlo .....	79
Obr. 21: Průběh restaurování, zkoušky čištění, lícová strana 1. Demineralizovaná voda 2. Teplá demineralizovaná voda 3. Sebamed pH5,5 4. 2% Thylose MH 300 + 0,1% Marlipal 5. 1% Syntron B 6. 1% Triton X–100 7. 2% Klucel G .....	80
Obr. 22: Průběh restaurování, po vyrovnání se zajištěnou barevnou vrstvou pomocí přelepů z japonského papíru Tengujo 18 g/m <sup>2</sup> a 4% roztokem Thylose MH 300 v demineralizované vodě, lícová strana.....	80
Obr. 23. Detail tváře, před restaurování a po restaurování, lícová strana, razantní boční nasvícení.....	81
Obr. 24: Průběh restaurování, po retušování akvarelovými barvami, lícová strana, rozptýlené světlo .....	81
Obr. 25: Stav díla před restaurováním, dřevěný ozdobný rám, lícová strana .....	82
Obr. 26: Stav díla před restaurováním, detail poškození vnitřní lišty rámu, lícová strana, rozptýlené světlo .....	82
Obr. 27: Průběh restaurování, tmelení defektů dřevěného ozdobného rám, lícová strana, rozptýlené světlo .....	83
Obr. 28: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo .....	83
Obr. 29: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo .....	84
Obr. 30: Stav díla po restaurování, rubová strana, rozptýlené světlo .....	84



*Obr. 15: Stav díla před restaurováním, lícová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 16: Stav díla před restaurováním, rubová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 17: Stav před restaurování, obraz bez rámu, lícová strana, razantní boční nasvícení*



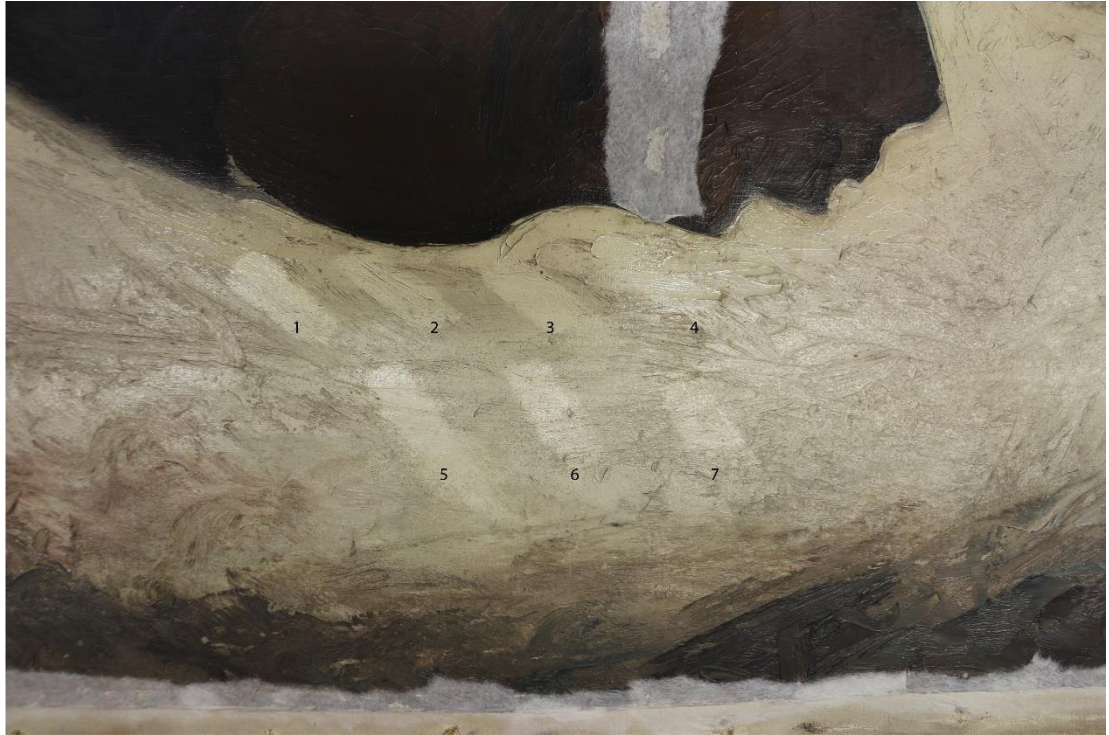
*Obr. 18: Stav díla před restaurováním, lícová strana, fotografie v UV luminiscenci*



*Obr. 19: Stav díla před restaurováním, detail poškození – výkvěty na barevné vrstvě, lícová strana, fotografie pořízená pod stereolupou*



*Obr. 20: Průběh restaurování, detail napínacího rámu po sundání obrazu, lícová strana, rozptýlené světlo*

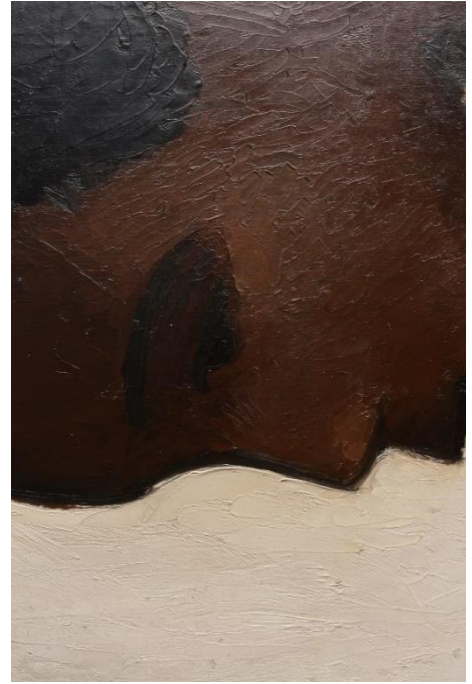


Obr. 21: Průběh restaurování, zkoušky čištění, lícová strana 1. Demineralizovaná voda 2. Teplá demineralizovaná voda 3. Sebamed pH5,5 4. 2% Thylose MH 300 + 0,1% Marlipal 5. 1% Syntron B 6. 1% Triton X-100 7. 2% Klucel G



Obr. 22: Průběh restaurování, po vyrovnání se zajištěnou barevnou vrstvou pomocí přelepů z japonského papíru Tengujo 18 g/m<sup>2</sup> a 4% roztokem Thylose MH 300 v demineralizované vodě, lícová strana





*Obr. 23. Detail tváře, před restaurování a po restaurování, lícová strana, razantní boční nasvícení*



*Obr. 24: Průběh restaurování, po retušování akvarelovými barvami, lícová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 25: Stav díla před restaurováním, dřevěný ozdobný rám, lícová strana*



*Obr. 26: Stav díla před restaurováním, detail poškození vnitřní lišty rámu, lícová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 27: Průběh restaurování, tmelení defektů dřevěného ozdobného rám, lícová strana, rozptýlené světlo*



*Obr. 28: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo*



Obr. 29: Stav díla po restaurování, lícová strana, rozptýlené světlo



Obr. 30: Stav díla po restaurování, rubová strana, rozptýlené světlo

## 3.10 Příloha 2 – Chemicko-technologický průzkum

### MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VZORKŮ VĚRA JIČÍNSKÁ, AKT ČERNOŠKY 1930, MALBA NA PLÁTNĚ

#### ZADAVATEL PRŮZKUMU

Ateliér restaurování malby na papírové podložce  
Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice, Jiráskova 3, Litomyšl 570 01  
Vedoucí ateliéru: Mgr. art. Luboš Machačko

#### PEDAGOGICKÝ DOZOR RESTAUROVÁNÍ / STUDENT

Mgr. art. Luboš Machačko / BcA. Kateřina Zadinová

#### SPECIFIKACE OBJEKTU OD ZADAVATELE

Věra Jičínská, Akt černošky, 1930, inv. č. 19 A 4108, Kulturní zařízení města Dobrušky,  
vlastivědné muzeum



Obr. 1 Snímek malby Akt černošky 1930 od Věry Jičínské. Autorka snímku: K. Zadinová.

#### ZPRÁVA Z MATERIÁLOVÉHO PRŮZKUMU

Počet stran:	12	Datum:	28. 8. 2021
Autor:	Petra Lesniaková		
Místo:	Katedra chemické technologie, Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice Jiráskova 3, Litomyšl 570 01		
Lokalizace a detailní snímky míst odběrů vzorků jsou uvedeny v Příloze I			

### ZADÁNÍ PRŮZKUMU, PŘEHLED A LOKALIZACE ODBĚRŮ VZORKŮ

**Zadání:** stratigrafie a materiálový průzkum malby, vláknové složení plátna

**Počet a typ dodaných vzorků:** 2 vrstevnaté vzorky malby

2 vzorky fragmentů nití (horizontální/vertikální)

**Použité metody průzkumu:** optická mikroskopie (OM) včetně fluorescenční mikroskopie / polarizační mikroskopie (PLM) / elektronová mikroskopie (SEM) / elektronová mikroskopie s prvkovou analýzou (SEM/EDX) / chemické selektivní reakce / zkouška směru stáčení vláken

**Tab. 1:** Přehled vzorků, označení, lokalizace, popis, metody průzkumu.

Evidenční číslo	Označení, lokalizace, popis od restaurátora
10412	Vz.1 Modrá, levý defekt, okraj
10413	Vz.2 Červená draperie s bílým povlakem
10414, 10415	Vz. 3, Vz. 4 Fragment podélné/příčné nitě

### METODIKA PRŮZKUMU

STRATIGRAFIE A OPTICKÉ VLASTNOSTI VRSTEV /

OPTICKÁ, FLUORESCENČNÍ A SKENOVAČÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE (SEM)

Studium stratigrafie a optických vlastností vrstevnatých vzorků bylo provedeno s využitím optické, fluorescenční mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie (SEM). Vzorky byly nejprve zkoumány a zdokumentovány optickým mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v dopadajícím bílém světle, viditelné fluorescenci generované modrým světlem a viditelné fluorescenci buzené UV zářením (UV fluorescence). Stejně techniky byly použity k mikroskopickému průzkumu nábrusů připravených z vybraných úlomků vzorků. Nábrusy byly připraveny zalitím úlomků do polyesterové pryskyřice GPE100S a následným sbroušením. Jako imerzní kapalina byla použita demineralizovaná voda. Pouhličené nábrusy byly dále studovány elektronovým mikroskopem Mira 3 LMU (Tescan) ve vysokém vakuu, režimu zpětně odražených elektronů (BSE), urychlovacím napětí 25kV a pracovní vzdálenosti 15 mm.

MATERIÁLOVÝ PRŮZKUM VRSTEV /

SKENOVAČÍ ELEKTRONOVÁ MIKROSKOPIE S PRVKOVOU MIKROANALÝZOU (SEM/EDX)

Materiálový průzkum byl proveden na základě určení prvkového složení částí vzorků vybraných pomocí optické mikroskopie a skenovací elektronové mikroskopie metodou energiově-disperzní rentgenové mikroanalýzy (SEM/EDX). K tomuto účelu byly využity optický mikroskop Eclipse LV100D-U (Nikon) a elektronový mikroskop Mira 3 LMU (Tescan) s analytickým systémem Bruker Quantax 2000 (Bruker, XFlash 5010 detektor). Měření bylo provedeno na pouhličených nábrusech vzorků ve vysokém vakuu, v režimu zpětně odražených elektronů (BSE), urychlovacím napětí 25kV a pracovní vzdálenosti 15 mm. Výsledky analýz jsou uvedeny na základě atomových procent tak, že prvky s dominantním zastoupením jsou podtrženy, následují prvky s menším zastoupením a v závorkách jsou prvky s minoritním zastoupením. Prvky kyslík a uhlík nejsou ve výsledcích uváděny, pokud to není účelné.

VLÁKNOVÉ SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY /

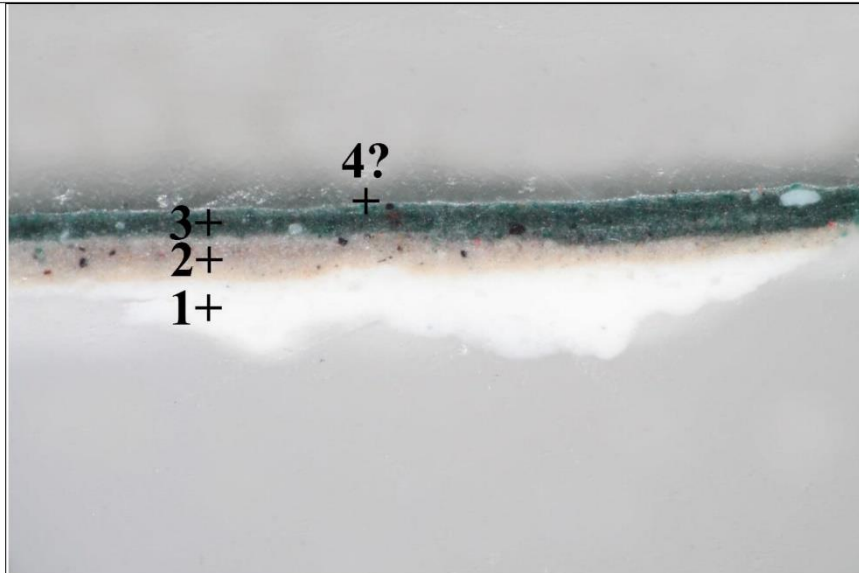
POLARIZAČNÍ MIKROSKOPIE (PLM), KROUCENÍ VLÁKEN PŘI VYSYCHÁNÍ,<sup>1,2</sup> VYBARVOVACÍ TESTY

Identifikace vláken byla provedena na základě vybarvovacích zkoušek s roztokem floroglucinu (floroglucinol, 2 % (hm.) v ethanolu : konc. HCl 1 : 1 (hm.)) a charakteristických mikroskopických znaků vláken. Dále bylo určeno, zda se jedná o vlákna typu S (např. len, ramie, kopřiva) nebo Z (např. konopí, juta) zkouškou směru otáčení vláken při vysychání. Identifikace, případně dokumentace vláken, byla provedena optickým/polarizačním mikroskopem Eclipse LV100D-U (Nikon) s digitálním fotoaparátem EOS 1100D (Canon) v procházejícím a v polarizovaném světle ve zkřížených nikolech (×) při zvětšení 50 × až 500 ×.

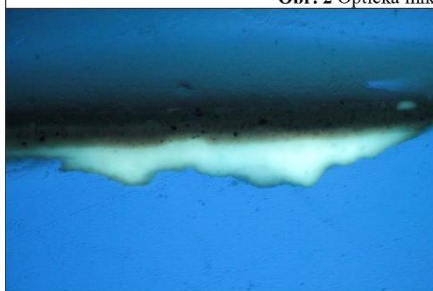
<sup>1</sup> Wiener J. a kol. Differences between flax and hemp. Autex Research Journal, Vol. 3, No. 2, June 2003.

<sup>2</sup> Schaffer E. Fiber identification in ethnological textile artifacts. Studies in Conservation 26, 1981, s. 119–129.

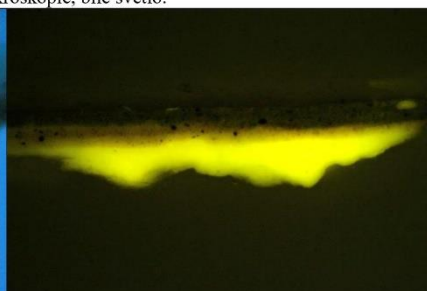
VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ – OM, SEM/EDX  
VZOREK 10412/Vz.1, MODRÁ, LEVÝ DEFEKT U OKRAJE



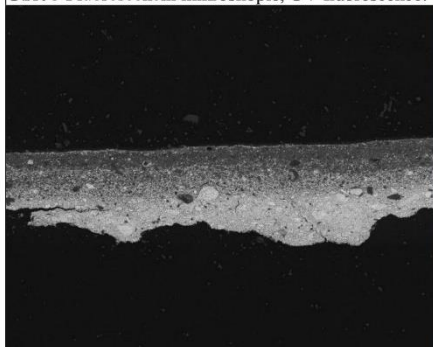
Obr. 2 Optická mikroskopie, bílé světlo.



Obr. 3 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.



Obr. 4 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.



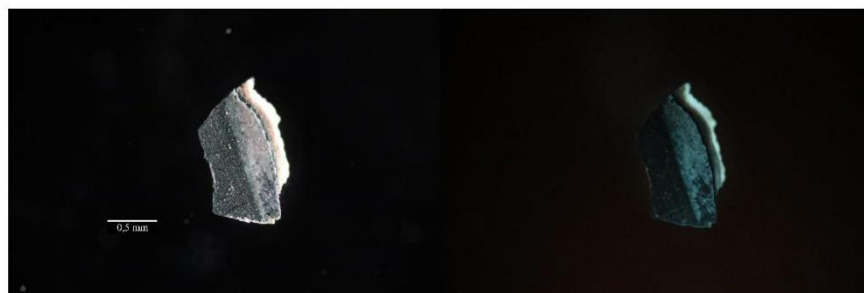
Obr. 5 Elektronová mikroskopie, BSE.  
SEM HV: 25.0 kV Det: BSE  
SEM MAG: 573 x WD: 15.00 mm 200 µm MIRA3 TE



Obr. 6 Místo odběru vzorku, detail.

**Tab. 2:** Výsledky průřezu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

Číslo	Popis a složení vrstvy (OM, SEM-EDX)
4?	Fragment průhledné zřejmě <b>lakové vrstvy</b> s intenzivní UV fluorescencí
3	<b>Modro-zelená vrstva</b> chromoxid, olovnatá běloba, uhličitan vápenatý, barytová běloba, uhlikatá čern, ojediněle umbra a kostní čern, povrch obohacen o chlor a síru SEM-EDX plošná analýza: Cr, Ca, Pb, Ba, S (Si, Al, Fe, Na, P, Mg)
2	<b>Běžová vrstva</b> olovnatá běloba, uhličitan vápenatý, kostní čern, chromoxid, umbra, příměs rumělky a barytové běloby SEM-EDX plošná analýza: Pb, Ca (Cr, Si, Al, Fe, P, Na, Mg, Hg, Ba)
1	<b>Bílá vrstva</b> olovnatá běloba, ojediněle ultramarín a síran vápenatý SEM-EDX plošná analýza: Pb (Ca, Al, Si)



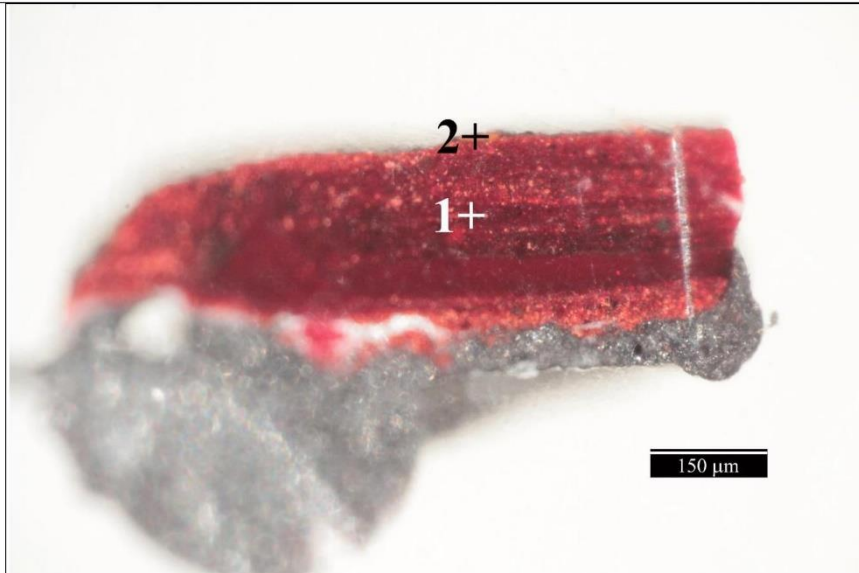
**Obr. 7, 8** Optická mikroskopie, část vzorku z vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.



**Obr. 9, 10** Optická mikroskopie, vzorek ze spodní strany, bílé světlo, UV fluorescence.



VÝSLEDKY PRŮZKUMU STRATIGRAFIE A SLOŽENÍ VRSTEVNATÝCH VZORKŮ – OM, SEM/EDX  
VZOREK 10413/Vz.2, ČERVENÁ DRAPERIE S BÍLÝM POVLAKEM



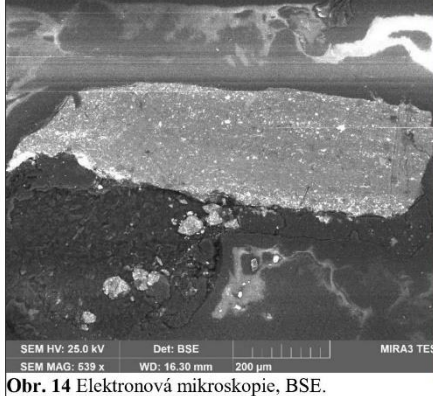
Obr. 11 Optická mikroskopie, bílé světlo.



Obr. 12 Fluorescenční mikroskopie, UV fluorescence.



Obr. 13 Fluorescenční mikroskopie, modré světlo.



Obr. 14 Elektronová mikroskopie, BSE.



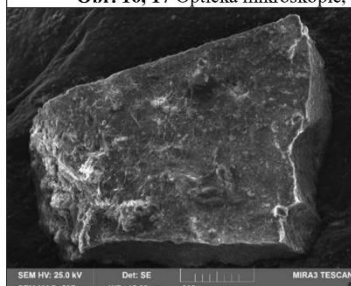
Obr. 15 Místo odběru vzorku, detail.

**Tab. 3:** Výsledky průzkumu optickou a elektronovou mikroskopií s prvkovou mikroanalýzou.

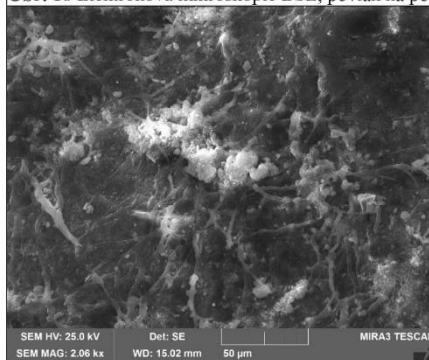
Číslo	Popis a složení vrstvy (OM, SEM-EDX)
<b>3</b>	<b>Povrch vzorku, bílé lokality</b> Na, S (Si, Mg, Al, Pb, P, Ca, Fe, Hg, Cl, Ba) nebo Na, S, Si, Al (Mg, Ca, Pb, P, Fe, K) zřejmě síran a uhličitán vápenatý, blíže nespecifikováno
<b>2</b>	<b>Fragment červeno-oranžové malby</b> olovnatá běloba, uhličitán vápenatý, kostní čerň, chromoxid, umbra, příměs rumělky a barytové běloby SEM-EDX plošná analýza: Si, Al, Na, Fe, Ca, Pb (P, Hg, P, Mn)
<b>1</b>	<b>Silná červená malba</b> zřejmě lakový pigment na substrátu hydroxidu/oxidu hlinitém, rumělka, barytová a olovnatá běloba, příměs umbry a blíže nespecifikovaného pigmentu na bázi sloučenin chromu Cr, zřejmě chromoxid SEM-EDX plošná analýza: Al, P, Na, S, Hg, Pb, Ca (Mg, Si)



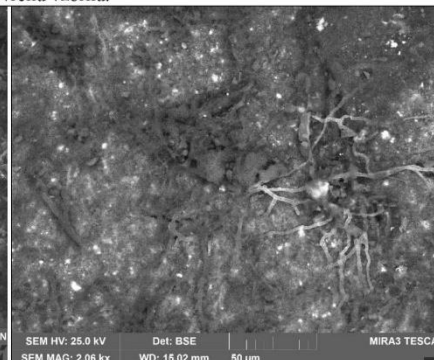
**Obr. 16, 17** Optická mikroskopie, část vzorku z vrchní strany, bílé světlo, UV fluorescence.



**Obr. 18** Elektronová mikroskopie BSE, povlak na povrchu vzorku.



**Obr. 19** Elektronová mikroskopie SE, detail povrchu.



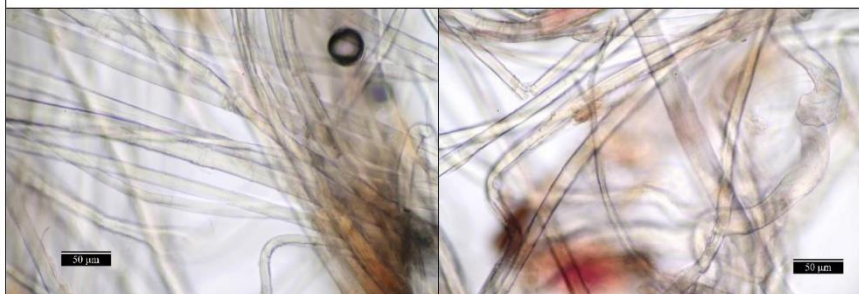
**Obr. 20** Elektronová mikroskopie BSE, detail povrchu.

**VÝSLEDKY PRŮZKUMU VLÁKNOVÉHO SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY – PLM, SEM/EDX**

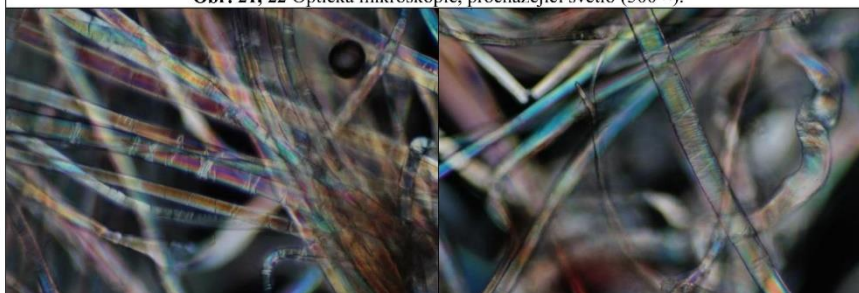
VZOREK 10414/Vz.3, FRAGMENT PODÉLNÉ NITĚ

**Shrnutí:**

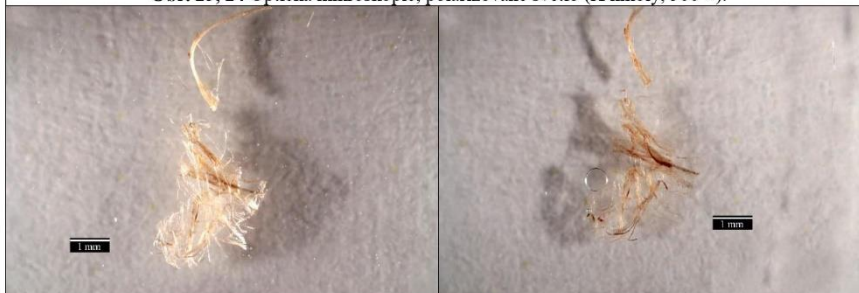
Vlákna vykazují mikroskopické znaky charakteristické pro lýková vlákna. V roztoku floroglucinu vlákna nijak zásadně nezměnila barevnost. Na základě této skutečnosti a s ohledem na druhy lýkových vláken sloužících k výrobě textilií a využívaných jako podložka pro malbu lze předpokládat, že se může jednat o lněná nebo konopná vlákna. Vlhká vlákna se při sušení stáčela po směru hodinových ručiček, což je charakteristické pro lýková vlákna například lnu, kopřivy nebo ramie a vylučuje vlákna například z konopí nebo juty. Z uvedených poznatků vyplývá, že se zřejmě jedná o lněná vlákna.



Obr. 21, 22 Optická mikroskopie, procházející světlo (500 ×).



Obr. 23, 24 Optická mikroskopie, polarizované světlo (X nikoly, 500 ×).



Obr. 25, 26 Optická mikroskopie, odražené světlo, před a po kontaktu s floroglucinem (50 ×).

**VÝSLEDKY PRŮZKUMU VLÁKNOVÉHO SLOŽENÍ TEXTILNÍ PODLOŽKY – PLM, SEM/EDX**

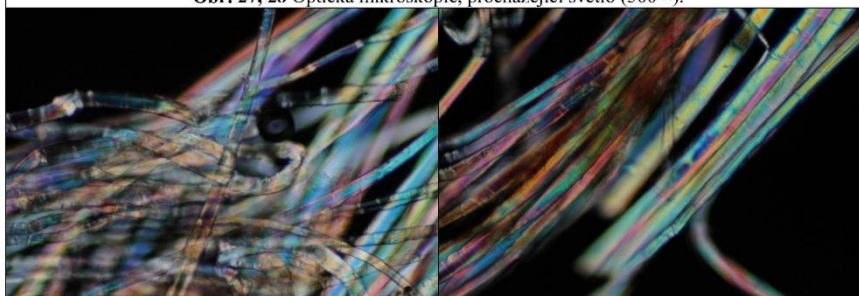
VZOREK 10415/Vz.4, FRAGMENT PŘÍČNÉ NITĚ

**Shrnutí:**

Vlákna vykazují mikroskopické znaky charakteristické pro lýková vlákna. V roztoku floroglucinu vlákna nijak zásadně nezměnila barevnost. Na základě této skutečnosti a s ohledem na druhy lýkových vláken sloužících k výrobě textilií a využívaných jako podložka pro malbu lze předpokládat, že se může jednat o lněná nebo konopná vlákna. Vlhká vlákna se při sušení stácela po směru hodinových ručiček, což je charakteristické pro lýková vlákna například lnu, kopřivy nebo ramie a vylučuje vlákna například z konopí nebo juty. Z uvedených poznatků vyplývá, že se zřejmě jedná o lněná vlákna.



Obr. 27, 28 Optická mikroskopie, procházející světlo (500 ×).



Obr. 29, 30 Optická mikroskopie, polarizované světlo (X nikoly, 500 ×).



Obr. 31, 32 Optická mikroskopie, odražené světlo, před a po kontaktu s floroglucinem (50 ×).

## ZÁVĚR

Předmětem průzkumu byly vzorky odebrané z malby na textilní podložce aktu černošky od Věry Jičínské (1930). Průzkum byl zaměřen na stratigrafii a materiálové složení malby (10412/Vz.1, 10413/Vz.2) a bílých povlaků (10413/Vz.2). Dále bylo studováno vláknové složení textilní podložky (10414/Vz.3, 10415/Vz.4). K průzkumu nábrusů vrstevnatých vzorků nebo povrchu kusového vzorku byly využity metody optické mikroskopie (OM) a skenovací elektronové mikroskopie s prvkovou mikroanalýzou (SEM/EDX). Průzkumem zjištěné informace pomocí těchto metod jsou podrobně uvedeny spolu s fotografickou dokumentací vzorků a jejich nábrusů ve výsledcích průzkumu výše (str. 3 až 6). Vláknové složení textilní podložky bylo určeno na základě mikroskopického zkoumání, vybarvovacího testu s roztokem fluoroglucinu a zkoušky směru stáčení vláken při vysychání (str. 7, 8).

### Textilní podložka (10414/Vz.3, 10415/Vz.4)

Z průzkumu vyplynulo, že je plátno zřejmě vyrobeno ze lnu.

### Stratigrafie a materiálové složení malby a bílého zákalu (10412/Vz.1, 10413/Vz.2)

Vzorek 10412/Vz.1 se vyznačuje kompletní stratografií vrstev malby. Druhý vzorek 10413/Vz.2 sloužil spíše k objasnění podstaty bílých povlaků, které se vyskytují v některých partiích malby.

Na nábrusu vzorku 10412/Vz.1 byla nejprve pozorována bílá vrstva 1 s olovnatou bělobou, která je zřejmě podkladem pod malbu. Velmi ojediněle byl v této vrstvě zaznamenán ultramarín a zrna síranu vápenatého. Na bílém podkladu se vyskytuje béžová malba 2 s olovnatou bělobou, uhličitánem vápenatým, příměsí kostní černí, chromoxidu, umbry, rumělky a barytové běloby. Následující zeleno-modrá malba 3 je probarvena chromoxidem, dále obsahuje olovnatou bělobu, uhličitán vápenatý, barytovou bělobu, uhlíkatou čern, ojediněle umbru a kostní čern. Její povrch je obohacen o síru a chlor. Tyto prvky mohou být součástí solí.

Vzorek 10413/Vz.2 sestává z fragmentu jasně červené silné malby 1. Malba je probarvena rumělkou a zřejmě organickým červeným pigmentem na substrátu oxidu/hydroxidu hlinitém, dále obsahuje barytovou a olovnatou bělobu, příměs umbry a blíže nespecifikovaného pigmentu na bázi sloučenin chromu, zřejmě chromoxid. Na malbě byl zaznamenán malý fragment červeno-oranžové malby 2 s olovnatou bělobou, uhličitánem vápenatým, kostní černí, chromoxidem, umbrou, příměsí rumělky a barytové běloby. Bílé povlaky 3 mohou být tvořeny různými sloučeninami/degradačními produkty. Jejich základem jsou zřejmě zejména sodné soli, mezi které lze zařadit síran a uhličitán vápenatý. Organické soli nemohly být použitými metodami průzkumu identifikovány a teoreticky mohou být také součástí bílých povlaků. Dále se na povrchu vyskytuje mikrobiologické napadení, které se však spíše nepodílí na bílém zákalu.

### Přehled pigmentů (plniv) a přibližná doba počátku jejich využití ve výtvarné tvorbě<sup>3</sup>

Bílá, průhledná: uhličitán vápenatý ( $\text{CaCO}_3$ ), olovnatá běloba ( $2\text{PbCO}_3 \cdot \text{Pb}(\text{OH})_2$ ), barytová běloba ( $\text{BaSO}_4$ , 1820), síran vápenatý ( $\text{CaSO}_4$ )

Červená: rumělka ( $\text{HgS}$ ), zřejmě červený lakový pigment na substrátu oxidu/hydroxidu hlinitém

Modrá: ultramarín ( $\text{Na}_{8-10}(\text{Al}_6\text{Si}_6\text{O}_{24})\text{S}_{2-4}$ )

Zelená: chromoxid ( $\text{Cr}_2\text{O}_3$ )

Hnědá: umbra ( $\text{Fe}_2\text{O}_3 \cdot \text{MnO}_2$ )

Černá: kostní čern ( $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ ), uhlíkatá čern

<sup>3</sup> Šimůnková E., Bayerová T. Pigmenty. STOP. Praha 2014. ISBN 978-80-86657-17-2.

**PŘÍLOHA – FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE MÍST ODBĚRŮ VZORKŮ**

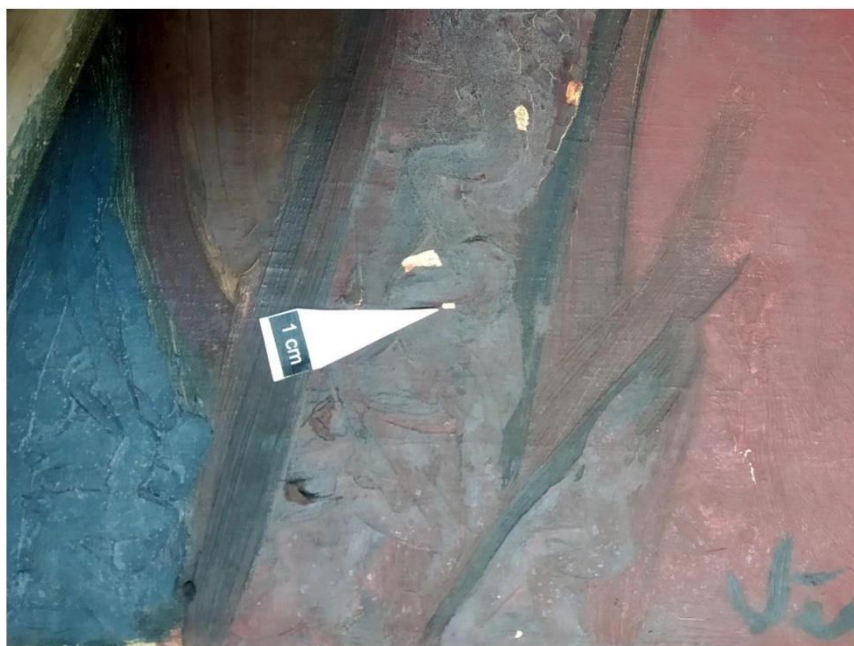
Autor fotografií a zákresu: K. Zadinová



**Obr. 33** Lokalizace odběru vzorků na díle.



**Obr. 34** Lokalizace odběru vzorku 10412/Vz.1, detail.



**Obr. 35** Lokalizace odběru vzorku 10413/Vz.2, detail.



**Obr. 36** Lokalizace odběru vzorku 10414/Vz.3, detail.



**Obr. 37** Lokalizace odběru vzorku 10415/Vz.4, detail.



### 3.11 Příloha 3 – Mikrobiologické zkoušky

doc. Ing. Marcela Pejchalová, Ph.D.  
mikrobiolog

#### MIKROBIOLOGICKÉ ZKOUŠKY

<b>Místo odběru: K. Zadinová Věra Jičínská, Černoška (1930) Fakulta restaurování Univerzity Pardubice Luboš Machačko</b>	<b>Materiál:</b> Stěry provedeny sterilním vatovým tampónem, na dřevěné špejli
--	--

**Datum provedení:** odběr 17. 5. 2021; začátek mikrobiologické analýzy 20. 5. 2021

**Provedené zkoušky:**

Pomocí sterilních vatových tampónů byly provedeny stěry části analyzovaných předmětů. Pevné částice získané tímto způsobem byly přeneseny roztěrem na povrch kultivační půdy MALT. Inkubace 7 dní při laboratorní teplotě.

**Výsledky:** po kultivaci byla zjištěna ojedinělá kontaminace mikroskopickými vláknitými houbami (1 kolonie).

**Závěr:** Není potřeba provádět desinfekční zásah.

**Datum:** 27. 5. 2021

**Podpis:** doc. Ing. Marcela Pejchalová,  
Ph.D.

## 4 Život a dílo Věry Jičínské po roce 1945

### 4.1 Úvod

Teoretická část mé diplomové práce se zabývá poválečnou tvorbou malířky Věry Jičínské (\*3. července 1898 – † 27. března 1961) a navazuje tak volně na předchozí práci paní Mgr. Barbory Tučkové (dříve Zlámalové)<sup>6</sup> a na práci Mgr. Pavly Skalické.<sup>7</sup> Zvláště důležitým zdrojem mi byla práce paní Tučkové pro sepsání životních událostí francouzského období Věry Jičínské, návratu do Čech a jejího krajinářského období až do konce druhé světové války. Dále jsem čerpala převážně z pramenných materiálů.

Obsáhlá pozůstalost rodiny Jičínských a Laichterových a částečně Görnerových, která je uložena v Dobrušce v depozitáři Vlastivědného muzea,<sup>8</sup> pro mě byla klíčovým zdrojem pro sepsání diplomové práce. Pozůstalost v této pozoruhodné šíři se dochovala hlavně díky manželovi Věry Jičínské Prokopovi Laichterovi, který ještě za jejího života věnoval svůj čas a úsilí k nashromáždění veškerých pramenů k životu a dílu své ženy.<sup>9</sup>

Věra (Veronika) Jičínská byla všestrannou umělkyní. Kromě toho, že byla velmi dobrou krajinářkou se též věnovala restaurování obrazů. Později, převážně z finančních důvodů, začala s navrhováním, a dokonce i s modelováním drobné keramiky. Věra Jičínská celý život trpěla těžkými depresemi, anorexií<sup>10</sup> a nízkou sebedůvěrou ve svůj talent, jak můžeme pozorovat z jejích dochovaných deníků, které si pravidelně vedla. Píše v nich o době, kdy byla chovankyní na dívčím lyceu Vesna, o válce, ale i příhodách,

---

<sup>6</sup> ZLÁMALOVÁ, Barbora. *Meziválečná tvorba malířky Věry Jičínské*. Brno, 2002. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Vedoucí práce Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, Csc.

<sup>7</sup> SKALICKÁ, Pavla. *Věra Jičínská / doma v Dobrušce: Doprovodná publikace ke stejnojmenné výstavě uspořádané ve dnech 2. až 30. září 2021 v malém sále kina 70 v Dobrušce, katalog prací s dobrušskou tematikou malířky Věry Jičínské*. Dobruška: Město Dobruška, 2021. ISBN 978-80-907227-5-0.

<sup>8</sup> Ve fondu XIV/236 *Jičínská – Laichterová Věra*, akademická malířka; XIV/234 *Laichter Prokop*, akademický malíř; XIV/344 *Laichterová – Görnerová Dana*, výtvarnice.

<sup>9</sup> Plánoval vydat obsáhlou monografii k životu Věry Jičínské. Za svého života však stihl vydat pouze vzpomínkovou publikaci: LAICHTER, Prokop. *Životní pouť Věry Jičínské*. Praha: Chválův lis, 1965.

<sup>10</sup> Deník pro VJ 1924-1931, sešit 5. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

kteře se jí staly jako malému děvčeti. V denících jsou i básně, povídky, květiny, malůvky a skici z cest a míst, která navštívila.

## 4.2 Počátek života Věry Jičínské a její francouzské období<sup>11</sup>

Jako druhorozená dcera se Věra Jičínská narodila 3. července 1898 v Petřkovicích otci Ing. Dr. mont. h.c. Jaroslavu Jičínskému, vrchnímu báňskému radovi a řediteli dolu, a matce Gisele Jičínské (rozené Spothové). Křtěná byla Veronika, Alma, Laura<sup>12</sup> tato jména však sama Věra nikdy nepoužívala. O tři roky později, roku 1901, se všichni přestěhovali do Božího Požehnání,<sup>13</sup> kvůli povýšení pana Jičínského. Nastěhovali se do „...ohromné vily přepychově zařizené – měla asi 10 pokojů“.<sup>14</sup> Vlivem okolností, náročností otcovi práce a matčiny nemoci po narození syna Jaroslava, byla Věra a její setra Jarmila svěřeny do péče tety Dely (Adély) Rubešové a učitelky Anny Metelkové. Podle Tučkové toto odcizení od rodičů u ní způsobilo uzavřenost a nesmělost.

Ve svých jedenácti letech začala Věra Jičínská dne 9. září 1909 studovat na brněnském dívčím lyceu Vesna. V té době šlo o vyhlášenou školu, kde se dívky vzdělávaly převážně v kultuře tzn. studovaly počátky divadla, docházely na koncerty, zabývaly se dějinami umění. Součástí osnov byly také jazyky a cvičení. Toto studium ve Věře Jičínské probudilo další touhu po výtvarném vzdělání. To se jí splnilo po dvou neúspěšných pokusech o přijetí na Vídeňskou akademii. Byla přijata na Uměleckoprůmyslovou školu v Praze, kam nastoupila akademický rok 1916/1917.

Přestože jako studentka UMPRUM vystudovala „speciálku“ se zaměřením na grafiku pod vedením Františka Kysely, měla touhu malovat. Již během studia v letech 1916 až 1917 začala docházet do soukromé malířské školy krajináře Ferdinanda Engelmüllera. Roku 1918 pod vedením profesora Františka Kysely a taktovkou

---

<sup>11</sup> Zlámalová 2002, viz pozn. 1. Není-li uvedeno jinak, jsou informace pro tuto kapitolu čerpány převážně z tohoto zdroje.

<sup>12</sup> Výtah z rejstříku narozených obce Petřkovice na rok 1898. *Matr. Skl. čís. 6. Splatný tiskopis*. Matrikář Jan Kostelka. V Petřkovicích 14. května 1934. In: MmD, fond XIV/236, kart. 218 F.

<sup>13</sup> Boží Požehnání od roku 1920 nese název Zastávka. Jedná se o obec v okrese Brno-venkov.

<sup>14</sup> Deník pro VJ 1898–1904, sešit 1. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

dekorativního stylu tvořila Věra Jičínská ilustrační dřevoryty. Mimo jiné se také zajímala o fotografii,<sup>15</sup> malbu, kresbu a kresbu pastelem, jak uvádí Tučková.

Souběžně s UMPRUM začala Jičínská v letech 1918–1920 studovat na filozofické fakultě Univerzity Karlovy se zaměřením na výuku kresby, deskriptivy a měřičství. V závěru studia se vydala do zahraničí, kde čerpala mnoho inspirace a poté nastoupila jako praktikantka na Vyšší dívčí škole a průmyslové v Praze na tři měsíce. Avšak výuka kreslení ji nenaplňovala.

Její školní grafiky byly natolik vyvedené, že ji František Kysela roku 1922 doporučil k dalšímu studiu do Mnichova na Kunstgewerbeschule. Zde ji začal vyučovat známý německý grafik, učitel a profesor Fritz Hellmut Ehmcke. Věra však inklinovala k malbě, a proto se rozhodla dekorativní grafiku opustit.

V té době je středobodem výtvarných umění, umělců samotných i nových moderních směrů, Paříž. Pro tu se rozhodla i Věra Jičínská, která se do Paříže dostala roku 1923 spolu se svou přítelkyní Hanou Bernkopfovou. Byl to naprostý opak domova. Paříž jí nabízela nevídané množství podnětů. Střídala školy i styly. Začínala u Othona Friesze poté přešla k Fernandovi Légerovi, aby nakonec zůstala roku 1925 u malíře André Lhoty. Od něho pak přebrala jeho styl, který byl propojením neoklasicismu a kubismu. To pro ni málem mělo fatální dopad, neboť André Lhote byl pedantský učitel a svou metodu vyučoval pevně a neústupně.<sup>16</sup> Věřiným hlavním námětem, stejně tak jako pro zbytek Paříže, se stal ženský akt a portrét. Jejými nejzdařilejšími díly se v té době staly portréty a akty tanečnice Lydie Wisiakové.

Roku 1930 potkala někdejšího spolužáka z UMPRUM Prokopa Laichtera, kterého si 15. listopadu 1930 vzala za manžela.<sup>17</sup> V té době dokázala denně vykouřit až

---

<sup>15</sup> Od roku 1932 byla aktivní členkou Českého klubu fotografů amatérů v Praze. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.

<sup>16</sup> PEČÍRKA, J. Rozhovor s Věrou Jičínskou. *Měsíc: Ilustrovaná společenská revue*. 1936, 1936(3), 13-16. In: MmD, fond XIV/236, kart. 322.

<sup>17</sup> Deník pro VJ 1924-1931, sešit 5. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

na čtyřicet cigaret, což u ní způsobilo otravu kofeinem a nikotinem.<sup>18</sup> O rok později navždy opustila pro ni v mnohých ohledech osudovou Paříž.<sup>19</sup>

Po návratu do Československa byla přijata za členku *Skupiny výtvarných umělců v Brně*<sup>20</sup> roku 1932. Širší veřejnost její komornost nezaujala i přesto, že se pravidelně účastnila členských výstav.

Celý život Věru Jičínskou doprovázely těžké deprese, občas protknuté myšlenkou na smrt a kombinované s poruchou příjmu potravy. Pocity nejistoty<sup>21</sup> spojené s její špatnou životosprávou,<sup>22</sup> vysoké pracovní tempo a touha po preciznosti, vedly k častému fyzickému i psychickému vyčerpání. Dalším duševním břemenem pro ni byla snaha vymanit se ze všeobecného znevažujícího vnímání ženy jako umělkyně. Snažila se, aby její tvorba nepůsobila příliš jemně a veřejnost i umělečtí kolegové ji brali vážně. Proto se obrnila „*vážností, houževnatostí, hrdostí a nekompromisností*“.<sup>23</sup>

Roku 1936 při nošení těžkých věcí ke své výstavě potratila. Nato dostala těžký zánět nadledvinek při kreslení krajin v Dobrušce.<sup>24</sup> Narození dcery Dany roku 1937 znamenalo pro Věru Jičínskou jistou tvůrčí pauzu.<sup>25</sup>

### 4.3 Poválečná tvorba čtyřicátých let

Jestliže je pařížské období Věry Jičínské zaměřené převážně na figuru a portrét, pak je její tvorba čtyřicátých a padesátých let soustředěna na krajinu a květiny. A tak jako je její první období tvořeno převážně olejomalbami a hutnými vrstvami malby, její

---

<sup>18</sup> Deník pro VJ, sešit 11. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>19</sup> Zlámalová, 2002. Viz pozn. 1. Není-li uvedeno jinak, jsou informace pro tuto kapitolu čerpány převážně z tohoto zdroje.

<sup>20</sup> Skupina výtvarných umělců v Brně – Umělecký spolek založený 10. prosince 1922 pokrokovějšími členy *Klubu výtvarných umělců Aleš*. V jistých obměnách existuje dodnes. Roku 1939 vznikla pobočka spolku *SVU* i v Praze.

<sup>21</sup> Zápis z 12. dubna z poznámkového kalendáře Věry Jičínské pro rok 1948. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Odpol. v ateliéru. Jde to trochu lépe, ale nejsem stále spokojená. Mrzí mě svět. Nevěřím ve své schopnosti. Je to vše jen průměrné. Není lépe nechat toho? Nelze, to raději smrt.*“

<sup>22</sup> Viz. pozn. 13. Denně byla schopná vykouřit až čtyřicet cigaret a vypít velké množství kávy. V roce 1930 vyústil tento režim v otravu kofeinem a nikotinem.

<sup>23</sup> Charakteristika Věry Jičínské popsána spisovatelkou Olgou Květoňovou–Klímovou. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.

<sup>24</sup> Viz pozn. 11.

<sup>25</sup> VOJÁČKOVÁ, Olga. Věra Jičínská: Malířka a maminka. *Nedělní České Slovo*. 1941. Výstřížek ve fotoalbu Laichterových. In: MmD, fond XIV/236, kart. 323.

druhé období sestává z velké části z lehkých pastelů často v kombinaci s akvarelem. Důvody, proč Jičínská změnila výtvarnou formu i materiál, byla pravděpodobně špatná finanční situace a nemožnost sehnání některých materiálů a výtvarných pomůcek. V neposlední řadě její malá sebedůvěra a pochybnosti ve vlastní výtvarné schopnosti.

Veliký díl na změně neslo také narození dcery Dany. Zřejmě trpěla jakýmsi rozpolcením. Na jednu stranu to byla láskyplná starost o dceru, která jako malá bývala velmi nemocná, na druhou stranu touha po malování, na které neměla čas. Ten věnovala domácnosti a malé Daně.<sup>26</sup> Po výtvarné pauze na konci 30. let se snažila vrátit do uměleckého světa a proniknout do podvědomí širší veřejnosti. Uspořádala několik souborných výstav, ale zájem byl malý a už nedokázala navázat na své slibné začátky v Paříži. V dopisech se Prokop Laichter zmiňuje dceři Daně: „*Také maminka nešla hladkými cestami, také k její houževnatosti přispívala její umíněnost, že chtěla prorazit svou a po svém. Zápolila s ismy přece hledala jádro.*“<sup>27</sup> V dalším dopise poté: „*...láme si vaz na šerosvitu, siluetování postav, barevných reflexech v chalupovitých interiérech – někdy je příliš nespokojená ale to jí štětec z ruky nevyrazí.*“<sup>28</sup> Avšak její píle a umíněnost pomohly Věře Jičínské nakonec nalézt vlastní cestu.

Po těžkém hledání se tvorba Věry Jičínské roku 1937 utříbila a ustálila. Začala se zcela věnovat krajinomalbě a její technikou se stal pastel, kterým dovedla nejlépe vyjádřit svůj cit.<sup>29</sup> Jan Zrzavý charakterizoval její umění takto: „*... Našla svůj materiál v pastel, který nejlépe odpovídal její malířské přirozenosti, dává možnost jejímu zvláštnímu a jen jejímu koloritu, jenž nejnápadněji její malbu charakterizuje a odlišuje od ostatní současné tvorby, barevným harmoniím, jež v jejích nejlepších obrazech se*

---

<sup>26</sup> Dopis Jarmile Fingerlandové od Věry Jičínské-Laichterové. 4. XI. 1945, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 G. „*Zdá se mně, že žiji životem tak nicotným; od rána čištění bot, snídaně, úklid, nákup, vaření, mytí nádobí a to vše ve shonu a chvatu až do noci, kdy bývám někdy tak zmořená, že nemám sil ani noviny si prohlédnout. Nejvíc mě mrzí že nemohu malovat a zrovna by se někdy tolik chtělo a tak mě to všechno nějak netěší. Bez vlastní práce zdá se mně život nějak neúplným, neutěšeným!*“

<sup>27</sup> Viz dopis Daně Görner od Prokopa Laichtera. 30. VII. 1959, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>28</sup> Viz dopis Daně Görner od Prokopa Laichtera. 29. VII. 1959, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>29</sup> ČERNÝ, R. *Leták k zahájení výstavy díla Věry Jičínské: Orlické hory ve výtvarném umění*. Deštné v Orlických horách, 1977. In: MmD, fond XIV/236, kart. 323.

*vynořují, jako něžné a cudné, nesmělé a chvějivé záření ranních červánků z mlčenlivého chladu noci.*<sup>30</sup>

Ač se některým může tato technika zdát technikou laiků opak je pravdou, jak dokazují obrazy Jičínské. Krajiny, které tvořila jsou lehké, citlivé a výmluvné. Pracovala s lehkostí a nebála se kombinace s akvarelem, který v lehkosti naznačuje pozadí a hutný pastel poté v popředí dodává předmětům hmotu a tvar. Po návratu domů se z ní stala převážně krajinářka. Hlavními náměty byla místa z okolí Dobrušky, Říček a podhůří Orlických hor. V roce 1947 v Dobrušce a v Rychnově nad Kněžnou uspořádala Jičínská svou soubornou výstavu. Jednalo se o jednu z jejích posledních souborných výstav. V Dobrušce na rozdíl od Rychnova slavila výstava poměrně velký úspěch.<sup>31</sup>

Podhůří Orlických hor si Věra velmi oblíbila. Zde měl její manžel své kořeny a pro jejich umělecké duše to byla studnice nevyčerpatelných motivů a klidné místo pro náměty. Zpočátku jezdili do domu Laichterových rodičů v Dobrušce, kde trávili léto. Posléze si koupili chalupu v Říčkách.<sup>32</sup> Po válce a po odsunu Němců z pohraničí byly celé vesnice nabízeny Čechům na přesídlení. Výjimkou nebyly ani domy v Říčkách, které byly nabídnuty umělcům jako rekreační domky a umělecká útočiště. Laichterovi si chtěli nejprve koupit chalupu po Prokopově předku Kašparu Laichterovi. Ta však již nebyla obyvatelná a měla se bourat z důvodu rozšíření silnice v Říčkách.<sup>33</sup> Po dlouhém vybírání si nakonec koupili částečně zařízenou chalupu č. p. 12. Tu jim Ministerstvo zemědělství přidělilo 28. prosince roku 1947.<sup>34</sup> Tato koupě byla jakýmsi balzámem na prodělané útrapy a těžké roky během války. I přes nikdy nekončící problémy spojené

---

<sup>30</sup> Č., M. Na výstavách: Umění Věry Jičínské. *Luhačovský Salon: Kulturní a umělecká revue*. 1941, IV. (duben-květen), 34. In: MmD, fond XIV/236, kart. 322.

<sup>31</sup> Dopis Jarmile Fingerlandové od Věry Jičínské-Laichterové. 15. VI. 1947. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 G. „... při zahájení byla účast malá a myslím, že po stránce návštěvy i finanční pohořím. [...] ale zájem o výstavu byl v Dobrušce mnohem větší.“

<sup>32</sup> Viz předběžný předpis úhrady. Celková úhrada měla činit 12. 800,- včetně bytového zařízení. Národní pozemkový fond při Ministerstvu zemědělství v Praze. Dne 21/8 1948, Hradec Králové. In: MmD, fond XIV/234, kart. 207.

<sup>33</sup> Viz deníky a poznámkové kalendáře Věry Jičínské. Zápis Z dopisu tatínkovi 19. I 50. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „Domek v Říčkách z něhož vyšel Kašpar Laichter je velmi chatrném stavu. [...] bude se bourat, neboť překáží v rozšíření silnice. Proto jsme na něj nereflektovali.“

<sup>34</sup> Přídělová listina. *Ministerstvo zemědělství – Národní pozemkový fond*. čd. 14/48/1947 In: MmD, fond XIV/234, kart. 207.

s rekonstrukcí chalupy – výměna podlahy napadené dřevomorkou, nová střecha, chytání myši – zde prožili šťastné chvíle. K chalupě náležela i stodola, ze které si později udělali rozměrný ateliér.<sup>35</sup> Ten se nejprve nacházel na půdě, která byla sice rozměrná a suchá, zato poměrně tmavá. Navíc po Věřině úraze na Akademii věd a umění v Praze a jejímu zhoršujícímu se fyzickému stavu pro ni bylo velmi obtížné chodit do schodů. Pobyt v Říčkách, kam jezdili nejméně dvakrát do roka – na léto a v době zimních radovánek – prokládali pobýtem v Dobrušce, kde měli dům po Laichterových.

Krásná horská krajina nabízela mnoho pohledů a výtvarných námětů nejen pro Věru Jičínskou, ale též pro dceru Danu a manžela Prokopa. Jak se dozvídáme z dopisů dceři Daně, byly pro Věru Říčky útočištěm duševní rovnováhy: „*Nebývám tady tak hrozně unavená jako v Praze a neupadám tak snadno a často do transu, tak s chutí se pouštím do četby.*“<sup>36</sup> Roku 1960 trávili v Říčkách manželé Laichterovi své poslední léto.

Po roce 1948 se rodina Jičínských ocitla v těžké situaci. Komunistický režim zabavil pozemky, z úroků z papírů nic neměli a dům nevynášel, přesto museli platit vysoké dávky z majetku. Brněnská vila byla vyvlastněna a jim v ní byl ponechán skrovný byt. Penze, která byla vyplácena jejímu otci, byla nízká.<sup>37</sup> To se odrazilo i na finanční situaci Jičínské. Jak vyplývá z četných dopisů,<sup>38</sup> byly finanční poměry manželů Laichterových špatné. V té době měla Jičínská problém i s prodejem svých obrazů a keramiky, Laichter zase problémy související se znárodněním Laichterova nakladatelství a sehnáním práce.<sup>39</sup> Bez finanční podpory Věřiných rodičů,

---

<sup>35</sup> Dopis Daně Görner od Prokopa Laichtera, 14. VII. 1959, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220. „...začal ji ze stodoly upravovat rozměrné ateliér...“

<sup>36</sup> Viz dopis Daně Görner od Věry Jičínské-Laichterové. 29. VII. 1959, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>37</sup> Dopisy Věře Jičínské-Laichterové od rodičů Jičínských z let 1949–1951. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208. „U nás obou jsou poměry ještě tísnivější tím, že nad pensí můžeme už udělat kříž a z úspor, které si člověk za více než padesátileté práci nastřádal, nezbude nic. Úroky z papírů nejsou, pozemky se seberou, dům nic nenese, ale ze všeho toho bezcenného se musela ještě platit prodejem z podstaty dávka majetku! Kdyby to byl stav definitivní, tak by se tomu řeklo normálně lupičství.“

<sup>38</sup> Ve složce *Korespondence manžela Prokopa* (1929–1960). In: MmD, XIV/236, kart. 208 C

<sup>39</sup> Viz dopis Věře Jičínské-Laichterové od rodičů Jičínských. 19. 6. 1949, Brno. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.



kteří jim měsíčně vypláceli vyživovací příspěvek tisíc korun,<sup>40</sup> byla jejich situace velmi neutěšená. Nakonec roku 1954 došlo k likvidaci Laichterova nakladatelství.<sup>41</sup>

Věra Jičínská se snažila rodině finančně vypomoci<sup>42</sup> a zároveň se umělecky uplatnit. Proto začala od roku 1949 dodávat fotografie a navrhovat pohlednice pro družstvo Tvar. Předlohou jí byly především květiny a pražské motivy.<sup>43</sup> Avšak její návrhy na pohlednice byly často zamítány.<sup>44</sup> Na konci téhož roku se ucházela o práci návrhářky vzorů na brokát, tištěné hedvábí a na koberce pro Ústředí lidové a umělecké výroby (ULUV) na Národní třídě, nicméně žádost jí byla zamítnuta.<sup>45</sup> To pro ni bylo velkým zklamáním, neboť počítala s vylepšením finanční situace.<sup>46</sup>

#### 4.4 Padesátá léta

Od října roku 1950 začala spolupracovat s družstvem UPAK.<sup>47</sup> Začínala natíráním figurek, později navrhovala vlastní dekory a nato i modelovala formy pro užitnou i figurální keramiku.<sup>48</sup> Podle Věřiných zápisků z kapesního kalendáře se zdá, že ji práce pro UPAK velmi bavila. Neobjevují se zde téměř žádné zmínky a

---

<sup>40</sup> Dopis Bernímu úřadu Praha – Kr. Vinohrady od Jaroslava Jičínského. 29. VII. 1940. In: MmD, fond XIV/236, kart. 209. „*Poskytuji své dceři pí. Věře Laichterové vyživovací příspěvek po K 1.000.- měsíčně nikoliv jako dar nýbrž z důvodů své zákonné vyživovací povinnosti vůči své dceři, protože nežije v příznivých finančních poměrech, jednak též splnění své zákonné povinnosti řádně ji vybavit.*“

<sup>41</sup> Dopis Věře Jičínské-Laichterové od Prokopa Laichtera. 1. prosince 1954, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 C. „*... smutně jsem prohlížel, jak nám vyházeli na dvorek všechny štočky za naší naklad. činnosti...*“

<sup>42</sup> Zápis z 9. dubna z kapesního kalendáře Věry Jičínské-Laichterové na rok 1948. In: MmD, fond XIV/234, k. 320. „*Stále přemýšlím, jak vydělat peníze. Nutno přivydělat.*“

<sup>43</sup> Nemalé množství kresebných návrhů k pohlednicím je uloženo v pozůstalosti Jičínské. In: MmD, složky inv. č. 19 A 4392 – 19 A 4401.

<sup>44</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1949. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>45</sup> Viz deníky a kapesní kalendář Věry Jičínské na rok 1949 a 1950. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>46</sup> Viz kapesní kalendář Věry Jičínské na rok 1950. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*... nemohu být přijata, kreslířů mají dost a úřad práce nepovoluje další síly, naopak musejí propouštět. Jsem nešťastná a doma jsem se notně vyplakala. Zase po jedné naději.*“

<sup>47</sup> UPAK (Umělecký porcelán a keramika) – od roku 1803 pod původním názvem Epiag Pirkenhammer.

<sup>48</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1950. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

depresích ani únavě.<sup>49</sup> I když často píše, že se jí nepovedla glazura nebo to nedopadlo podle jejích představ. Zkoušela nové věci a vzory a vedle práce pro podnik si mohla tvořit i vlastní keramiku.

Mezi její užitnou keramikou můžeme nalézt převážně nádoby (talíře a mísy), popelníky, vázy a kroupky v menší míře poté pokladničky nebo svícny. Motivy byly z velké části florální (rostliny) nebo zvířecí (kachny, ježury, píďalky). Nádoby a vázy byly většinou jednobarevné nebo měly jednoduché dekory a vzory (pruhy, žíhání, mramorování).<sup>50</sup>

Její činnost můžeme pozorovat i v širokém záběru jejího uplatnění během padesátých let. Mezi lety 1951 až 1953 chodila do jeslí malovat batolata. Z té doby se dochovala řada skic a náčrtků.<sup>51</sup> Roku 1954, při svém prvním lázeňském pobytu v Nových Lázních, zkusila pro ni novou činnost – tkaní látek.<sup>52</sup> Tento nový koníček ji velmi bavil. Což potvrzuje Prokopův dopis Věře: „*Věřím, že jsi pracovně svým výtvarným umem bytost vyjímečná, věřím že Tvá zvědavost povede Tě k textilu a že po návratu se budeš zabývat otázkou tkalcovského stavu a v kuchyni mimo keramické dílny a toužené píčky by stál stav.*“<sup>53</sup> Nakonec si roku 1955 pořídila vlastní tkalcovský stav. Tkala látky na šály, sukně, čepice a další.

Poté od roku 1955 dodávala Textilní tvorbě návrhy osvětlovacích těles (matrice, stříhy) a upomínkových předmětů (sklenice, skleněné soupravy s architektonickými motivy Luhačovic, Karlových Varů, Prahy, Mariánských Lázní, Brna, Bratislavy a

---

<sup>49</sup> Viz zápisky z kapesních kalendářů Věry Jičínské na roky 1950–1952. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>50</sup> Viz příložený Katalog keramiky str. 222.

<sup>51</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1951–1953. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>52</sup> Dopis Věře Jičínské-Laichterové od Prokopa Laichtera. 10. XII. 1954, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 C. „– *Jediné, co Ti závidím (však to znáš o mně již z Říček), že se zasvětiš do tkaní – ...*“

<sup>53</sup> Viz dopis Věře Jičínské-Laichterové od Prokopa Laichtera. 25. XI. 1954, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 C.

dalších).<sup>54</sup> V roce 1958 se zdálo, že Textilní tvorbu zavřou. Nakonec bylo zrušeno jen několik oddělení.<sup>55</sup> Tvorbě nakonec Věra dodávala až do jara roku 1960.<sup>56</sup>

V roce 1958 potkala Laichterovi nepříjemnost spojená s chalupou v Říčkách. Místní národní výbor jim chtěl vzít stodolu, kterou plánovali předělat na rozměrný ateliér, ale k čemuž se pro množství práce nedostali. MNV zde měl v plánu udělat sklad sena a obilí, který by využíval po dobu šesti a více let.<sup>57</sup> K rozhodnutí se Laichterovi odvolali.<sup>58</sup> Z dochovaných archiválií nevíme, jak přesně spor dopadl. Nicméně podle dopisu Daně Görner od Prokopa Laichtera z roku 1959 můžeme usuzovat, že při o stodolu vyhráli.<sup>59</sup>

#### 4.5 Restaurátorská činnost a nehoda na Akademii věd a umění

Z deníků Věry Jičínské se dozvídáme, že vedle malování se též od roku 1949 zabývala restaurováním závěsných obrazů, a to spolu s manželem Prokopem Laichterem.<sup>60</sup>

Ve svých podrobných zápiscích zmiňuje mimo jiné i popisy restaurování. První konkrétní zmínka je z Věřina deníku, z léta roku 1949: „*Včera čistili jsme pilně obrazy křížové cesty z Nebeské Rybné.*<sup>61</sup> *Po umytí vodou s mýdlem vylezly teprve pravé barvy a některé obrazy líbily se mně více v té špinavé šedi než v těch dost tvrdých barevných*

---

<sup>54</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1955–1960. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>55</sup> Viz zápis z 12. prosince z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1958. In: MmD, fond XIV/234, k. 320. „... *do textiltvorby. Oddělení se ruší částečně. Bude to možná moje labutí píseň.*“

<sup>56</sup> Viz zápis z 15. března prosince z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1960. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „...*jen jeden přijali a to za 240 Kč Asi přestanu s nimi spolupracovat, je to ztráta času*“

<sup>57</sup> Dopis Prokopovi a Věře Laichterovým od Rady okresního národního výboru v Žamberku. 7. července 1958, Žamberk. In: MmD, fond XIV/234, kart. 207. Výňatek z dopisu: [...] „*S převzetím pozemků n.p. ČSSS v Říčkách projevila se současně potřeba vhodných objektů, které by sloužily jako skladovací prostory pro sklizeň sena, případně obilí. Průzkumem, provedeným v obci Říčky bylo zjištěno, že mimo jiné i stodola u čp. 12 v Říčkách není dostatečně využita a neslouží účelům, k jakým byla určena. [...] Přidělení objektu do užívání ČSSS se děje na dobu 6ti let. V případě potřeby [...] na dalších 6 let.*“

<sup>58</sup> Dopis Okresnímu národnímu výboru v Žamberku od Prokopa a Věry Laichterových. 20. září 1958, Praha. In: MmD, fond XIV/234, kart. 207.

<sup>59</sup> Viz cit. v pozn. 30.

<sup>60</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1949–1953. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>61</sup> Jednalo se pravděpodobně o Křížovou cestu pocházející z kostela sv. Filipa a Jakuba z Nebeské Rybné. Viz fotografická příloha.

kontrastech. [...] Dva obrazy budeme muset celé podlepit plátnem, na ostatní postačí záplaty.<sup>62</sup> A též v jaké kondici se obrazy nacházely.<sup>63</sup> Dále se ve svém deníku zmiňuje, že zakázka celé křížové cesty je celkem na tři roky.<sup>64</sup> První čtyři obrazy křížové cesty byly restaurovány v létě roku 1949. Avšak další zmínky o pokračování restaurování křížové cesty jsou až z deníku z roku 1952.<sup>65</sup> Zde se zmiňuje i o restaurování dřevěných sošek, které byly nalezeny u Nebeské Rybné.<sup>66</sup>

O restaurování obrazů jsou zmínky i v korespondenci s rodiči: „*Ovšem podle Vašeho líčení bylo i na venkově, v Říčkách, dost práce v chalupě a restaurace obrazů patřila snad k chvilčkám zotavení.*“<sup>67</sup> V korespondenci dceři Daně se o restaurování zmiňuje bohužel velmi kuse.<sup>68</sup>

Od faráře Josefa Petrůje z Nebeské Rybné dostávali i další zakázky. V roce 1951 se jednalo o restaurování oltářního obrazu.<sup>69</sup> Jičínská ve svém kalendáři bodově popisuje postup restaurování.<sup>70</sup> „*Čistíme obraz odpol. Lak pouští lihem a obraz vyvstává ku podivu živě.*“<sup>71</sup> dále píše „*Odpol. vařím škrob ze žitné mouky. Je dost řídký. Lepíme obraz ale místy nechce chytit je hrbovatý. Sedím na obraze, snažím se místa přichytit, leč marně. Zatěžkáváme obraz latěmi a t. d.*“<sup>72</sup> nakonec píše „*Odpol. dodělávám obraz,*

---

<sup>62</sup> Viz zápis Z dopisu Jarce 22. VIII, deník Věry Jičínské 1949. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>63</sup> Zápis z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1949. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „[...] Prokop čistí obrazy. Jsou špinavé a na jednom zplsnivěli záplaty které ničí obraz [...]“

<sup>64</sup> Restaurování křížové cesty z Nebeské Rybné. 1. etapa (čtyři obrazy): 20. července – 9. srpna 1949, 2. etapa (pět obrazů): 8. – 29. srpna 1952, 3. etapa (pět obrazů): 22. – 30. srpna 1953.

<sup>65</sup> Zápis z 8. srpna z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1949, poznámka. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „...do kostela kde máme 5 obrazů z Neb. Rybné na restaurování.“

<sup>66</sup> Kapesní kalendář Věry Jičínské na rok 1949, poznámka z 11. srpna. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „Pak truhlářským kitem opravuji prohnílou sošku P. Marie nalezenou před lety v příkopu u Nebeské Rybné.“

<sup>67</sup> Viz dopis Věře Jičínské-Laichterové od rodičů Jičínských. 9. 9. 1949, Brno. In: MmD, fond XIV/236, kart. 322.

<sup>68</sup> Dopis Daně Görner od rodičů Laichterových. 8. VIII 1952, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220. „[...] Právě jsme dostali obrazy z Neb. Rybné a budeme pilně restaurovat [...]“

<sup>69</sup> Zápis z kapesního kalendáře Věry Jičínské 5. srpna 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „Odpol. sundává s Prieslem oltářní obraz. ani se na tu škrábanici nemohu dívat...“

<sup>70</sup> Restaurování oltářního obrazu trvalo od 7. – 23. srpna 1951. Viz zápisy v kapesním kalendáři Věry Jičínské, rok 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>71</sup> Ze zápisu ze 7. srpna v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>72</sup> Ze zápisu ze 14. srpna v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

*andělíčky v levém rohu.*<sup>73</sup> Poté roku 1956 dostali k restaurování další oltářní obraz z Nebeské Rybné.<sup>74</sup>

Od roku 1951 byli Laichterovi vedeni na seznamu restaurátorů.<sup>75</sup> Ke konci příštího roku dostala Věra Jičínská nabídku na restaurování od Františka Mayerhofferera,<sup>76</sup> který byl tou dobou vedoucím restaurátorského ateliéru. Jednalo o restaurování nástropní malby v prvním poschodí české Akademie věd a umění na Národní třídě. Navzdory obavám a závratím, kterými zřejmě trpěla, nakonec souhlasila s výpomocí na restaurování nástěnné malby.<sup>77</sup>

Spolupráci na nové zakázce měla nastoupit 29. října 1952 mezi sedmou a půl osmou ranní. Na lešení nejprve pracovala s panem Hradilem. O hodinu později se k nim přidal pan Krtílek, pan Hradil s Helenou Matouškovou. Na to se lešení se všemi prolomilo.<sup>78</sup> Poslední zmíněná, paní Matoušková, utrpěla lehčí zranění, otřes mozku a roztržení spodní čelisti. Muži měli pouze pár modřin a naraženin. Věra Jičínská dopadla ze zmíněných nejhůře. Pádem si přivodila otevřenou frakturu levého kotníku a zlomeninu holeně téže končetiny. Po pádu byla okamžitě převezena do Všeobecné fakultní Jiráskově nemocnice na Karlově náměstí na oddělení profesora Arnolda Jiráska, kde po operaci strávila dva a půl měsíce (od 29. října 1952 do 12. ledna 1953).<sup>79</sup> V nemocnici

---

<sup>73</sup> „*Doděláváním*“ je zřejmě myšleno retušování. Zápis ze 19. srpna v kapesním kalendáři Věry Jičínské, rok 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>74</sup> Zápis z 5. srpna v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1956. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*V kostele. Odnášíme obraz oltářní. Při vyndávání z rámu protržen hřebíkem. Celý den obraz sušíme. Ze zadu plíseň a nové plátno zadní místy spuchřelí. Šedá plíseň vyráží přes malbu. Dá to práci...*“

<sup>75</sup> Zápis z 18. března v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1951. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „... *Franta Mayerhoffer po 6 hod. Informace shání restaurování obrazů. Vezme nás do seznamu...*“

<sup>76</sup> Zápis ze 7. října v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1952, poznámka. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Hovor s F. Mayerhofferem ohledně restaurování. Jedná se o figurální výzdobu stropní (ó hrůza!) v akademii věd a umění v I. posch. Nevím vyškrábu-li se tam. Jdeme se tam podívat s Hradilem, který mě přemlouvá na přijetí práce. Mám z toho strach.*“

<sup>77</sup> Zápis z 20. října v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1952. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Podium je trochu nízké a nutno stát na židli aby se dosáhlo na strop. Myslím, že to půjde.*“

<sup>78</sup> Zápis z 29. října v kapesním kalendáři Věry Jičínské na rok 1952. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „...*lezu na podium posuvně po žebříku. Podlaha se pohybuje nepříjemně. Asi jednu hod. pracuji s Hradilem pak přišli ostatní, podlaha praskla, podium se rozestoupilo a řítím se s prkny, kbelíky, bednami do propasti.*“

<sup>79</sup> Viz zápisník ze všeob. nemocnice odděl. prof. Arnolda Jiráska od počátku Věřina tragického úrazu v čes. Akademii dne 29. X. 1952. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

si krátila čas kreslením pacientů i zdravotních sester,<sup>80</sup> psaním deníku o tom, co se dělo v nemocnici a o rehabilitacích.

Po návratu domů se život vrátil do starého pořádku. Věra skicovala, modelovala, starala se o domácnost. Začala také znovu hodně portrétovat. Mezi nejčastější modely patřil nemocniční a později lázeňský personál, pacienti anebo Laichterovic sousedé z Prahy i Říček. Nicméně ji stále doprovázely bolesti nohy a zad.<sup>81</sup>

Dne 19. března roku 1953 postihla Věru Jičínskou těžká ztráta její maminky Gisely Jičínské, kterou nesla velmi špatně.<sup>82</sup>

Za nehodu na akademii umění a věd byl odsouzen pan Rousek, který byl zodpovědný za postavení lešení. Věře Jičínské mělo být vyplaceno odškodné za snížení zisků z umělecké činnosti. Soudní spor, který započala se Stavební údržbou (později Bytovým podnikem hl. m. Prahy), která zajišťovala lešení na Akademii věd a umění, po vleklých peripetiích v roce 1958 vyhrála s náležitou finanční náhradou za způsobené škody. Podnik měl povinnost Jičínské platit částku devět set korun měsíčně.<sup>83</sup>

Navíc 19. února roku 1954 dostala náhradou za úraz Věře Jičínské dvacet tisíc korun od Státní pojišťovny.<sup>84</sup> Před nehodou měla průměrný měsíční plat okolo devíti tisíc korun. Zisk měla za malované obrazy, užitou tvorbu (keramiku) a za restaurování obrazů. Od 1. října roku 1955 byla Věře Jičínské přiznána mimořádná pense ve výši čtyři sta korun. Osobní pense jí byla udělena jako uznání a ocenění jejích zásluh ve výtvarném umění, podle návrhu ministerstva školství a kultury.<sup>85</sup>

---

<sup>80</sup> Viz skicáky roky 1951 a 1952 Věry Jičínské. In: MmD, fond XIV/236, kart. 211.

<sup>81</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1953. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>82</sup> Zápis z 20. března z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1953. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Je mně smutno a pláču. Lituji, že už maminka neuvidí slunce svítit, svět náš a t. d. Nemyslela jsem, že ztráta její bude tak bolestnou.*“

<sup>83</sup> Složka *Úraz Věry Jičínské při rest. práci v ČSA V.* In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 B.

<sup>84</sup> Viz dopis pro Věru Jičínskou od Československé pojišťovny, národní podnik. 19. 2. 1954, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 B.

<sup>85</sup> Dopis soudu od SÚSZ. 7. 3. 1958. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 B.

## 4.6 Lázeňské období

Po vyjmutí drátěných kliček 16. října 1954 trávila dny na střídačku doma v Praze, v Mariánských lázních a na chalupě v Říčkách. Navzdory rehabilitacím a optimistickým prognózám lékařů zranění zapříčinilo trvalé zmrzačení nohy a omezení její pohyblivosti.<sup>86</sup> Až dokonce života chodila o holi.<sup>87</sup>

Věra Jičínská jezdila několikrát do roka do lázní, které se staly jakýmsi jejím druhým domovem. Nejčastějším útočištěm pro ni byly Nové Lázně v Mariánských Lázních, kam se ráda vracela.<sup>88</sup> Zde trávila dlouhé týdny rozcvíčkami, koupelemi a rehabilitacemi. Z korespondence od Prokopa Laichtera se dozvídáme, že „vyučovala“ pacienty umělecké výchově.<sup>89</sup> Navíc si Věra uměla získat lidi a byla velmi oblíbená. Volné chvíle si krátila procházkami, kulturními zážitky s ostatními pacienty a skicováním v přírodě. Z pobytů v lázních vznikaly velmi zdařilé, akvarelové nebo sépiové skici lázeňských budov a pohledů do krajin. Její lavírované kresby mají hloubku a jsou tvořeny citlivou, ale ráznou vycvičenou rukou.

Následky úrazu Věře znemožnily naplno se vrátit do společenského, osobního i uměleckého života. To se týkalo i restaurování, ze kterého byla prakticky vyřazena.<sup>90</sup> Hlavně šlo o restaurování obrazů a nástěnné malby, která vyžaduje fyzickou zdatnost. Navíc po úraze v české akademie vzrostl její strach z výšek a byla „oslabena i nervová a duševní pracovní dispozice“.<sup>91</sup> Omezená hybnost ji bránila vykonávat časté návštěvy přátel, běžné domácí práce, dlouhé cestování bylo téměř vyloučeno. Hodně pomáhal její manžel Prokop, který chodil pro obědy, uklízel a pečoval o nemocnou Věru. Pravděpodobně však největší újmou pro ni byla nemožnost vrátit se k malbě a ke svému

---

<sup>86</sup> Viz zápisy z deníku pro V.J. sešit 11. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>87</sup> Viz rodinné fotografie Laichterových.

<sup>88</sup> Zápis z 15. září z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1953. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Toužím po Mariánkách.*“

<sup>89</sup> Z dopisu Věře Jičínské-Laichterové od Prokopa Laichtera. 13. XI. 1955, Praha. In: MmD, fond XIV/236 kart. 208 C. „... a že jsi tam založila Akademii umělecké výchovy pro pošramocené.“

<sup>90</sup> Viz opis Vyjádření Č.j. 5922/53. Ústřední svaz čs. Výtvarných umělců – sekretariát ústřed. svazu – Praha 2, Gottwaldovo nábřeží 250. 9. 12. 1953, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 B. „*Kromě toho se věnovala aktivně restaurování obrazů*“ [...] „*Doporučujeme též, aby bylo vzato v úvahu, že je nyní prakticky navždy vyřazena z restaurátorské činnosti a ...*“

<sup>91</sup> Dopis Státní pojišťovně od Věry Jičínské-Laichterové. 29. 6. 1956, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 B.

stojanu. Což u ní způsobilo i zhoršení duševní kondice.<sup>92</sup> Ke konci života malovala Věra Jičínská převážně krajiny (okolo Nových Lázní, Říčky, Deštné v Orlických horách) výhledy z okna nebo drobná zátiší a květiny.<sup>93</sup>

Po nehodě na akademii se u Věry Jičínské začala také projevovat Parkinsonova choroba,<sup>94</sup> která se od 14. června roku 1958 rychlým tempem zhoršovala.<sup>95</sup> Ke zhoršení stavu přispěl úraz u rybníka Regenta poblíž Mariánských lázní, kam se z Nových lázní vydala na procházku a k nakreslení několika skic.<sup>96</sup> Při zpáteční cestě ji srazil mladý cyklista Oldřich Holub. Zmíněný jí neposkytl pomoc a z místa nehody ujel. Ztráta vědomí a otřes vedly ke zhoršení jejího stavu a pravděpodobně přispěly k rychlému skonu Věry Jičínské.<sup>97</sup> Ke konci života měla již potíže rozeznávat lidi<sup>98</sup> i místa a měla pohybové těžkosti.<sup>99</sup> O čemž se s jistou dávkou lehkosti svěřuje v dopise dceři Daně: „*Mně se daří celkem stejně. Dvakrát jsem spadla, jednou vykoupala se v mléce plnotučném, podruhé spadala jsem mezi skříň a vaříč, ale jsem ještě celá.*“<sup>100</sup> V mnohých dopisech od rodičů Daně se dovídáme, že Věra byla velmi unavená: „*Já letos málo pečuji o domácnost. Alpínku také nemohu plet a tak pokud nejsem moc unavená kreslím a maluji pohledy z oken.*“<sup>101</sup> V dalším dopise se objevuje zmínka: „[...]

---

<sup>92</sup> JAROŠ, Karel. *Květiny okolo mne: Flóra Orlických hor v kresbách Věry Jičínské*. Rychnov nad Kněžnou, 2016. In: MmD, fond XIV/236, kart. 323.

<sup>93</sup> Dopis Daně Görner od Prokopa Laichtera. 29. VII. 1958, Říčky. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208. „*Jinak se maminka sklání nad květinami kreslířsky – nebo s velkým skicákem brousí za kupkami sena, jetelu.*“

<sup>94</sup> Mezi příznaky Parkinsonovy choroby projevující se u Věry Jičínské patřily tzv. motorické příznaky: zmenšování písma, zhoršení držení těla – předklon, poruchy rovnováhy a únava.

<sup>95</sup> Deník pro V.J. 1958-1961, sešit 10. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>96</sup> Zápis ze 14. června z kapesního kalendáře Věry Jičínské, rok 1958. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320. „*Pilně kreslím u plotu drátěného a pak od silnice. [...] Náhle ze zátočiny jede 15letý hoch na kole přímo na mě. Povalil mě, že bolestí a úlekem jsem vykřikla Ležím v prachu, na hlavě vyskočila boule, noha pravá krvácí na holeni...*“

<sup>97</sup> Zápis Prokopa Laichtera, 1975. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>98</sup> Dopis Věry Jičínské od Prokopa a Věry Laichterových. 7. VI. 1960, Praha. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208 C „*... nejen, že pleteš jména a vizáže, ale zásadně ráda, počínaje svým životním datem pleteš čísla.*“

<sup>99</sup> Dopis Daně Görner od Prokopa a Věry Laichterových. 16. VIII. 1960, Říčky. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.

<sup>100</sup> Dopis Daně Görner od rodičů Laichterových. 16. VIII. 1960, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>101</sup> Dopis Daně Görner od rodičů Laichterových. 26. VII. 1960, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.



– a maminka se kolem batolí a hájá na divánku, který ji vyrovnává nešťastnou páteř [...]“<sup>102</sup>

Na jaře 1959 přibýly celé rodině starosti spojené s otcem Jaroslavem Jičínským, který již nemohl žít sám. Potřeboval celodenní péči, kterou na střídačku obstarávali Laichterovi a Fingerlandovi. Po dlouhotrvajícím boji o život nakonec zemřel v noci z 30. dubna na 1. května roku 1959.<sup>103</sup>

Jak se zhoršoval stav Věry Jičínské a nemoc rychle postupovala můžeme vidět podle posledních dopisů, které psala své dceři Daně,<sup>104</sup> i ze zápisů v kalendářích (změněné těžko čitelné písmo).<sup>105</sup> Poslední měsíce už nevycházela příliš z domu, fyzická činnost pro ni byla velmi náročná – rychle se unavila, měla závratě i oblékání jí dělalo značné potíže.<sup>106</sup> Jedním ze světlých a šťastných okamžiků posledních měsíců Věry Jičínské byla svatba dcery Dany s Jiřím Görnerem.<sup>107</sup>

#### 4.7 Skon Věry Jičínské

14. března roku 1961 nastupuje Věra Jičínská pobyt v lázních Kundratice pod Ještědem, aby zde podstoupila třítydenní léčebný pobyt. Avšak ve stavu, ve kterém se Věra Jičínská nacházela, byla již málo mobilní a vyžadovala téměř nepřetržitou péči, ji nebylo možné hospitalizovat.<sup>108</sup> Neboť v lázních nebyli schopni zaopatřit takovou péči,

---

<sup>102</sup> Dopis Daně Görner od rodičů Laichterových. 2. IX. 1960, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>103</sup> Viz deník *Závěr tatínka* z roku 1959. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>104</sup> Viz dopisy Daně Görner od rodičů Laichterových z roku 1960. In: MmD, fond XIV/344, kart. 220.

<sup>105</sup> Viz zápisky z kapesního kalendáře Věry Jičínské na rok 1960. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>106</sup> Dopis Jarmile Fingerlandové od rodičů Věry Jičínské. 17. VII. 1960, Říčky. In: MmD, fond XIV/344, kart. 208 G. „*Mně ta fyzická stránka tuze trápí. Noha, páteř, vratká chůze a.t. d [...] já okny dívám se po okolí, někdy kreslím neb maluji, ale čilost stále postrádám a písmo je vratké [...] ruce ještě nechtějí poslouchat.*“

<sup>107</sup> Viz Svatební oznámení Dany Laichterové a Jiřího Görnera. 22. dubna, Praha. In: MmD, XIV/344, kart. 220.

<sup>108</sup> Dopis MUDr. K. Lindovskému, ošetřujícímu lékaři Věry Laichterové-Jičínské od MUDr. Miroslava Jiráka, ved. lékař. 14. 3. 1961. Lázně Kundratice pod Ještědem. In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.

jakou by Jičínská potřebovala. Z jízdy do Kunderatických lázní se nakonec stal výlet. Z toho dne se v zápisníku objevuje poznámka „*únavné, ale krásné, nálady mlžné*“.<sup>109</sup>

Dne 26. března dostává Věra vysoké horečky, ke kterým se přidávají i uremické mrákoty a agónie.<sup>110</sup> Nakonec byla převezena na soukromou Pražskou kliniku univerzitního profesora Charváta, kde také 27. března roku 1961 Věra Jičínská umírá.<sup>111</sup>

## 4.8 Závěr

Věra Jičínská byla, i přes životní překážky, celý život velmi činnorodá. Během svých studií v Čechách na UMPRUM i ve Francii velmi cestovala (uměla hovořit několika jazyky). Její umělecké počátky byly velmi těžké, prala se se styly a hledala svůj vlastní, kterým by se nejlépe vyjádřila. Nakonec zakotvila u pastelu. A začaly vznikat zdařilé, hlavně krajinářské, obrazy.

První větší tvůrčí pauza přišla po narození dcery Dany. Tou dobou šlo umění stranou a převládla starost o dítě (Dana bývala jako malá velmi nemocná) a o domácnost. K tomu se přidaly útrapy spojené s druhou světovou válkou, nedostatek jídla a strach. Věra se k větší výtvarné činnosti navrácí až po válce.

V padesátých letech byla velmi plodná a začala s novými výtvarnými vyjádřeními. Dana již byla samostatná a Věra se tak mohla vrátit ke své tvůrčí činnosti. Umění pro ni bylo zřejmě vším jakousi esencí a náplní bez které nemohla žít. V její pozůstalosti se dochovaly stovky obrazů, skic a kresbiček. Našla si každou volnou chvíli, aby mohla tvořit, a to nejen na papíře nebo plátně. Vytvářela grafiky, restaurovala, navrhovala a dělala keramiku, k tomu tkala a fotografovala.

Navzdory depresím a nespokojenosti spojenou s malováním, anorexií i jejímu těžkému úrazu se nevzdávala. Byla aktivní, tak dlouho dokud ji nakonec zcela neochromila Parkinsonova nemoc.

---

<sup>109</sup> Zápis ze 14. března z kapesního kalendáře Věry Jičínské pro rok 1961. In: MmD, fond XIV/234, kart. 320.

<sup>110</sup> Deník pro V.J. 1958-1961, sešit 10. In: MmD, fond XIV/236, kart. 210.

<sup>111</sup> Dopis Státní pojišťovně od Prokopa Laichtera. 29. V. 1968. Praha 2 Vinohrady, Chopinova 4 In: MmD, fond XIV/236, kart. 208.

## 4.9 Seznam výstav

### Souborné výstavy:

*25 let malířského vývoje*, okresní rada osvětová v Dobrušce, Vlastivědné muzeum, Dobruška, 25. května – 8. června 1947.

*25 let malířského vývoje*, okresní rada osvětová v Rychnově nad Kněžnou, Rychnov nad Kněžnou, 14. června 1947.

### Účast na členských výstavách:

*XII. členská výstava S.V.U Aleš v Praze*, Jednota umělců výtvarných, Na Příkopě, Praha, 22. října – 17. listopadu 1946.

*Výstava obrazů členů SVU „Aleš“ z Prahy*, Šimova výstavní síň, Benešov, únor-březen 1947.

*XIII. členská výstava kreseb SVU Aleš v Praze*, Výstavní síň s. v. Purkyně, Příkopy 16, Praha II, 15. března – 13. dubna 1947.

*Výstava SVU Aleš z Prahy*, Městské muzeum, Hradec Králové, 16. března – 13. dubna 1947.

*XIX. členská výstava SVU Aleš v Praze*, Československý výstavní dům, Karlovy Vary, 1. června – 30. června 1947.

*Průvodce výstavou obrazů a soch, SVU „Aleš“*, Západočeské umělecko-průmyslové muzeum města Plzeň, Plzeň, 16. listopadu – 20. prosince 1947.

Výstava v Havlíčkově brodě 1948.

*Výstava obrazů, kreseb a plastik, Jičínská-Laichterová, Hégr, Rocman, Marek, Urbanová-Mikanová*, Nové Město nad Metují, 17. – 31. července 1949; Opočno, 7. – 21. srpna 1949; Dobruška, 4. – 18. září 1949.

*XXIII. Členská výstava SVU Aleš*, Pavilon jednoty umělců výtvarných, Na Příkopě, Praha, 15. října – 13. listopadu 1949.

Výstava v Olomouci, jaro 1949.

*Budovatelská výstava, Vinohradský pivovar, Praha, léto 1949.*

*České a Slovenské výtvarné umělkyně, vyst. u příležitosti slučovacího sjezdu Rady žen s Živenou – SSŽ, Výstavní síň československého spisovatele, Praha, 28. března – 10. dubna 1950.*

*Členská výstava IV. Střediska SČSVU Aleš, Platýz, Praha, 8. – 15. dubna 1951*

*Členská výstava IV. Střediska Aleš, Platýz, Praha, I. díl – 10. října – 14. listopadu 1951, II. díl – 17. listopadu – 30. prosince 1951.*

*Členská výstava 1953 IV. Střediska SČSVU Aleš v Mánesu, Praha, 17. ledna – 15. února 1953.*

*Členská výstava IV. Střediska SČSVU Aleš, Praha, srpen 1954.*

*Členská výstava IV. Střediska Ústředního svazu československých umělců, Mánes, Praha, 17. ledna – 15. února 1957.*

*Výstava Skupiny výtvarníků při SČSI Praha, Okresní muzeum Litoměřice, 22. listopadu – 21. prosince 1958.*

*Členská výstava SVU Aleš, Obecní dům, Praha, březen 1961.*

## 4.10 Příloha 1: Obrazová příloha

### 4.10.1 Seznam obrazové přílohy

Obr. 31: Věra Jičínská jako Jezulátko, fotografie (archiv VMD, kart. 323).....	118
Obr. 32: Fotografie ze zahájení výstavy v Dobrušce 25. května 1947, fotografie, 1947(archiv VMD, kart. 323).....	119
Obr. 33: Věra Jičínská, fotografie, říjen 1945 (archiv VMD, kart. 322). ....	120
Obr. 34: Prokop Laichter s farářem Josefem Petrůjem před chalupou č. p. 12 v Říčkách, fotografie, 1955 (archiv VMD, MD 21). ....	121
Obr. 35: Obraz křížové cesty z Nebeské rybné, fotografie, 1955 (archiv VMD, MD 21).	121
Obr. 36: Věra Jičínská maluje před Novými Lázněmi, fotografie, říjen 1955 (archiv VMD, kart. 322). ....	122
Obr. 37: Věra Jičínská (sedící na schodech) s ostatními pacienty před Novými Lázněmi, fotografie, říjen 1955, (archiv VMD, kart. 322). ....	123
Obr. 38: Věra Jičínská v Mariánských Lázních, fotografie, říjen 1955 (archiv VMD, kart. 322). ....	123
Obr. 39: Úmrtní oznámení Věry Jičínské-Laichterové (archiv VMD, kart. 208).....	124



VĚRA JIČÍNSKÁ-LAICHTEROVÁ  
JEZULÁTKO

*Obr. 31: Věra Jičínská jako Jezulátko, fotografie (archiv VMD, kart. 323).*



*Obr. 32: Fotografie ze zahájení výstavy v Dobrušce 25. května 1947, fotografie, 1947(archiv VMD, kart. 323).*



foto  
**Koděrbek**  
PRAHA

*Obr. 33: Věra Jičínská, fotografie, říjen 1945 (archiv VMD, kart. 322).*





Obr. 34: Prokop Laichter s farářem Josefem Petrůjem před chalupou č. p. 12 v Říčkách, fotografie, 1955 (archiv VMD, MD 21).



Obr. 35: Obraz křížové cesty z Nebeské rybné, fotografie, 1955 (archiv VMD, MD 21).



Obr. 36: Věra Jičínská maluje před Novými Lázněmi, fotografie, říjen 1955 (archiv VMD, kart. 322).



Obr. 37: Věra Jičínská (sedící na schodech) s ostatními pacienty před Novými Lázněmi, fotografie, říjen 1955, (archiv VMD, kart. 322).



Obr. 38: Věra Jičínská v Mariánských Lázních, fotografie, říjen 1955 (archiv VMD, kart. 322).



Jsem ženou, ale ženou, která se věnovala umění. Umění je mým cílem, je mým vodítkem a pak teprve má následovat to ostatní. Čas letí, člověk stárne a stále nic neudělal. Mám jen ideál před sebou a za tím jdu stále, ba mám jen pocit chůze - stojím, čas kolem letí a přede mnou ten ideál, ideál neporušený, ideál čistý. Člověk doufá, člověk stárne, člověk umírá, rozpadá se a před tím prachem zubí se stále ještě ten neporušený ideál.

(Z Věřina pařížského zápisníku z 20. IX. 1925)

S bolestí sdělujeme jménem celé rodiny, že zemřel vzácný člověk, dobořivá bytost krajní osobní obětavosti, tichá trpitelka, jíž umělecká tvorba byla životem.

## Věra Laichterová - Jičínská

akademická malířka

Smírně uzavřela bohatou kapitolu svého života v pondělí 27. března 1961 o půltřetí hodině odpolední ve věku nedosažených 63 let.

Pohřeb žehem koná se v pátek dne 31. března 1961 o 11. hodině v I. obřadní síni v krematoriu hlavního města Prahy v Praze-Strašnicích.

Praha 2 - Vinohrady, dne 27. března 1961  
U Riegrových sadů 4

**Prokop Laichter**  
manžel

**Dana Görnerová**  
dcera

**Jiří Görner**  
zeť

Obr. 39: Úmrtní oznámení Věry Jičínské-Laichterové (archiv VMD, kart. 208).

## 5 KATALOG

### 5.1 KATALOG OBRAZŮ<sup>112</sup>

O 0001 Chvalkovický zámek srpen 1945

pastel, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5881



O 0002 Bílý Újezd – pohled od Ostrova 9. 9. 1945

akvarel, 245 × 330 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4461



O 0003 Stromovka 22. 10. 1945

akvarel, měkká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4927

---

<sup>112</sup> Katalog obrazů zahrnuje náhledy výtvarných děl Věry Jičínské po roce 1945. Jednotlivé obrazy a soubory obrazů jsou přiloženy v digitální podobě.

O 0004 Různé pohledy na město (5ks) 1945

akvarel, papír, různé formáty (v × š)

1) Z kopce nad Čížkovým mlýnem, 10. 8. 1945, 220 × 600 mm 2) Panorama z rozcestí u Drnova, 3. 8. 1945, 220 × 600 mm 3) Dobruška od Provoze, 6. 9. 1945, 220 × 600 mm 4) Dobruška, 21. 9. 1945, 290 × 600 mm 5) Svatý Duch, 21. 9. 1945, 290 × 600 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4730

O 0005 Soubor (6ks) 1945

akvarel, pastel, křída, papír, 440 × 300 mm (v × š)

1) Staré Bělídlo, 25. 8. 1945, Babiččino údolí  
2) Ratibořice, 25. 8. 1945 3) Babiččino údolí, 2. 9. 1945  
4) Kostel v České Skalici, 29. 8. 1945 5) Staré Bělídlo, 28. 8. 1945  
6) Hlavní oltář v České Skalici, 26. 8. 1945

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4470

O 0006 Z Domašínské ulice v Dobrušce 1946

olej, plátno, 500 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10110

O 0007 Jeřáb na písek 1946

kvaš, tvrdý karton, 450 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5814

O 0008 Sečení obilí s kravským potahem 20. 7. 1946

akvarel, měkká čtvrtka, 290 × 550 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5803

O 0009 Deštné v Orlických horách 1. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5516



O 0010 Chaloupky v Deštném 2. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5511



O 0011 Kostel sv. Matouše 2. 8. 1946

lavírovaná kresba, šedý karton, 290 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5506



O 0012 Pohled na Jedlovou 4. 8. 1946

akvarel, kladívková čtvrtka, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5501



O 0013 Pohled od Panoramy 5. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5513



O 0014 Deštné v Orlických horách 7. 8. 1946

akvarel, karton, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5518





O 0015 Zákoutí 7. 8. 1946

lavírovaná kresba, šedý karton, 290 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5508



O 0016 Zákoutí 7. 8. 1946

lavírovaná kresba, šedý karton, 290 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5507



O 0017 „Orlické hory z Novoměstského kopce“ 7. 8.  
1946

pastel, papír, 560 × 680 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3998

O 0018 „Hory“ 10. 8. 1946

akvarel, papír, 680 × 550 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4080

Výst.: SČSVU 1949.

O 0019 Hory 12. 8. 1946

lavírovaná kresba, měkká čtvrtka, 210 × 290 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5940



O 0020 Sv. Matouš na Jedlové 18. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5502



O 0021 Chaloupka 18. 8. 1946

lavírovaná tuš, šedý karton, 430 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5510



O 0022 Deštná v orlických horách 19. 8. 1946

akvarel, papír, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5514



O 0023 Oblačná nálada nad Jedlovou 20. 8. 1946

kvašová kresba, šedý karton, 310 × 450 (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10872



O 0024 Mlhy a oblaka v kotlině Deštné v Orlických horách 20. 8. 1946

kvaš, šedý karton, 310 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5520



O 0025 Deštné v Orlických horách 20. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5515



O 0026 Deštné v Orlických horách 24. 8. 1946

akvarel, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5512



O 0027 Jedlová v Orlických horách srpen 1946

lavírovaná kresba, šedý karton, 290 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5509



O 0028 Jedlová srpen 1946

lavírovaná kresba, šedý karton, 290 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5505



O 0029 Sv. Matouš na Jedlové srpen 1946

lavírovaná sépie, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5504



O 0030 Úžlabí 24. 8. 1946

lavírovaná sépie, šedý karton, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5503



O 0031 Komedianti 1946

pastel, kladívková čtvrtka, 300 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4701



O 0032 „U kovářny“ 1946

pastel, papír, 500 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3956

O 0033 „Studie a kresby dětí (28 ks) 1946–1953

tužka, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4278

Pozn.: Anička Pohlová, Mařenka Bursíková, Jaroušek  
Fingerland, Petr Vančura

O 0034 Kresby a studie dcery Dany (6 ks) 1946–1958

různé techniky, papír, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4761

O 0035 Soubor Dobruško (6 ks) 1946–1948

různé techniky, papír, 300 × 440 mm (v × š)

1) Dobruška, akvarel, 5. 9. 1946. 2) U lesa Halína, akvarel, 18. 6. 1947 3) Dobruška, komb. technika, 27. 6. 1947 4) Pohled na město, lavírovaná kresba, nedatováno 5) Pohled od sv. Ducha, pastel, 1947 6) Provozký rybník, lavírovaná kresba, 28. 12. 1946

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4448

O 0036 Sněhuláci 8. 2. 1947

tužka, tvrdý karton, 500 × 620 mm (v × š)

značeno

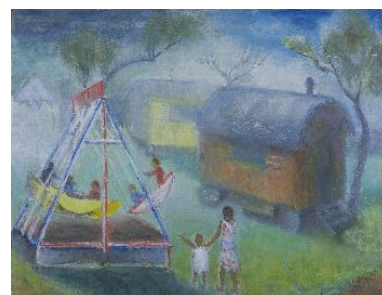
Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5817

O 0037 V cirkusu 1947

olej, překližka, 500 × 650 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10982



O 0038 Kování koně 1947

pastel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10954



O 0039 Kování koní 1947

pastel, kladívkový papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10963



O 0040 Pouť 25. 5. 1947

pastel, měkká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5865



O 0041 Pouť v Dobrušce 26. 5. 1947

akvarel, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5891



O 0042 Pouť 26. 5. 1947

pastel, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5890



O 0043 Pouť 26. 5. 1947

akvarel, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5889



O 0044 Pouť 26. 5. 1947

kvaš, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5888

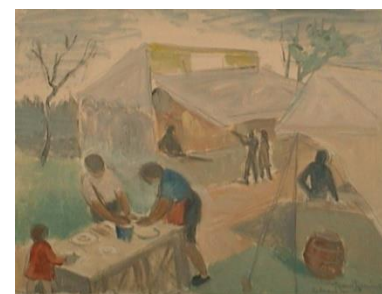


O 0045 Pouť 1947

tempera, hladká čtvrtka, 390 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5887





O 0046 „Chaloupky“ 19. 6. 1947

kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4440



O 0047 Práce na poli 1947

pastel, lepenka, 430 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4729

O 0048 Na Rysech 1947

tužka, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4807



O 0049 Kování koní 1947

pastel, kladívkový papír, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

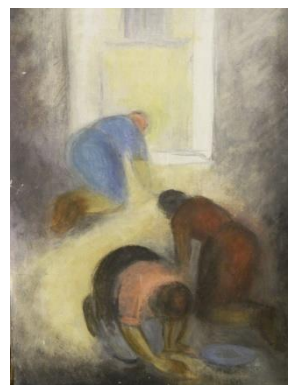
Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4650

O 0050 „Myčky parket“ 1947

olej, plátno, 790 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3942



O 0051 Chalupa 1. 8. 1947

kvaš, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5893



O 0052 Soubor (6 ks) 1947–1949

pastel, akvarel, kombinovaná technika, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4483

O 0053 Soubor Říčky (6 ks) 1947, 1949, 1950–1951,  
1954

akvarel, kombinovaná technika, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4492

O 0054 Pražská zima 1948

pastel, papír, 520 × 750 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10846



O 0055 Pečivo vytažené z trouby 11. 6. 1948

pastel, hladká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5882



O 0056 Věšení prádla 23. 6. 1948

kvaš, měkkí čtvrtka, 300 × 440 (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5864



O 0057 Horské chalupy 1. 8. 1948

pastel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5894



O 0058 Zdobnice bouračka 1. 8. 1948

pastel, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4474



O 0059 Ze Zámeckých schodů 7. 10. 1948

akvarel, pastel, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm

(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4925

O 0060 Nad Zámeckými schody 7. 10. 1948

akvarel, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4922



O 0061 Praha z Hradčan 18. 11. 1948

akvarel, měkká čtvrtka, 290 × 440 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5781

O 0062 Sv. Mikuláš ze zámeckých schodů 18. 11. 1948

akvarel, měkká čtvrtka, 290 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5780

O 0063 Krajina u České Třebové 27. 12. 1948

akvarel, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4471



O 0064 Soubor (2 ks) 1948

akvarel, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4475



Pozn.: Nebeská Rybná od Schmoranzerova statku.



O 0065 „Prodavačka květin“ 1948

pastel, papír, 680 × 620 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4179



O 0066 Dobruška v obraze (6 ks) 1948–1949

akvarel, kombinovaná technika, papír, 440 × 300 mm  
(v × š)

1) U Belvederu, 1948, akvarel 2) Výhled k Sendraži,  
komb. technika, 1945 3) Kostel sv. Ducha, akvarel,  
1948 4) Z Domašínské cesty ke sv. Duchu, komb.  
technika 5) Dobruška, komb. technika, 1949 6)  
Panorama města z Domašína

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4447

O 0067 „Senoseč“ 1948–1949

pastel, lepenka, 440 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4325



O 0068 Soubor Říčky (7 ks) 1948–1949

akvarel, kombinovaná technika, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4489

O 0069 Soubor (6 ks) 1948–1950

kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm (v × š)

1) Říčky 24. 7. 1949 2) Před bouřkou, 22. 7. 1948  
3) Chalupa u Nováků 9. 2. 1948 4) Na pastvě 24. 8.  
1950 5) Říčky 3. 8. 1950

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4482

O 0070 Soubor (6 ks) 1948–1949, 1951

akvarel, kombinovaná technika, papír, 440 × 300 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4487

O 0071 Portréty (23 ks) 1948–1953

tužka, pastel, papír, různé formáty (v × š)

1) Maminka, tužka, pastel 4738/1a, 1950, 600 × 440 mm 1b–n (13 ks) 1948–1953 2) Tatínek, tužka, 4738/2a–c (3 ks) 3) Teta Rydlová, tužka (3 ks) 4) a. Anička Pohlová, 25. 8. 1954, 610 × 430 mm b. Marcela Bílková, 1. 12. 1953, 530 × 420 mm c. Jiřina Kutová, 1950, 600 × 440 mm d. Dana (po 1 ks)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4738

O 0072 Soubor Říčky (6 ks) 1948–1949, 1951, 1953

akvarel, kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4491

O 0073 Soubor (6 ks) 1948–1949, 1954

akvarel, kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4485



O 0074 Soubor Říčky (6 ks) 1948, 1950, 1954

akvarel, kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4490

O 0075 Říčky a okolí (6 ks) 1948, 1950, 1953–1954,  
1957

akvarel, kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4488

O 0076 Soubor (6 ks) 1948–1949, 1960

pastel, akvarel, kombinovaná technika, papír,  
různé formáty (v × š)

1) Zima v Říčkách, 12. 2. 1949, 300 × 400 mm 2)  
Motiv z Říček, nedoděláno 3) Věřina višnička v zimě  
před naší chalupou, 24. 2. 1960, 420 × 300 mm 4)  
Panorama Říček směrem k Almě a Arnoštce, 7. 8.  
1949, 300 × 440 mm 5) Říčky cestou ke Zdobnici 2. 8.  
1948, 440 x 300 mm 6) Odvážení sena u "Haničky",  
2. 8. 1948, 300 × 440 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4477

O 0077 Chrám sv. Mikuláše 8. 2. 1949

pastel, akvarel, měkká čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4943



O 0078 „Chalupa čp. 12 v zimě“ 13. 2. 1948

pastel, papír, 400 × 540 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3946

O 0079 „Hradčany“ 8. 3. 1949

pastel, 480 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4283

O 0080 Haldy 17. 4. 1949

akvarel, měkká čtvrtka, 290 × 440 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5779

O 0081 Zvonice na hřbitově 17. 4. 1949

pastel, akvarel, měkký papír, 450 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4946



O 0082 Stará zvonice 17. 4. 1949

pastel, akvarel, čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4939



O 0083 Kostel sv. Václava 8. 5. 1949

pastel, papír, 510 × 700 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4795



O 0084 Partie z Orlických hor 24. 7. 1949

akvarel, kladívková čtvrtka, 290 × 350 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4682



O 0085 Bagrování písku na řece 24. 10. 1949

pastel, akvarel, měkká čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4928

O 0086 Bagrování písku z řeky 24. 10. 1949

pastel, akvarel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4926



O 0087 Řeka s lodičkami 24. 10. 1949

kombinovaná technika, papír, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4821



O 0088 Pianistka 1949

pastel, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10880



O 0089 „Pohled od Mělčan“ 1949

akvarel, lepenka, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4361



O 0090 „Hradčany“ (4 ks) 1949

akvarel, papír, 350 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4282



O 0091 Soubor (6 ks) 1949–1950, 1957

pastel, kombinovaná technika, papír,  
440 × 300 mm (v × š)

1) Modré stíny na svazích (K Neb. Rybné), 1949, pastel  
2) prosincový den, 1957, kombinovaná technika  
3) Pohlova chalupa v zimě, 1950, kombinovaná technika  
4) Výhled z naší chalupy, 1950, kombinovaná technika  
5) Zimní hry dětí, 1950, kombinovaná technika  
6) Pohled na Bierung 18. 8. 1951

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4486

O 0092 Kování koní 2. 7. 1950

pastel, měkký papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4714



O 0093 Kování koně 2. 7. 1950

pastel, měkký papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4713



O 0094 Kování koně 1950

pastel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4712



O 0095 „Sáňkování“ 1950

pastel, lepenka, 600 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4324

O 0096 „Ráfování“ 1950

pastel, papír, 650 × 790 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4064

Výst.: Ve Výtvarné úrodě, kraj. Středisko Praha IV., skup. 1950, evid. č. 123.



O 0097 „Kování krávy“ 1950

pastel, papír, 800 × 650 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4063

O 0098 Koně a kování (13 ks) kolem 1950

pastel, tužka, papír, různé formáty

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4637

O 0099 Soubor Říčky (7 ks) 1950–1951, 1954, 1957

akvarel, pastel, tužka, kombinovaná technika,  
300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4494

O 0100 Z vlaku Praha – Brno 1951

akvarel, pastel, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4923

O 0101 Pohled z vlaku Praha – Brno 18. 2. 1951

kresba, akvarel, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4921

O 0102 Pohled z vlaku Praha – Brno 18. 2. 1951

akvarel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4920



O 0103 „Letenská pláň“ 28. 2. 1951

olej, plátno, 710 × 910 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3919





O 0104 Letenská pláň 4. 3. 1951

akvarel, měkká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4941



O 0105 Letenská pláň 4. 3. 1951

akvarel, měkká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4940



O 0106 „Po větrné smršti“ 8. 7. 1951

pastel, papír, 300 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4441



O 0107 Kování koní 11. 7. 1951

pastel, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10958



O 0108 Kování koní 11. 7. 1951

pastel, papír, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4653

O 0109 Litice 16. 8. 1951

akvarel, papír, 210 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4827



O 0110 „Kytice“ 1951

akvarel, tvrdý karton, 430 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4333

O 0111 Modré zvonky 1951

kvaš, tvrdý karton, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5813

O 0112 „Kytice lučních květů“ 1951

pastel, lepenka, 600 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4032



O 0113 „Zima v Říčkách“ 1951

pastel, papír, 830 × 680 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4001



O 0114 Vyšehrad 1951

kombinovaná technika, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4809



O 0115 Soubor (6 ks) 1951–1953, 1958

tužka, papír, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4479

O 0116 Stromy u rybníka 13. 1. 1952

akvarel, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4924



O 0117 Praha 29. 1. 1952

tužka, papír, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4814



O 0118 Maminčiny vějíře 13. – 14. 3. 1952

kombinovaná technika, papír, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4812



O 0119 Skalka 15. 4. 1952

kvaš, papír, 210 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4826



O 0120 Krčín 17. 4. 1952

tužka, papír, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4825



O 0121 Krčín 17. 4. 1952

akvarel, papír, 290 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4810



O 0122 Krčín 17. 4. 1952

akvarel, papír, 295 × 435 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4811



O 0123 Deštné v Orlických horách 19. 4. 1952

akvarel, kladívková čtvrtka, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5517



O 0124 Kostel Marie Magdaleny 1952

akvarel, šedý karton, 430 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5519



O 0125 Lípy v opočenské aleji (7 ks) 1952

tužka, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4813

O 0126 Pohled na zámek 14. 7. 1952

akvarel, papír, 410 × 650 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4820



O 0127 „Pohled na zámek“ 17. 7. 1952

akvarel, lepenka, 340 × 880 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4359



O 0128 Pohled od Provoze 22. 7. 1952

akvarel, papír, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4824



O 0129 Skalecký zámek 28. 7. 1952

akvarel, papír, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4823



O 0130 Kolekce nesignovaných (8 ks) 1952

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Hortenzie, komb. technika, 650 × 450 mm 2) Kytice

polních květů, kombinovaná technika, 450 × 650 mm

3) Říčky, akvarel, 6. 8. 1952, 450 × 660 mm 4)

Krajina, akvarel, 5. 8. 1952, 450 × 660 mm 5) Krajina,

lavírovaná sépie 6) Říčky, tužka 7) Věšení prádla v

Říčkách, kombinovaná technika, 330 × 450 mm 8)

Komedianti na pouti, pastel, 410 × 480 mm

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4829

O 0131 Srpnový večer 1952

tužka, papír, 290 × 425 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4421



O 0132 Portrét – sestra Marie Prokopa (Marková – šedé sestry) 27. 11. 1952

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 m (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4896



O 0133 Portrét – sestra Marie Prokopa (Marková – šedé sestry) 28. 11. 1952

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 m (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4897





O 0134 Zátíší – jablka a ořechy 5. 12. 1952

tužka, papír, 220 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4805



O 0135 Zátíší s citrony a ořechy 9. 12. 1952

tužka, papír, 220 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4804



O 0136 Portrét – Dáša Motyčková 22. 12. 1952

tužka, kladívková čtvrtka, 370 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4899



O 0137 Portrét – Věruška Paříková 1952

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4898



O 0138 Šedé sestry 1952

tužka, akvarel, měkký kladívkový papír, 270 × 360 mm

(v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4903



O 0139 Zátíší – jablka 28. 12. 1952

tužka, papír, 220 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4806



O 0140 Pohled z Kampy 1953

akvarel, čtvrtka, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 11135

O 0141 „Jeřabiny“ 1953

kombinovaná technika, karton, 450 × 660 mm

(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4274



O 0142 Sestra Jiřinka Smetanová 4. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4890



O 0143 Vrchní sestra Metleršová 4. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4894



O 0144 Sestra Anička Václavíková 6. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4891



O 0145 Vrchní sestra Stáňa Vaňková 6. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4889



O 0146 Sestra Helenka Myšková 9. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4892



O 0147 Sestra Maruška Vernešová 12. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4895



O 0148 Ženský portrét (sestra Maruška Vernešová)  
15. 1. 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4888



O 0149 Zima ve městě 2. 2. 1953

kresba, lavírovaná sépie, papír, 240 × 220 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4910



O 0150 Sestra Helenka Myšková 8. 2. 1953

tužka, hladká čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4893



O 0151 „Sasanky“ 7. 4. 1953

akvarel, 520 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4058

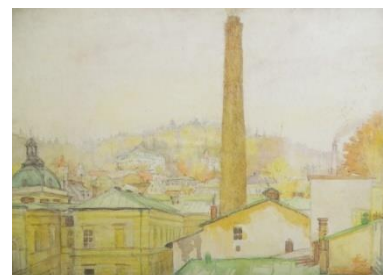


O 0152 „Tovární komín“ 31. 5. 1953

akvarel, papír, 460 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4259



O 0153 „Z Orlických hor“ 25. 8. 1953

akvarel, papír, 420 × 560 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4059



Výst.: Český fond VU, 560.

O 0154 Portrét vrchní sestry (Sylva Macharová–  
Nováčková) listopad 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4887



O 0155 Portréty – (4 ks) 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 360 × 270 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4900

O 0156 Portrét muže 1953

tužka, kladívková čtvrtka, 350 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4902

Pozn.: Pravděpodobně lékař z Jiráskovy kliniky na  
Karlově náměstí v Praze.



O 0157 Prokopovy portréty (8 ks) 1953–1958

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Prokop čte, 1957, uhel, 300 × 430 mm 2) Prokop, 1959, tužka, 420 × 600 mm 3) Prokop, 1959, tužka, 320 × 470 mm 4) Prokop, 1959, uhel, 480 × 320 mm 5) Prokop, 1958, uhel, 430 × 610 mm 6) Prokop, 1958, uhel, 420 × 600 mm 7) Prokop 8) Prokop 1957, lavírovaná kresba 430 × 300 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4762

O 0158 Figurální studie únor 1954

tužka, papír, 530 × 370 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4819



O 0159 „Machovcova myslivna“ 1954

uhel, papír, 440 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4388

Pozn.: Jiráskova soutěž, Temno.





O 0160 „Skalka v zimě – zámek“

uhel, papír, 440 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4389

Pozn. Jiráskova soutěž, Temno.



O 0161 Machovcova myslivna 1954

akvarel, papír, 210 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4417

Pozn.: Jiráskova soutěž – Temno.



O 0162 Skalecký zámek 1954

akvarel, papír, 290 × 425 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4418

Pozn.: Jiráskova soutěž – Temno.



O 0163 „Šafi“ únor 1954

pastel, papír, 560 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4060

O 0164 Pohled z okna 3. 2. 1954

akvarel, papír, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4419

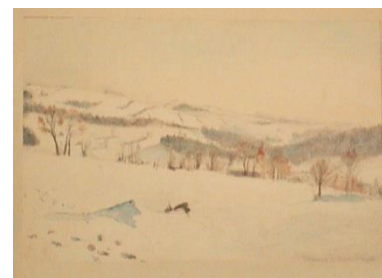


O 0165 Únor na horách 5. 2. 1954

akvarel, kladívková čtvrtka, 430 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5000



O 0166 Hradčany a Karlův most 23. 3. 1954

akvarel, čtvrtka, 290 × 300 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5774

O 0167 Dobruška 1954

akvarel, papír, 445 × 650 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4423



O 0168 Studie k portrétům (7 ks) 1954

tužka, uhel, papír, různé formáty (v × š)

1) Stojící muž, 31. 3. 1954, 440 × 300 mm 2) Sedící  
čtoucí muž, 31. 3. 1954, 430 × 330 mm 3) Čtoucí muž,  
12. 2. 1959, 440 × 350 mm 4) Modelující dívka, 8. 10.  
1958, 450 × 330 mm 5) Modelující dívka, listopad  
1958, 520 × 230 mm 6) Spící dítě, nedatováno, 450 ×  
280 mm. 7) Spící dítě, nedatováno, 420 × 300 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4830

O 0169 Mlhy v horách 8. 7. 1954

akvarel, kladívková čtvrtka, 300 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4999

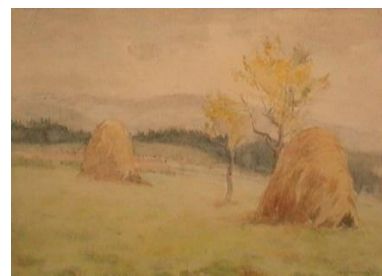


O 0170 Srpnový večer 13. 7. 1954

akvarel, kladívková čtvrtka, 300 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4998



O 0171 Polní květy srpen 1954

kvaš, tvrdý karton, 700 × 500 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5815

O 0172 Zimní krajina 7. 8. 1954

akvarel, kladívková čtvrtka, 320 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4686



O 0173 Říčky 27. 8. 1954

tužka, tvrdý karton, 430 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4816

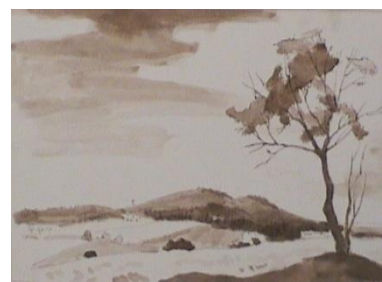


O 0174 Podhora září 1954

lavírovaná sépie, papír, 210 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4906



O 0175 Studie (3 ks) říjen 1954

akvarel, papír, 210 × 297 (v × š)

1) tampony a tinktura 2) ovoce 3) krabička s mastí,  
nůžky na tampony a láhve

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4430

Pozn.: Skicák kreseb z Všeobecné nemocnice na  
oddělení prof. Arnolda Jiráska.

O 0176 Ptáci v zimě 25. 12. 1954

akvarel, čtvrtka, 210 × 290 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5773

O 0177 Portrét muže (Sing Sang Bin) 26. 12. 1954

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4876

Pozn.: Podepsaný Sing Sang Binem.



O 0178 Portrét muže (Sing Sang Bin) 27. 12. 1954  
tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4877

Pozn.: Podepsaný Sing Sang Binem.



O 0179 Mulatka 1954

pastel, tvrdý karton, 440 × 360 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10900

O 0180 „Květiny a byliny“ (5 ks) 1954, 1956–1957

různé techniky, papír, 440 × 330 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4400

Pozn.: Návrhy na pozdravné obálky a pohlednice.

O 0181 „Lednová nálada“ 1955

akvarel, papír, 670 × 550 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4236

O 0182 Portrét muže 13. 2 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4881

Pozn.: Podpis Zeníček. Z Mariánských Lázní.



O 0183 „Vinohradská sokolovna“ 1955

akvarel, lepenka, 440 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4362



O 0184 „Petřín“ 3. 5. 1955

akvarel, karton, 360 × 890 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4301



O 0185 „Hradčany“ 12. 5. 1955

olej, lepenka 330 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4198

Pozn.: Nedokončeno.



O 0186 „Léčebný pavilon“ 1955

akvarel, lepenka, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4365



O 0187 Před bouří 1955

lavírovaná sépie, měkká čtvrtka, 230 × 310 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5960



O 0188 Stavění beranů 1955

lavírovaná sépie, měkká čtvrtka, 410 × 540 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5961



O 0189 „Květiny“ (10 ks) 1955

akvarel, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4394



O 0190 Obrazy z hor (7 ks) 1955

lavírovaná kresba, uhel, papír, různé formáty (v × š)

1) Za humny, 13. 8. 1957, 300 × 420 mm 2) Říčky, léto 1957, 300 × 420 mm 3) Moje milované horské stromky, 24. 7. 1957, 420 × 300 mm 4) Motiv z Říček – stromky, 16. 7. 1956, 210 × 290 mm 5) Motiv z Říček, 2. 8. 1955, 225 × 300 mm 6) Svážení sena, 13. 8. 1955, 225 × 300 mm 7) Nad horským kostelíkem, 8. 8. 1956, 310 × 450 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4757

O 0191 Portrét ženy 23. 10. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4885

Pozn.: Milda Tomášková z Mariánských Lázní.



O 0192 Portrét muže 13. 11. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4874

Pozn.: Alois Toman z Mariánských Lázní.



O 0193 Portrét ženy 16. 11. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4880

Pozn.: Sestra Plánková – elektroléčba Mariánské Lázně.



O 0194 Portrét muže 19. 11. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4873

Pozn.: Pan Miloslav Zelinka, spolupacient z Mariánských Lázní.



O 0195 Portrét ženy 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4875

Pozn.: Paní primářová Kučerová z Mariánských Lázní.



O 0196 Portrét muže 19. 11. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4878

Pozn.: Jaromír Šotola z Mariánských Lázní.



O 0197 Portrét ženy podzim 1955

akvarel, kladívková čtvrtka, 440 × 340 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4884

Pozn.: Milda Tomášková z Mariánských Lázně.



O 0198 „Petřín na podzim“ 1955

akvarel, papír, 550 × 900 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4042



O 0199 Praha prosinec 1955

akvarel, papír, 640 × 500 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4815



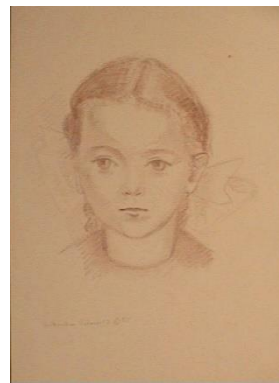
O 0200 Portrét dívky 17. 12. 1955

tužka, kladívková čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4879

Pozn.: Kukinka Volová z Mariánských Lázní.



O 0201 Studie k postavě bratra Vostrého (13 ks) 1955–  
1956

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4803

Pozn.: Pro Jiráskovu soutěž – Temno.

O 0202 Soubor (6 ks) 1955, 1957

akvarel, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4484

O 0203 Studie k obrazům (9 ks) 1955–1956, 1959

uhel, papír, různé formáty (v × š)

1) Blanka Pospíšilová, uhel, červen 1959, 620 × 450 mm 2) Dr. Egon Vlach, uhel, 9. - 12. 8. 1955, 460 × 490 mm 3) Petr Vlachů, uhel, 20. 8. 1956, 450 × 610 mm 4) Portrét ženy, uhel, 620 × 450 mm 5) Josef Priesl, uhel, 1956, 600 × 450 mm 6) Běla Kučerová, uhel, Praha 29. 4. 1959, 600 × 435 mm 7) Běla Kučerová, uhel, Praha, 22. 3. 1959, 620 × 450 mm 8) Běla Kučerová, uhel a rudka, 22. 3. 1959, 620 × 430 mm 9) Běla Kučerová, uhel, Praha březen 1959, 450 × 450 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4765

O 0204 „Květiny a byliny“ (6 ks) 1955–1956, 1958–1959

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4395

Pozn.: Návrhy na obálky.

O 0205 „Květiny“ (11 ks) 1955–1959

akvarel, čtvrtka, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4392

Pozn.: Soubor.

O 0206 „Květiny“ (10 ks) 1955–1959

akvarel, papír, 220 × 150 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4393

Pozn.: Soubor.

O 0207 „Květiny a byliny“ (9 ks) 1955, 1957–1960

různé techniky, papír, 450 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4397

Pozn. Návrhy pohlednic.

O 0208 Záhumení 9. 8. 1956

lavírovaná sépie, měkký papír, 300 × 430 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4985



O 0209 Portrét ženy říjen 1956

tužka, malířská pastelová čtvrtka, 620 × 450 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4882

Pozn.: Manka Kuželková z Mariánských Lázní.



O 0210 Portrét ženy říjen 1956

tužka, akvarel, kladívková čtvrtka, 590 × 450 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4883

Pozn.: Nedokončeno. Manka Kuželková  
z Mariánských Lázní.



O 0211 Soubor Říčky (7 ks) 1956–1957

akvarel, lavírovaná kresba, kombinovaná technika,  
440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4493

O 0212 „Květiny a byliny“ (9 ks) 1956–1958

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4399

O 0213 Portréty (7 ks) 1956–1959

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Přemík, tužka, 4. 2. 1959, 450 × 310 mm 2) Studie k bratru Vostrému (práce pro Jiráskovo muzeum), uhel, Praha 1956, 450 × 315 mm 3) Vlastní portrét, uhel, 1956, 500 × 350 mm 4) Bedřiška Biedrmannová, uhel, 26. 7. 1958, 430 × 325 mm. 5) Bedřiška Biedrmannová, uhel, 30. 7. 1958, 610 × 430 mm 6) Jitka Vlachová, křída, 570 × 400 mm 7) Malířka, barevná kresba, 4. 2. 1957, 310 × 450 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4763

O 0214 „Květiny a byliny“ (9 ks) 1956, 1959–1960

různé techniky, papír, 450 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4398



O 0215 Zamrzlý heřmánek ve sněhu 2. 2. 1957

akvarel, čtvrtka, 320 × 220 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5771

O 0216 Mlhy 2. 2. 1957

akvarel, kladívková čtvrtka, 500 × 620 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4683



O 0217 Říčky v zimě 3. 2. 1957

akvarel, měkká čtvrtka, 320 × 440 mm (v × š)

neznačeno

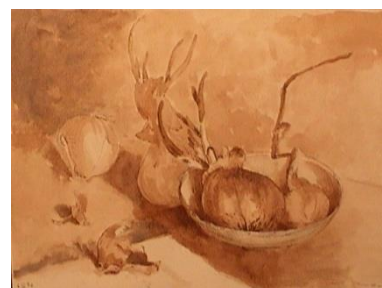
Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5784

O 0218 Zátíší s cibulí 2. 4. 1957

lavírovaná sépie, papír, 290 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4822



O 0219 Kosatec 3. 4. 1957

akvarel, čtvrtka, 210 × 290 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5772

O 0220 Prokop studuje ve světnici 17. 6. 1957

akvarel, kladívková čtvrtka, 450 × 630 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4994



O 0221 Polní květy srpen 1957

pastel, tvrdý karton. 610 × 460 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5812



O 0222 Dívka z profilu 23. 9. 1957

uhel, měkký papír, 280 × 210 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5969



O 0223 Dcera Dana čte 30. 9. 1957

tužka, měkký papír nalepený na balícím papíru,  
310 × 410 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4724



O 0224 Dcera Dana s přítelkyní 30. 9. 1957

tužka, měkký papír nalepený na balícím papíře,  
200 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4726



O 0225 Studie k portrétům Dany a Prokopa (6 ks) 1957

uhel, papír, různé formáty

1) Dana kreslí tátu 2) Dana maluje tátu 3) Dana maluje  
bustu 4) dtto 5) Dana kreslí tátu 6) Studentky (Dana  
Wachtová s naší Danou) 30. 9. 1957

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4759

O 0226 Studie (5 ks) 1957

uhel, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4758

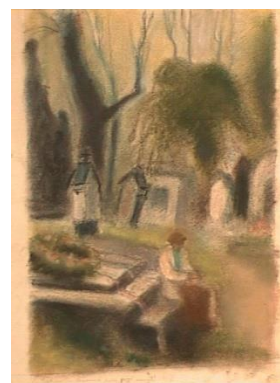
Pozn.: Portréty Dany.

O 0227 Paní Čížková na Olšanech den před smrtí 1957

pastel, kladívková čtvrtka, 540 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4993



O 0228 Soubor (6 ks) 1957

uhel, papír, různé formáty (v × š)

4 kusy lokace D II 3/1/15 (větší rozměr) 3) Naše chalupa, 1. 8. 1957, 420 × 600 mm (15) 4) Výhled ke kostelu, 19. 8. 1957, 420 × 600 mm (15) 5) Wiesnerova chalupa, 21. 8. 1957, 420 × 600 mm (15) 6) Za naší chalupou, 3. 8. 1957, 420 × 600 mm (15)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4736

O 0229 Dcera Dana u štaflí 8. 12. 1957

tužka, měkký papír nalepený na balícím papíru,  
410 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4725



O 0230 Studie a kresby dcery Dany (6 ks) 1957–1958

uhel, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4760

O 0231 Soubor (6 ks) 1957–1958

uhel, papír, různé formáty (v × š)

1) Poslední chalupa ve vsi (naše chalupa) srpen 1958,  
420 × 600 mm 2) Tři stromy na staré Zdobnické cestě  
12. 8. 1957, 420 × 60 mm 3) Pohled k Almě, léto 1957  
420 × 600 mm 4) Berany za naší chalupou, 27. 7. 1958,  
430 × 610 mm 5) Sušení na beranech, 31. 7. 1958,  
430 × 610 mm 6) Pod Zdobnickou cestou, 27. 7. 1958,  
430 × 610 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4737

O 0232 Z hor (6 ks) 1957–1958

uhel, papír, 430 × 610 mm (v × š)

1) Záhumí za Melišovými, 14. 7. 1958 2) Berany nad  
polní cestou k hájovně, 14. 7. 1958 3) Před senosečí,  
12. 7. 1958 4) Pole u lesa, 14. 7. 1958 5) Návrat do  
chalupy, léto 1957 6) Opuštěné horské stromky,  
14. 7. 1958

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4755

O 0233 Soubor (6 ks) 1957–1959

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Riegrovy sady, uhel, prosinec 1958, 560 × 420 mm  
2) Zimní nálady v parku, uhel, 12. 2. 1959, 600 × 440  
mm 3) Kampa a výhled na Strahov, uhel, 23. 3. 1957,  
600 × 440 mm 4) Večer v parku, uhel, 21. 1. 1958,  
420 × 295 mm 5) Praha, rudková kresba, 20. 3. 1957,  
295 × 420 mm 6) Mlžná nálada v Riegrových sadech,  
křídově rudková kresba, 6. 3. 1957, 295 × 420 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4733

O 0234 Praha (7 ks) 1957–1959

uhel, papír, různé formáty (v × š)

- 1) Olšanské hřbitovy, uhel, 1957, 440 × 300 mm
- 2) Olšanské hřbitovy, uhel, 1957, 440 × 300 mm
- 3) Vycházka v parku, uhel, 415 × 285 mm
- 4) výhled z našeho okna, uhel, 16. 2. 1959, 385 × 265 mm
- 5) Dva chodci, uhel, 17. 10. 1958, 415 × 290 mm
- 6) Světla v novém bloku, uhel, 23. 3. 1959, 470 × 315 mm
- 7) Riegrovy sady, uhel, 20. 3. 1958, 475 × 315 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4732

O 0235 Kolekce obrazů – zátiší (9 ks) 1957–1959

uhel, kombinovaná technika, hladká čtvrtka, různé formáty (v × š)

- 1) Černošská bílá Venuše (ve sbírce Městského muzea), 30. 10. 1957, uhel, pasparta, 420 × 300 mm
- 2) Černošská bílá Venuše, 9.–10. 1. 1958, uhel, pasparta 300 × 420 mm
- 3) Paprikové lusky, září 1957, uhel
- 4) Citróny, 1958, barevná kresba, pasparta, 390 × 310 mm
- 5) Miska s jablky, 14. 1. 1959, uhel, 380 × 270 mm
- 6) Houpací koníček, 1957, barevná kresba, uhel, pasparta, 420 × 300 mm
- 7) Síta, 20. 8. 1957, barevná kresba, 410 × 300 mm
- 8) Stín síta, 30. 8. 1957, uhel, 420 × 300 mm
- 9) Ovocné zátiší, 1959, uhel, 420 × 300 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4767

O 0236 „Kytice“ 1958

olej, lepenka, 690 × 500 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4218



O 0237 „Kytice“ 1958

olej, lepenka, 620 × 460 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4256



O 0238 Západ slunce 28. 4. 1958

uhel, měkká čtvrtka, 430 × 290 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5867





O 0239 Obrazy z hor (6 ks) 1958

uhel, papír, 430 × 610 mm (v × š)

1) Chýlí se večer, červenec 1958 2) Nebeskorybenský svah k Říčkám, 26. 8. 1958 3) Chalupy za kostelem, 1. 9. 1958 4) Ženou se mračna, 16. 8. 1958 5) U Prieslovy chalupy, 24. 8. 1958 6) Bouřný přisvit nad naším svahem, 1. 9. 1958

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4756

O 0240 Mariánské lázně (6 ks) 1958

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Plachetky na rybníku, uhel, 14. 6. 1958, 420 × 300 mm 2) Rybník Regent, uhel, 14. 6. 1958, 415 × 300 mm 3) Mariánské Lázně, lavírovaná kresba, 25. 5. 1958, 270 × 200 mm 4) Na golfu, uhel, 17. 6. 1958, 415 × 600 mm 5) Ferdinandův pramen, uhel, 10. 6. 1958, 415 × 600 mm. 6) Podzim v parku, uhel, 3. 6. 1958, 415 × 600 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4734

O 0241 Mariánské Lázně (5 ks) 1958

uhel, papír, 420 × 600 mm (v × š)

1) Rudolfův pramen na kolonádě, 29. 5. 1958 2)  
Ferdinandův pramen, 10. 6. 1958 3) Nové lázně,  
6. 6. 1958 4) Lesní pramen, 2. 6. 1958 5)  
V Mariánských Lázních, 17. 6. 1958

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4735

O 0242 Portréty (8 ks) 1958

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) E. Václavek 2. 6. 1958, pastel, 450 × 690 mm 2)  
František Václavek, 12. 6. 1958, uhel, 450 × 690 mm  
3) František Václavek, 12. 6. 1958, uhel, 610 × 420  
mm 4) Ismail Buchari ze Súdánu, 24. 6. 1958, uhel,  
610 × 420 mm 5) Ismail Buchari ze Súdánu, 24. 6.  
1958, uhel, 600 × 420 mm 6) Georges Komlan,  
Bongouadou, 23. 6. 1958, uhel, 620 × 450 mm 7)  
Georges Komlan, 23. 6. 1958, tužková črta, 620 × 445  
cm 8) František Václavek, tužková črta, 590 × 420 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4766

Pozn. Portréty z Mariánských Lázní.

O 0243 Chalupa 8. 7. 1958

pastel, měkká čtvrtka, 420 × 300 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5785

O 0244 „Trosky“ 18. 7. 1958

pastel, papír, 410 × 560 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3958



O 0245 Krajina srpen 1958

tempera, tvrdý karton, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5816

O 0246 Portréty – A. Pohlová (7 ks) 1955–1958

různé techniky, papír, různé formáty (v × š)

1) Anička Pohlová, tužkový náčrt, 600 × 410 mm

2) Anička Pohlová, tužkový náčrt, 600 × 440 mm

3) Anička Pohlová, uhel, 20. 8. 1958, 610 × 430 mm

4) Anička Pohlová, uhel, 19. 8. 1958, 610 × 430 mm

5) Anička Pohlová 6) Anička Pohlová, uhel, léto 1955,

450 × 310 mm 7) Anička Pohlová, rudka, léto 1955,

450 × 310 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4764

O 0247 Potok v lesnatém údolí 5. 10. 1958

pastel, měkká čtvrtka, 420 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4932



O 0248 Bedly jedlé v kapradí 5. 10. 1958

pastel, šedá čtvrtka, 420 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4933



O 0249 Hruška na šátku 5. 11. 1958

tužka, hladká čtvrtka ze skicáře, 210 × 300 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5945



O 0250 Děti na zimní ulici ve městě 2. 2. 1959

lavírovaná sépie, papír, 310 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4909



O 0251 Zátíší s jablky únor 1959

pastel, akvarel, kladívková čtvrtka, 280 × 400 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4990



O 0252 Únor v horách 8. 2. 1959

tužka, papír, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4420

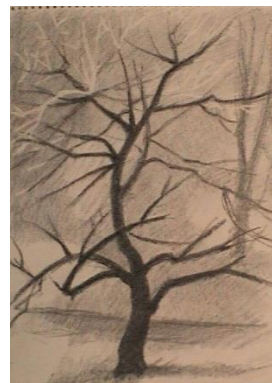


O 0253 Osamělý strom 12. 2. 1959

uhel, hladká čtvrtka, 410 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5870



O 0254 Zátíší – kornout s citrony 24. 2. 1959

akvarel, pastel, měkký papír, 320 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4992



O 0255 Věšení prádla v našem bloku 11. 3. 1959

akvarel, pastel, kladívková čtvrtka, 330 × 450 (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4991



O 0256 Prádlo na balkonech 12. 3. 1959

lavírovaná kresba, sépie, papír, 320 × 270 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4911



O 0257 V polích u Broumaru 22. 3. 1959

kvaš, měkká čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5797

O 0258 Kostel 1959

lavírovaná sépie, měkká čtvrtka, 420 × 290 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5788

O 0259 Krajina s krávou 9. 7. 1959

lavírovaná sépie, čtvrtka, 250 × 230 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5775

O 0260 Selské vozy 12. 7. 1959

akvarel, měkká čtvrtka, 420 × 290 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5787

O 0261 Schody na půdu 17. 7. 1959

pastel, šedý papír, 620 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4687



O 0262 Stromy v parku 24. 9. 1959

akvarel, hladká čtvrtka, 290 × 210 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5942



O 0263 Krajina se stromy 1959

akvarel, hladká čtvrtka ze skicáře, 210 × 290 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5943





O 0264 Stromy v parku 24. 9. 1959

lavírovaná kresby, hladká čtvrtka ze skicáře,  
300 × 210 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5944



O 0265 Jablka na šátku 7. 10. 1959

akvarel, měkký papír, 220 × 210 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5939

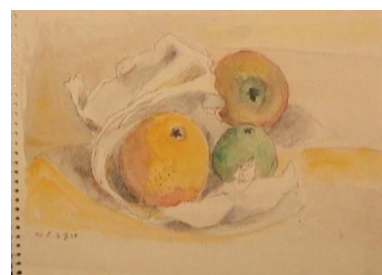


O 0266 Jablka na šátku 7. 10. 1959

akvarel, hladká čtvrtka ze skicáře, 210 × 300 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5946



O 0267 Chalupa 1959

pastel, papír, 420 × 290 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5789

O 0268 Soubor (5 ks) 1959

tužka, uhel, pastel, křída, papír, 455 × 310 mm (v × š)

1) náčrt 2) studie stromu v Kinského zahradě  
22. 4. 1957 3) Pražská zima 9. 12. 1959 4) Riegrovy  
sady 30. 1. 1959 5) Riegrovy sady 30. 1. 1959

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4472

O 0269 Zimní krajina 21. 2. 1960

kombinovaná technika, kladívková čtvrtka,  
430 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4692



O 0270 Zimní nálada u kostela 21. – 22. 2. 1960  
pastel, kladívková čtvrtka, 430 × 610 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4691

Pozn.: Poslední Věřin pobyt na horách (míněno Orlických).



O 0271 Chalupy v horách 25. 2. 1960  
pastel, lepenka, 430 × 610 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5824



O 0272 Kostel v zimě 26. 2. 1960  
pastel, kladívková čtvrtka, 430 × 610 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4693



O 0273 Stromy v zimě 26. 2. 1960  
pastel, lepenka, 610 × 430 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5823



O 0274 Seno na beranech u naší kapličky 23. 6. 1960

barevná sépie, měkká čtvrtka, 290 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5875

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0275 Beran u mrtvého stromu 29. 6. 1960

uhlová kresba, čtvrtka, 330 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4718

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0276 Kupy sena 30. 6. 1960

pastel, měkký papír, 420 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4716

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0277 Kupa sena na slunci 30. 6. 1960

pastel, hladká čtvrtka, 440 × 320 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5869

Pozn.: Poslední Věřino léto na Orlických horách.

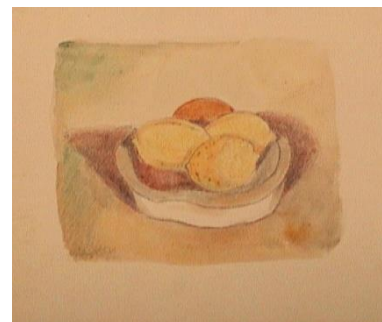


O 0278 Zátíší 3. 7. 1960

barevná kresba, tuhá čtvrtka, 300 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5878



O 0279 Opuštěné sušáky na poli 5. 7. 1960

akvarelová kresba, tuhá čtvrtka, 300 × 390 mm

(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5877

Pozn.: Poslední Věřino léto na horách (Orlických).



O 0280 Mrtvý polní holub 6. 7. 1960

tužka, měkká čtvrtka, 390 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5871

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0281 Mrtvý polní holub 6. 7. 1960

pastel, měkká čtvrtka, 440 × 300 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5872

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0282 Svah u chalupy 8. 7. 1960

pastel, měkkí čtvrtka, 420 × 590 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5860

Pozn.: Poslední Věřin pobyt na Orlických horách.



O 0283 U Preizlů 8. 7. 1960

pastel, měkkí čtvrtka, 430 × 610 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5862

Pozn.: Poslední Věřiny prázdniny na Orlických horách.



O 0284 Sušení prádla u naší chalupy 14. 7. 1960

pastel, měkkí čtvrtka, 450 × 620 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5861



O 0285 Seno na beranech 23. 7. 1960

lavírovaná sépie, měkký list ze skicáku,  
300 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5874



O 0286 Věřin stromek před naší chalupou 30. 7. 1960

pastel, kladívková čtvrtka, 600 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4689

Pozn.: Věřin poslední zdejší pobyt (míněno v Říčkách).



O 0287 Chalupy 31. 7. 1960

pastel, kladívková čtvrtka, 420 × 590 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4688



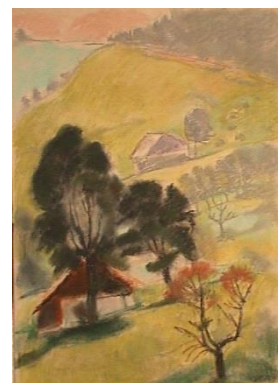
O 0288 Pod Nebeskorybenským svahem 31. 7. 1960

pastel, papír, 600 × 420 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4690

Pozn.: Poslední Věřin pobyt na Orlických horách.



O 0289 Horská krajina srpen 1960

pastel, tužší papír, 330 × 400 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4717

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.





O 0290 Nálada na horách 2. 8. 1960

uhel, hladká čtvrtka, 390 × 280 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5873



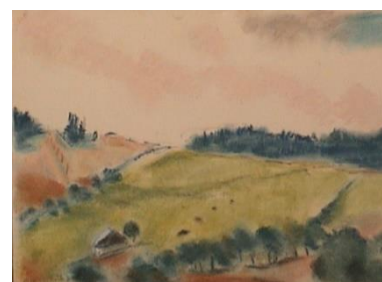
O 0291 Nebeskorybenský svah 20. 8. 1960

pastel, tuhá čtvrtka, 300 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5876

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0292 „Zátiší“ srpen 1960

skica, kladívková čtvrtka, 250 × 350 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5895

Pozn.: Poslední Věřino léto v Orlických horách.



O 0293 Svah u starého hřbitova 1960

pastel, měkká čtvrtka, 290 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5963



O 0294 Soubor (5 ks) 1960

pastel, papír, různé formáty (v × š)

1) Říčky, 27. 2. 1960, 300 × 440 mm 2) Zimní výhled od naší chalupy k Prieslům, 22. 2. 1960, 300 × 420 mm 3) Zimní výhled z okna, 24. 2. 1960, 300 × 420 mm 4) Věřín oblíbený motiv stromků v zimě, 24. 2. 1960, 420 × 300 mm 5) Zimní výhled ke kapličce, 27. 2. 1960, 300 × 420 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4473

Pozn.: Poslední zimní kresby.

O 0295 „Večerní okna“ 1960

olej, tvrdý karton, 530 × 400 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3957



O 0296 Chalupy 1960

pastel, tvrdý karton, 450 × 620 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5821

O 0297 „Jáchymovské obrázky“ (4 ks) 1960

pastel, papír, různé formáty (v × š) 1) 200 × 290 mm

2) a 3) 290 × 410 mm 4) 410 × 290 mm

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4281

Pozn.: Studie a kresby dětí.

O 0298 Chalupa čp. 12 29. 6. 1960

tužka, hladká čtvrtka, 330 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5966



### Nedatované

ON 0001 „Krajina v zimě“ nedatováno

akvarel, papír, 950 × 740 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3923



ON 0002 „Odkolkovy mlýny“ nedatováno

akvarel, papír, 860 × 710 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3945

ON 0003 „Kostel sv. Matouše“ nedatováno

akvarel, papír, 480 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4199

Výst.: ČSVU č. 1694

ON 0004 „Bulharské víno“ nedatováno

akvarel, papír, 540 × 670 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4223

Výst.: Český výbor VU č. 5694/1953 a kraj. Střed.  
VU.



ON 0005 „Krajina s rybníkem“ nedatováno

akvarel, papír, 450 × 660 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4239



ON 0006 „Únorové tání“ nedatováno

akvarel, papír, 560 × 670 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4269

Výst.: ČVU event. Č. 1587.



ON 0007 „Zajíc“ nedatováno

akvarel, karton, 890 × 430 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4300



ON 0008 Maringotky na pouti nedatováno

kresba tuší, měkká čtvrtka, 300 × 440 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5795

ON 0009 „Kytice polních květů“ nedatováno

olej, karton, 660 × 450 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4268



ON 0010 „V kovárně“ nedatováno

pastel, lepenka, 500 × 650 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4323



ON 0011 „Květiny“ (8 ks) nedatováno

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4396

Pozn.: Návrh na obálky.

ON 0012 „Kytice – studie“ (51 ks) nedatováno

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4401

ON 0013 Večerní krajina nedatováno

tužka, papír, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4422



ON 0014 Mariánské Lázně (40 ks) nedatováno

tužka, akvarel, papír, různé formáty

1) Mariánské Lázně – prameny, tužka (11 ks) 2)

Mariánské Lázně, akvarel (26 ks)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4429

ON 0015 Polní cesta v zimě nedatováno

akvarel, kladívková čtvrtka, 500 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4685



ON 0016 Žně nedatováno

uhel, kladívková čtvrtka, 440 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4698



ON 0017 Myčky podlahy nedatováno

pastel, kladívková čtvrtka, 600 × 440 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4699

Pozn.: Postava jedné myčky je do obrazu vlepena.



ON 0018 Komedianti nedatováno

akvarel, pastel, kladívková čtvrtka, 440 × 600 mm

(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4700



ON 0019 Cesta se stromořadím nedatováno

pastel, šedý papír, 480 × 310 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4722





ON 0020 Komediantský vůz nedatováno

pastel, papír, 410 × 480 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4753

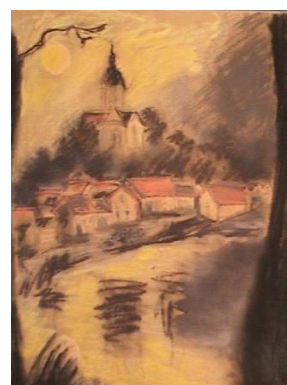


ON 0021 Kostel nedatováno

pastel, papír, 640 × 490 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4770



ON 0022 Říčky nedatováno

tužka, papír, 420 × 600 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4808



ON 0023 Horská krajina nedatováno

tužka, papír, 450 × 655 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4817



ON 0024 Prokop a Dana se baví nedatováno  
pastel, list ze skicáře, 330 × 270 mm (v × š)  
značeno

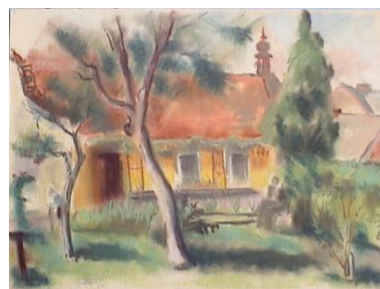
Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5934



ON 0025 Otcova rodná chalupa (Laichterova)  
nedatováno

pastel, hladká čtvrtka, 440 × 600 mm (v × š)  
značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5962



ON 0026 Akt ženy nedatováno

olej, plátno, 530 × 870 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10798

ON 0027 „Schody na půdu“ nedatováno

olej, lepenka, 500 × 350 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4190



ON 0028 „Prokop jako klaun“ nedatováno

pastel, papír, 680 × 560 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4185

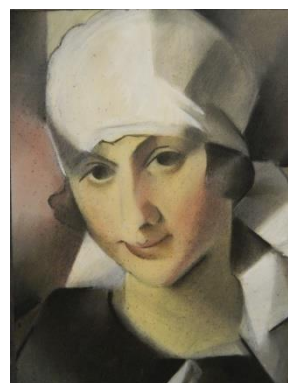
ON 0029 „Žena v bílém čepci“ nedatováno

kombinovaná technika, papír, 480 × 390 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4270

Výst.: Pécs, Maďarsko.

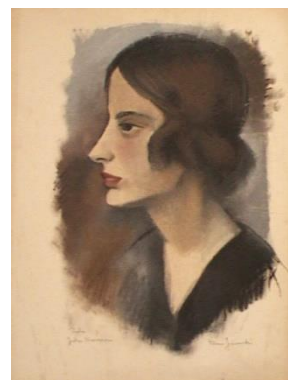


ON 0030 Portrét – Jitka Karasová nedatováno

pastel, papír, 640 × 490 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4870



ON 0031 Domácí školní práce (7 ks) nedatováno

rysy, kladívková čtvrtka, 400 × 550 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5976

Pozn.: Z umělecko-průmyslové školy v Praze.

ON 0032 Studie (35 ks) nedatováno

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4425

Pozn. Studie hub, kytek a ovoce.

ON 0033 Studie aktů (59 ks) nedatováno

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10950

ON 0034 Studie zvířat (107 ks) nedatováno

různé techniky, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 4424

Pozn.: Studie hus, kachen, krav, velbloudů, ryb, zajíců  
atd.

ON 0035 Studijní kresby (45 ks) nedatováno

tužka, barevná studie, papír, různé formáty

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5957

ON 0036 Školní práce z rýsování (7 ks) nedatováno

rysy, papír, 400 × 550 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 10965

ON 0037 Mlýny na Kampě nedatováno

tempera, bílý karton, 440 × 660 mm (v × š)

neznačeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 5752

Katalog keramiky<sup>113</sup>

K 0001 Figurka ježury nedatováno

keramika, 120 × 120 × 50 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3877



K 0002 Figurka ježury nedatováno

keramika, 170 × 110 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4504

Pozn.: Závěsná žardénie.



K 0003 Ovečka – ležící nedatováno

glazovaná keramika, 70 × 140 mm (v × d)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10821



---

<sup>113</sup> Katalog keramiky obsahuje keramické výrobky, mimo to také sádrový kachel a lýkovou mísu. Veškeré fotografie jsou dostupné v digitální podobě.

K 0004 Svícen, nedatováno

glazovaná keramika, 60 × 105 mm (v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10822



K 0005 Kobra nedatováno

glazovaná keramika, 70 × 50 mm (p × v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10823



K 0006 Ovečka nedatováno

glazovaná keramika, 90 × 140 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10824



K 0007 Keramická ještěrka nedatováno

keramika, 200 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4517



K 0008 Tři králové – Kašpar, Melichar a Baltazar (3 ks) nedatováno

keramika, 150 × 150 × 130 mm (v × v × v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4514



K 0009 Sv. tři králové (postavy pod zasněženým smrkem) nedatováno

keramika, 160 × 170 × 190 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3851

K 0010 Svícen dvouramenný nedatováno

glazovaná keramika, 250 × 120 × 180 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3855





K 0011 Kachnička nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína),  
100 × 90 × 140 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3856

Pozn.: Popelník.



K 0012 Popelník – kačena nedatováno

glazovaná keramika, 180 × 110 × 120 mm  
(v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3876



K 0013 Ježura nedatováno

glazovaná keramika, 85 × 100 × 180 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4503

Pozn.: Popelník



K 0014 Nádobka na vodu

glazovaná keramika, 80 × 150 × 80 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4509

Pozn.: Závěsná.



K 0015 Popelník – dvě kachničky nedatováno

keramika, 200 × 140 × 100 mm (v × š × h)

značeno – štítek se jménem autorky, podpis a razítko

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4511



K 0016 Ještěrka nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 250 × 140 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4515

Pozn.: V minulosti přilepena ocasní část.



K 0017 Krokodýl nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 250 × 140 mm  
(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4516



K 0018 Svícen (píďalka) nedatováno

keramika, 190 × 130 × 70 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4518



K 0019 Ještěrka nedatováno

glazovaná keramika, 40 × 170 mm (v × d)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4522



K 0020 Váza nedatováno

keramika, 230 × 100 × 90 mm (v × p × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4529



K 0021 Vázička – dva oblouky nedatováno

keramika, 120 × 120 mm (v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4547



K 0022 Kačenka – pokladnička nedatováno

keramika, 140 × 70 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4589



K 0023 Kachnička nedatováno

keramika, 40 × 60 × 80 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4597



K 0024 Brontosaurus nedatováno

keramika, 90 × 50 × 50 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4598



K 0025 Brontosaurus nedatováno

keramika, 70 × 40 × 60 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4599



K 0026 Pes nedatováno

keramika, 50 × 30 × 80 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4600



K 0027 Ovečka nedatováno

keramika, 95 × 60 × 130 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4612



K 0028 Ovečka – pokladnička nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 140 × 60 × 100 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4613



K 0029 Píďalka – popelník nedatováno

keramika (pálená hlína), 130 × 100 mm (p × v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4636



K 0030 Ovečka – pokladnička nedatováno

keramika, 140 × 60 × 100 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10984



K 0031 Kropenka nedatováno

glazovaná keramika, 230 × 180 × 80 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4505



K 0032 Kropenka nedatováno

glazovaná keramika, 280 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4506

Pozn.: Závěsná nádobka.



K 0033 Miska nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 150 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 A 3857



K 0034 Miska nedatováno

glazovaná keramika, 50 × 175 mm (v × p)

značeno na štítku podpisem: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4554

K 0035 Miska nedatováno

glazovaná keramika, 50 × 160 × 60 mm (v × p × p)

značeno na štítku: V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4556



K 0036 Miska nedatováno

glazovaná keramika, 70 × 80 × 220 mm (v × p × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4557



K 0037 Miska nedatováno

glazovaná keramika, 50 × 160 × 60 mm (v × p × p)

značeno podpisem: V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4558



K 0038 Miska nedatováno

glazovaná keramika, 70 × 80 × 230 mm (v × p × p)

značeno pod štítkem tužkou: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4559



K 0039 Miska nedatováno

keramika, 70 × 60 × 160 mm (v × p × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4561

K 0040 Miska na vejce nedatováno

keramika, 70 × 50 mm (v × p)

značeno podpisem výtvarnice

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4537





K 0041 Muzikant – houslista nedatováno

keramika, 120 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3884

K 0042 Nádobka na vodu – kropenka nedatováno

keramika, 150 × 80 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4508



K 0043 Nádobka na vodu nedatováno

glazovaná keramika, 130 × 110 × 90 mm (v × š × h)

značeno podpisem: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4507

Pozn.: Závěsná.



K 0044 Popelník – ježura nedatováno

glazovaná keramika, 100 × 110 × 180 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4501



K 0045 Popelník – tvar listu nedatováno

keramika, 140 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4551



K 0046 Popelník – ježura nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 160 × 100 mm

(v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4502



K 0047 Popelník – kachnička nedatováno

keramika, 100 mm (v)

značeno podpisem: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4513

Pozn.: Bez vlysu na cigaretu.



K 0048 Sádrový kachel – akt nedatováno

sádra, 250 × 220 mm (v × š)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 10826

K 0049 Svícen nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 100 × 130 mm  
(v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4520



K 0050 Talíř nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 50 × 220 mm  
(v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3858



K 0051 Talíř nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 50 × 210 mm  
(v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3859



K 0052 Talíř nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 220 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 3860

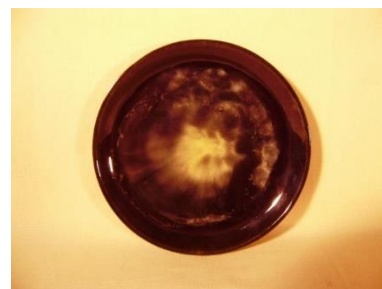


K 0053 Talíř nedatováno

glazovaná keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4564



K 0054 Talíř nedatováno

keramika (pálená hlína), 170 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4565



K 0055 Talíř nedatováno

keramika, 170 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4566



K 0056 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4567



K 0057 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4568



K 0058 Talíř nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 140 mm (p)

značeno podpisem: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4569



K 0059 Talíř nedatováno

keramika, 140 mm (p)

značeno podpisem: V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4570



K 0060 Talíř nedatováno

keramika, 150 × 70 mm (p × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4571



K 0061 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4572



K 0062 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4573



K 0063 Talíř nedatováno

keramika, 140 mm (p)

značeno podpisem V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4574



K 0064 Talíř nedatováno

keramika, 180 mm (p)

značeno podpisem na štítku: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4575



K 0065 Talíř nedatováno

keramika, 240 × 100 × 40 mm (p × p × v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4578



K 0066 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4579

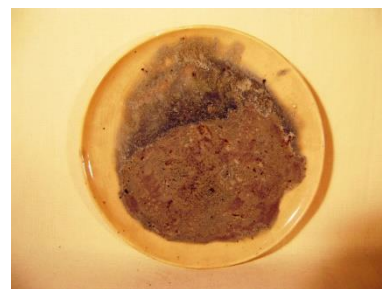


K 0067 Talíř nedatováno

keramika, 240 × 100 × 20 mm (p × p × v)

značeno podpisem na štítku: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4580



K 0068 Talíř nedatováno

keramika, 160 mm (p)

značeno podpisem na štítku: Věra Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4582



K 0069 Talíř nedatováno

lýko, 240 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4584



K 0070 Talíř nedatováno

glazovaná keramika, 170 mm (p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4585



K 0071 Talíř nedatováno

keramika, 260 × 120 × 30 mm (p × p × v)

značeno na štítku podpisem výtvarnice

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4576



K 0072 Talířek nedatováno

keramika, 50 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4586





K 0073 Váza nedatováno

keramika (pálená hlína), 280 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4523



K 0074 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 230 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4525



K 0075 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 220 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4526



K 0076 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 230 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4527



K 0077 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 220 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4528



K 0078 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 170 × 120 × 50 × 70 mm  
(v × š × p × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4530



K 0079 Váza nedatováno

keramika, 140 mm (v)

značeno podpisem tuší: V. J.

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4533



K 0080 Váza nedatováno

keramika, 170 mm (v)

značeno podpisem inkoustem: V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4535



K 0081 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 220 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4539



K 0082 Váza nedatováno

glazovaná keramika, 210 mm (v)

značeno podpisem tužkou: V. Jičínská

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4540



K 0083 Váza nedatováno

glazovaná keramika (pálená hlína), 270 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4543

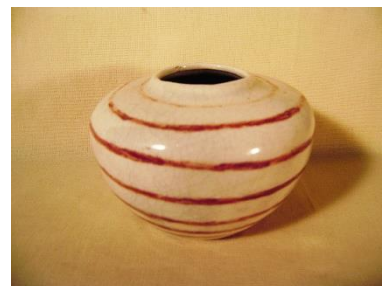


K 0084 Váza nedatováno

keramika, 95 × 130 mm (v × p)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4546



K 0085 Váza nedatováno

keramika, 270 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4548



K 0086 Váza nedatováno

keramika, 240 mm (v)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4550



K 0087 Závěsná nádobka – ježura nedatováno

keramika, 150 × 120 × 90 mm (v × š × h)

značeno

Městské muzeum v Dobrušce, inv. č. 19 B 4510



## 6 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo komplexní restaurování dvou uměleckých děl na textilní podložce s vypracováním navazující teoretické části. Práce byla doplněna o katalog prací.

Praktická část práce se věnovala komplexnímu restaurování dvou olejomalb na textilní podložce. Každé dílo mělo vypracovanou vlastní restaurátorskou dokumentaci, která dokumentovala stav před započítím prací, restaurátorský průzkum, samotný proces restaurování a stav po zakončení restaurátorských prací. Snahou bylo přistupovat k dílům, co nejšetrněji, a tak aby bylo při restaurování využito co nejméně aditivních materiálů.

Jednalo se o dvě olejomalby na plátně s názvem „*Akt černošky*“ z roku 1929 a „*Černoška*“ z roku 1930 od malířky Věry Jičínské-Laichterové. Cílem u obou děl bylo co nejúčinněji a nejšetrněji odstranit povrchové nečistoty. Navíc u obrazu „*Akt černošky*“ bylo nutné vyspravit perforace v horní polovině díla. Trhliny byly zajištěny zcelovací metodou *thread by thread* za použití nových lněných vláken a lepicí vyzinko-škrobové směsi. Obraz „*Černoška*“ bylo nutné sejmut z napínacího rámu, na který byl obraz špatně přichycen a způsobil prolisování dřevěných lišt.

Restaurátorský zásah na obou dílech pomohl zamezit postupující degradaci materiálů a napomohl navrátit jejich funkčnost.

Teoretická část diplomové práce se zabývala životem a dílem malířky Věry Jičínské po roce 1945. Navazuje tak volně na diplomovou práci paní Mgr. Barbory Tučkové (dříve Zlámalové) a na práci paní Mgr. Pavly Skalické. Součástí je katalog prací Věry Jičínské, uložených ve fondu Vlastivědného muzea v Dobrušce.

Bádání přineslo uspokojivé výsledky díky dochované pozůstalosti Věry Jičínské-Laichterové. Vzhledem k obsáhlým pramenným materiálům bylo nalezeno velké množství informací k jejímu životu. Zásahu na tom nese především manžel malířky Prokop Laichter, který zasvětil část života hromadění veškerých údajů a podkladů o

Věře Jičínské. Dalším krokem by mohl být vznik ucelené monografie zabývající se životem a tvorbou malířky Věry Jičínské, která by si zaslouhovala dostat do povědomí širší odborné i laické veřejnosti.

## 7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

### 7.1 Seznam použité literatury

KNUT, Nicolaus – WESTPHAL, Christine. *The Restoration [i.e. Restoration] of Paintings*. Cologne: Könemann, 1999.

KOPECKÁ, Ivana. *Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené*. Praha: Státní ústav památkové péče, 2002. Odborné a metodické publikace (Státní ústav památkové péče), str. 27.

ZLÁMALOVÁ, Barbora. *Meziválečná tvorba malířky Věry Jičínské*. Brno, 2002. Diplomová práce. Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Vedoucí práce Prof. PhDr. Lubomír Slavíček, Csc.

LAICHTER, Prokop. *Životní pouť Věry Jičínské*. Praha: Chválův lis, 1965.

### 7.2 Seznam použitých pramenů

#### Archívní fondy

Městské muzeum v Dobrušce

fond XIV/236 *Jičínská – Laichterová Věra*, akademická malířka

fond XIV/234 *Laichter Prokop*, akademický malíř

fond XIV/344 *Laichterová – Görnerová Dana*, výtvarnice

#### Prameny

ŠKRDLANTOVÁ, Markéta. *Přednáška: Textil – sktruktura, vlastnosti*. Učební text. Praha: 2016. Ústav chemické technologie restaurování památek VŠCHT Praha.

## 8 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ARUDP	Ateliér restaurování uměleckých děl na papíru
FR UPa	Fakulta restaurování, Univerzita Pardubice
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
UV	ultrafialové záření
RH	relativní vlhkost
Inv. č.	inventární číslo
MmD	Městské museum Dobruška
kart.	karton



## **9 SEZNAM TABULEK**

Tabulka 1: Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů .....	277
Tabulka 2: Čištění povrchu malby pomocí vodných systémů .....	699